

**Програма комплексного відновлення території
Новорайської сільської територіальної громади
Бериславського району Херсонської області**

Розроблено на підставі розпорядження начальника Новорайської сільської військової адміністрації від 23.05.2023 № 46 «Про розробку Програми комплексного відновлення території Новорайської сільської територіальної громади Бериславського району Херсонської області»¹.

Оприлюднення інформації:

Рішення про розробку Програми (реквізити та посилання) опубліковано 23.05.2023 р.

<https://novorayskstg.gov.ua/documents/54204-pro-rozrobku-programi-kompleksnogo-vidnovlennia-teritoriyi-novoraiskoyi-silskoyi-teritorialnoyi-gromadi-berislavskogo-ra>

Звіт про громадські обговорення після прийняття рішення про розробку Програми: [\(посилання\)](#)

---

¹ Інформацію про особливості прийняття рішень з питань місцевого самоврядування у період воєнного стану – див. Підрозділ 1.3 Розділу 1 Програми

Зміст

Зміст

1. Загальна інформація про територіальну громаду	3
1.1. Інформація про адміністративно-територіальний устрій та географічне розташування територіальної громади	3
1.2. Інформація про склад населення територіальної громади	10
1.3. Інформація про особливості здійснення місцевого самоврядування в умовах воєнного стану	14
2. Загальна економічна оцінка територіальної громади	17
2.1. Аналіз бюджету Новорайської сільської територіальної громади та пропозиції щодо джерел фінансування заходів для забезпечення комплексного відновлення території.....	17
2.2. Інформація про основні галузі економіки на території ТГ	25
2.3. Інформація про основних платників податків на території ТГ	27
2.4. Інформація про основних роботодавців на території ТГ	28
2.5. Інформація про суб'єктів господарської діяльності, які в умовах війни зупинили свою діяльність або які релоковані з території ТГ.....	29
2.6. Інформація про стан зайнятості населення на території ТГ	29
3. Загальна екологічна оцінка територіальної громади (характеристика за компонентами довкілля)	31
3.1. Клімат і тенденції зміни клімату	31
3.2. Водні ресурси	33
3.3. Ґрунти	33
3.4. Землі лісового фонду	34
3.5. Природоохоронні території	34
3.6. Екологічна мережа.....	36
3.7. Забруднення довкілля: повітря, вода, ґрунти	36
3.8. Корисні копалини і альтернативна енергетика	37
3.9. Інформацію про шкоду, заподіяну бойовими діями.....	37
4. Характеристика житлової та соціальної інфраструктури на території ТГ	38
4.1. Житлова забудова	38
4.2. Соціальна інфраструктура	39
5. Аналіз негативних впливів, що призвели до необхідності розроблення Програми	44
5.1. Аналіз негативних впливів (зокрема бойових дій, терористичних актів, диверсій, надзвичайних ситуацій), що призвели до необхідності розроблення Програми	44
5.2. Загальні характеристики пошкоджень та руйнувань нерухомого майна на території ТГ	45

5.3.	Аналіз шкоди, заподіяної об'єктам інфраструктури:	49
5.4.	Небезпечні фактори, що мають вплив на територію громади	49
5.4.1.	Зонування території громади за наявністю впливу об'єктів хімічної небезпеки та об'єктів підвищеної небезпеки	49
5.4.2.	Території (зони) небезпечного впливу об'єктів природної та техногенної небезпеки (в тому числі небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів)	50
5.5.	Інформація про приналежність до території відновлення	54
5.6.	Інформація про необхідність узгодження плану відновлення та розвитку територіальної громади з програмою комплексного відновлення території територіальної громади	54
6.	Інформація про наявність містобудівної документації на території ТГ, аналіз щодо її актуальності та ступінь її реалізації.....	56
7.	Заходи з комплексного відновлення території ТГ	58
7.1.	Загальні підходи та пропозиції щодо комплексного відновлення, розвитку території ТГ	58
7.2.	Заходи з відновлення пошкоджених об'єктів шляхом виконання робіт з реконструкції, реставрації, капітального чи поточного ремонту	60
7.3.	Заходи з відновлення об'єктів шляхом нового будівництва або пропозиції щодо будівництва нових об'єктів	68
7.4.	Заходи з відновлення навколишнього природного середовища, збереження та розвитку природоохоронних територій та об'єктів	87
7.5.	Заходи інженерної підготовки та інженерного захисту території.....	87
7.5.	Пропозиції щодо внесення змін або розроблення містобудівної документації на місцевому рівні	93
7.6.	Пропозиції щодо доцільності зміни функціонального призначення територій ТГ.....	94
7.7.	Пропозиції щодо перенесення об'єктів виробничої сфери	100

Перелік використаних скорочень:

БГД	база геоданих Програми комплексного відновлення території територіальної громади
ВА НП	військова адміністрація населеного пункту
ВНП	вибухонебезпечні предмети
ГІС	географічна інформаційна система
МБД	містобудівна документація
ОМС	орган місцевого самоврядування
Програма, ПКВ	Програма комплексного відновлення території Новорайської сільської територіальної громади Бериславського району Херсонської області
ТГ	територіальна громада
РПЗМ	Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України

1. Загальна інформація про територіальну громаду

1.1. Інформація про адміністративно-територіальний устрій та географічне розташування територіальної громади

Область	Херсонська
Район	Бериславський
Назва ТГ	Новорайська
Тип ТГ	сільська
КОАТУУ	<u>6520685201</u>
КАТОТТГ²	UA65020190010048952
Кількість населених пунктів, що входять до складу ТГ	9 (дев'ять)

Новорайська сільська територіальна громада розташована на півдні України, в Бериславському районі, Херсонської області. Центром територіальної громади є населений пункт с.Новорайськ. Через громаду проходить транспортний коридор державного значення Т 04-03. Відстань до кордону із Польшею 835 км., Молдовою 275 км., російською федерацією 405 км. Громада має вихід до Чорного моря через Каховське водосховище (річка Дніпро). Відстань до Чорного моря по річці Дніпро становить 160 км.

Відстань до обласного центру – м. Херсон – становить 98км. До районного центру – м. Берислав – 23 км. Відстані до міст:

- Миколаїв – 121 км;
- Кривий Ріг – 143 км;
- Запоріжжя – 199 км;
- Дніпро – 241 км.

Територіальна громада межує із територіями Милівської, Борозненської, Бериславської територіальними громадами Херсонської області.

² За даними Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад - національного реєстру [адміністративно-територіальних одиниць](#) та територій [територіальних громад](#) України.

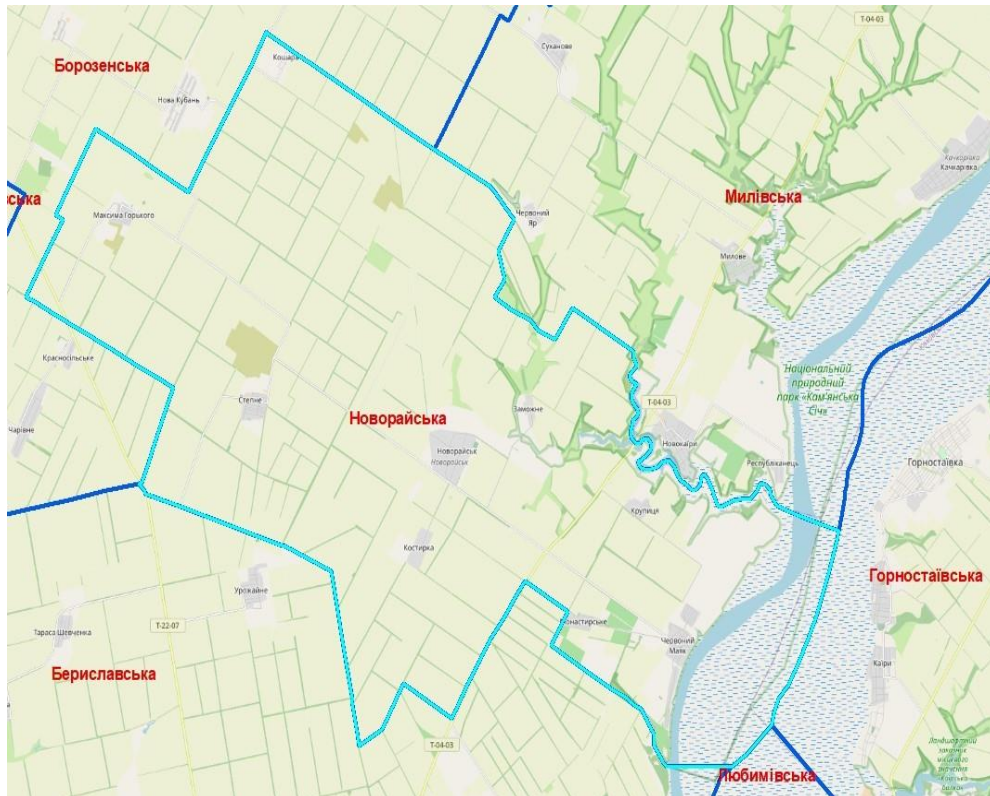

Рис. 1.1 – Схема меж територіальної громади

Таблиця 1.1

Основні характеристики населених пунктів ТГ

Назва старостинського округу	Назва населеного пункту	КАТОТТГ населеного пункту	Площа, га	Кількість домогосподарств (станом на 01.01.2022)
Новорайськ	Новорайськ	UA65020190010048952	365,3000	647
	Костирка	UA65020190020086731	83,3000	188
	Заможне	UA65020190070071656	30,9000	28
Червоний Маяк	Червоний Маяк	UA65020190090069341	182,2000	397
	Моноастирське	UA65020190080090351	41,6000	80
	Крупиця	UA65020190040045403	29,4000	31
Степне	Степне	UA65020190060060993	93,4000	180
	Максима Горького	UA65020190050092764	105,0000	112
	Кошара	UA65020190030073530	33,1000	11
	Мар'янське	UA65020190010048952	365,3000	647

Через Новорайську ТГ проходять важливі автомобільні дороги загального користування місцевого (районного й обласного) значення.

Таблиця 1.2

Основні характеристики населених пунктів ТГ

Назва дороги	Категорія	Тип покриття	Орган управління (дорогою)	Протяжність в межах громади, км
Державного значення				
Територіальна дорога Мар'янське – Берислав	територіальна (Т)	Асфальтобетонне	Облавтодор	11,00

Місцевого значення				
Обласна дорога, під'їзна до с.Степне	обласна	асфальтобетонне	облавтодор	1,00
Обласна дорога Червоний Маяк-Максима Горького	обласна	асфальтобетонне та білощобеневе	облавтодор	26,00
Обласна дорога, під'їзна до с.М.Горького	обласна	асфальтобетонне та білощобеневе	облавтодор	3,20
Обласна дорога, під'їзна до с.Заможне	обласна	асфальтобетонне та білощобеневе	облавтодор	3,30
Обласна дорога, під'їзна до с.Костирка	обласна	асфальтобетонне	облавтодор	1,50
Обласна дорога, під'їзна до с.Степне	обласна	асфальтобетонне	облавтодор	6,40
Обласна дорога, під'їзна до с.Монастирське	обласна	білощобеневе	облавтодор	1,25

Таблиця 1.3

Основні характеристики земельної території ТГ

Площа та характеристики земель ТГ	Одиниця виміру - га ³
Площа території територіальної громади, всього:	35108,5000
<i>у тому числі:</i>	
В межах населених пунктів: 964,2000	
сільбищні	615,5000
виробничі	8,6000
сільськогосподарські	178,0000
природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні, всього:	162,1000
<i>у тому числі:</i>	
рекреаційно-туристичні	
лісів	
озеленені	162,1000
водні поверхні/об'єкти	
території природно-заповідного фонду	
території природних ландшафтів, призначені для проведення науково-дослідних робіт	
За межами населених пунктів: 34144,3000	
сільбищні	*
виробничі	34,0000
сільськогосподарські	27 668,1000
природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні, всього:	6 442,2000
<i>у тому числі:</i>	
рекреаційно-туристичні	630,7000

³ Інформація станом на 01.01.2022.

лісів	1 207,0000
озеленені	1 820,0000
водні поверхні/об'єкти	2 757,0000
території природно-заповідного фонду	*
території природних ландшафтів, призначені для проведення науково-дослідних робіт	27,5000
Кількість населених пунктів, всього	9
у тому числі:	*
- міст	*
- селищ міського типу	*
- сільських населених пунктів	9

Площа території Новорайської сільської територіальної громади складає орієнтовно 35108,5⁴. На малюнку 1 представлено розподіл земель громади, з якого видно, що основний потенціал громади – це землі за межами населених пунктів, що в більшості своїй відносяться до земель сільськогосподарського використання.

Рис. 1.2 – Розподіл земель Новорайської ТГ

Відповідно до даних, що наявні в громаді в межах населених пунктів наявні такі території:

- сельбищні;
- виробничі;
- сільськогосподарські;
- природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні.

На малюнку 2 представлено розподіл земель в межах населених пунктів, з якого видно, що 64% території в межах населених пунктів зайняті житловою громадською забудовою та закладами обслуговування населення; 1% займають виробничі території, на яких розвивається переробна промисловість; 17% - займають природоохоронні та ландшафтно-рекреаційні території і 18% займають сільськогосподарські території, в більшості випадків городництво, яке місцеві мешканці використовують для задоволення потреб власного господарства.

⁴ Орієнтовно, тому що станом на 2023 рік межа громади не встановлена і відповідні дані не внесені до Державного земельного кадастру.

Рис. 1.3 – Розподіл земель в межах населених пунктів

За даними громади розподіл земель за межами населених пунктів виглядає таким чином: найбільшу питому вагу складають землі сільськогосподарського призначення – 81%, водні об'єкти – займають 8% території; озеленені території 5%, земель лісового фонду – 4%, а виробничих територій менше 1%.

Рис. 1.4 – Розподіл земель за межами населених пунктів

Дивлячись на наявність ресурсного потенціалу, відзначимо що в громаді є всі можливості для розвитку туристично-рекреаційного потенціалу.

За даними отриманими з відкритих джерел <https://kadastr.live/>, на території Новорайської ТГ нараховується 5 категорій земель за основним цільовим призначенням:

- землі сільськогосподарського призначення;
- землі житлової та громадської забудови;
- землі рекреаційного призначення;
- землі водного фонду;
- землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

На малюнку 4 представлено розподіл земель в межах території Новорайської громади за категоріями земель у відповідності до даних Державного земельного кадастру. Так на території громади понад 98% - землі сільськогосподарського призначення зареєстровані в ДЗК, території житлової та громадської забудови - це сельбищна забудова⁵, складають менше 1 % від площі громади. В громаді дуже малий відсоток промисловості менше 1% території громади зайнято промисловістю, землі водного фонду у відповідності до зареєстрованих в Державному земельному кадастрі даних складають 1% площі території громади.

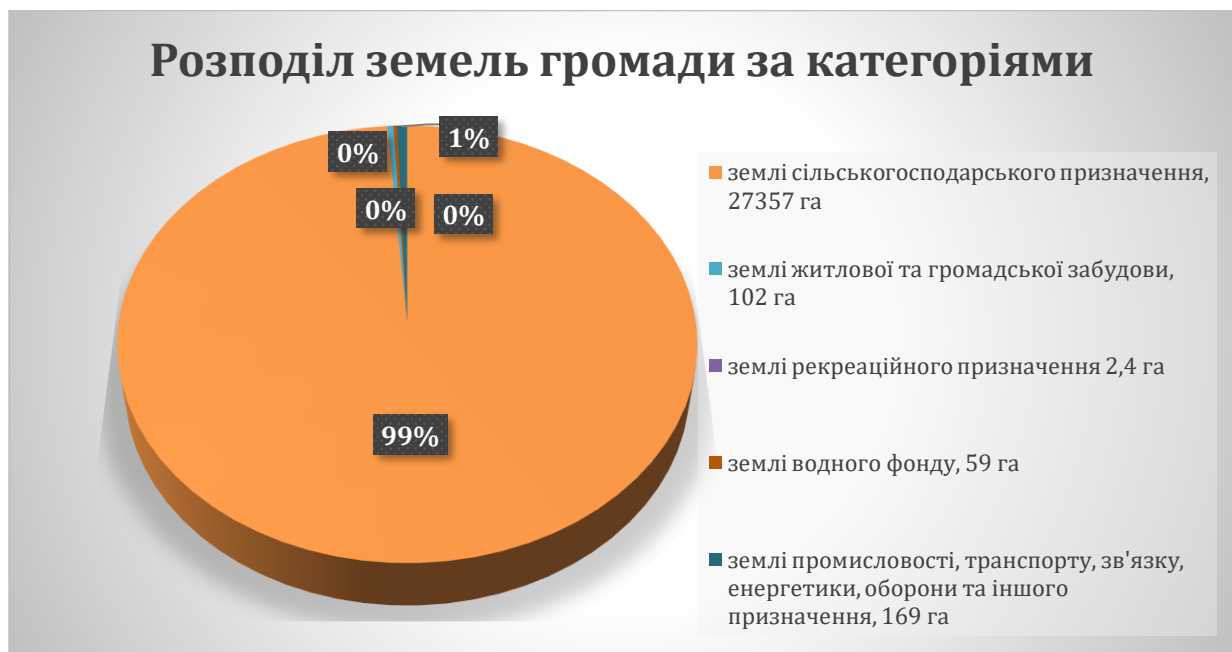

Рис. 1.5 – Розподіл земель громади за категоріями

За даними отриманими з відкритих джерел <https://kadastr.live/#5/48.43/32.77> найбільшою є питома вага земель сільськогосподарського призначення – 27357,1826 гектарів (78%), що цілком співпадає з даними громади.

Станом на травень 2023 року в Державному земельному кадастрі було зареєстрованих 6490 земельних ділянок загальною площею 27690,5191 га, що складає 78,8% від загальної площі громади і цей є середнім по всій території України. Наявність великої кількості земель водного фонду, які не всі належать до компетенції управління органів місцевого самоврядування, зумовила малий відсоток реєстрації таких земель в Державному земельному кадастрі.

В приватній власності знаходиться 5642 земельних ділянок загальною площею 23391,5927 га, в комунальній власності 590 ділянок площею 3389,7984 га, в державній 258 ділянок площею 909,128 га. Розподіл земель за формами власності у Новорайській сільській територіальній громаді представлено на малюнку 6.

⁵ Сельбищна забудова – це земельні ділянки для розміщення житлової забудови, громадських центрів, об'єктів культурно-побутового обслуговування, зелених насаджень та вулиць.

Рис. 1.6 – Розподіл земель за формами власності.

Землі сільськогосподарського використання складають 27357,1829 га, серед них:

- для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – 22961,3304 га;
- для ведення фермерського господарства – 987,5454 га;
- для ведення особистого селянського господарства – 2609,1733 га;
- для ведення підсобного сільського господарства – 66,9412 га;
- для індивідуального садівництва – 2,0100 га;
- для городництва – 40,3150 га;
- для сінокошення і випасання худоби – 244,0048 га;
- для іншого сільськогосподарського використання – 232,3251 га;
- землі запасу – 297,3046 га;
- землі резервного фонду – 8,3793 га.

Оцінюючі географічне розташування громади, звернемо увагу, що Новорайська громада відрізняється вигідним географічним розташуванням та чималим туристичним потенціалом. Окрім того, на території громади є родючі землі, що дає можливість стверджувати про значний потенціал у сфері рослинництва. Також в громаді значна частина території відноситься до земель природно-заповідного фонду, зокрема на території громади розміщені:

- Національний природний парк «Кам'янська Січ»;
- Монастир на березі Каховського водосховища Дніпра;
- Пам'ятки національного значення:
  - Червономаяцьке пізньосківське городище;
  - Могильних «Червономаяцький».

Загалом на території Новорайської сільської територіальної громади налічується 135 пам'яток культурної спадщини (129 археології та 6 історії).

Пам'ятки археології:

- Кургани /17/ - с. Заможне
- Кургани /25/ - с. Костирка
- Кургани /6/ - с. Кошара
- Кургани /12/ - с. Крупиця
- Кургани /10/ - с. Максима Горького
- Кургани /1/ - с. Монастирське
- Кургани /22/ - с. Новорайськ

- Кургани /12/ - с. Степне
- Кургани /24/ - с. Червоний Маяк
- Пам'ятки історії:
- Братська могила воїнів Червоної армії /1/ - с. Костирка
- Пам'ятник на честь воїнів-односельчан /1/ - с. Максима Горького
- Братська могила воїнів Червоної армії /2/ - с. Новорайськ
- Пам'ятник на честь воїнів-односельчан /1/ - с. Новорайськ
- Братська могила воїнів Червоної армії /1/ - с. Червоний Маяк.

Це дає громаді можливість розвивати туристичний та рекреаційний потенціал, планувати вело та пішохідні маршрути.

Висновки:

Як видно з наведеного аналізу Новорайська громада - це не традиційна аграрна громада. Це громада в якій вдало поєднано сільське господарство, рекреаційні ресурси та туристичний потенціал. Високий рівень розораності сільськогосподарських угідь та дефіцит пасовищ зумовили абсолютну спеціалізацію агровиробників на рослинництві, а саме на вирощуванні пшениці та соняшнику, які приносять найбільш високий та швидкий прибуток. Не розвинуте овочівництво, у занепаді садівництво (яблука, персики) та виноградарство. Плодові насадження зосереджені лише на присадибних ділянках, а їх плоди використовуються переважно для власного споживання.

У відповідності до Стратегії розвитку території, громада націлена на розвиток сільського господарства, туризму, рекреації та створення умов для розвитку бізнесу в цих сферах. В стратегії визначені основні напрямки розвитку громади такі як:

- створення сільськогосподарських кооперативів (плодоовочівництво, виноградарство);
- створення туристичного маршруту;
- створення умов для відновлення та розвитку тваринництва.

На даний час, за даними громади значна частина території замінована і не може використовуватися за цільовим призначенням, відповідно після розмінування потрібно провести обстеження території виявити які землі потрібно рекультивувати, які законсервувати, а які повернути в активне використання та обробіток. Для виконання заходів з рекультивації і консервації земель потрібно розробити відповідні робочі проекти із землеустрою.

1.2. Інформація про склад населення територіальної громади

Загальна кількість постійного населення Новорайської сільської територіальної громади станом на 01.01.2022 р. становила 2956 особи⁶. З них 51,38 % - жінки, 48,61 % - чоловіки. Подібний статевий розподіл відрізняється від загальнонаціонального показника по Україні (53,8 % - жінки, 46,2 % - чоловіки)⁷.

Таблиця 1.4

Детальна інформація про чисельність населення ТГ у розрізі населених пунктів

Назва населеного пункту	Вікова група, повних років	Жінки		Чоловіки		Загалом	
		на 01.01.2023		на 01.01.2023		на 01.01.2023	
		постійні мешканці	ВПО	постійні мешканці	ВПО	постійні мешканці	ВПО
Новорайськ	0-5	23	1	20	2	43	3
	6-14	53	8	47	4	100	12

⁶ Детальна інформація про чисельність населення ТГ у розрізі населених пунктів – див. Додаток 2.

⁷ [Банк даних населення України. Розподіл постійного населення за статтю, віковими групами та типом поселень.](#)

	15-18	24	3	18	2	42	5
	19-35	134	12	125	13	259	25
	36-59	160	31	146	19	306	50
	60+	224	22	214	12	438	34
	Всього	618	77	570	52	1 188	129
Червоний Маяк	0-5	0	0	0	0	0	0
	6-14	1	0	3	0	4	0
	15-18	0	0	0	0	0	0
	19-35	1	0	3	0	4	0
	36-59	16	1	27	1	43	2
	60+	102	0	116	0	218	0
	Всього	120	1	149	1	269	2
Костирка	0-5	8	0	3	1	11	1
	6-14	13	0	9	0	22	0
	15-18	6	0	7	0	13	0
	19-35	13	1	11	1	24	2
	36-59	33	8	29	6	62	14
	60+	53	3	47	1	100	4
	Всього	126	12	106	9	232	21
Заможне	0-5	0		1		1	0
	6-14	0		0		0	0
	15-18	0		0		0	0
	19-35	3		3		6	0
	36-59	3		0		3	0
	60+	3		3		6	0
	Всього	9	0	7	0	16	0
Крупця	0-5	0	0	0	0	0	0
	6-14	3	0	1	0	4	0
	15-18	0	0	1	0	1	0
	19-35	0	1	1	1	1	2
	36-59	8	3	11	3	19	6
	60+	15	2	9	1	24	3
	Всього	26	6	23	5	49	11
Монастирське	0-5	0		0	0	0	0
	6-14	0		0	0	0	0
	15-18	0		0	0	0	0
	19-35	1		6	0	7	0
	36-59	13		17	1	30	1
	60+	25		10	0	35	0
	Всього	39	0	33	1	72	1
Максима Горького	0-5	3	4	6	2	9	6
	6-14	18	0	25	2	43	2
	15-18	3	0	4	0	7	0
	19-35	23	6	12	3	35	9
	36-59	58	16	55	11	113	27
	60+	46	11	35	5	81	16
	Всього	151	37	137	23	288	60
Степне	0-5	4	0	6	0	10	0
	6-14	5	0	16	0	21	0

	15-18	4	0	6	0	10	0
	19-35	18	2	14	2	32	4
	36-59	50	4	47	2	97	6
	60+	49	11	41	3	90	14
	Всього	130	17	130	7	260	24
Кошара	0-5	0		0		0	0
	6-14	0		0		0	0
	15-18	0		0		0	0
	19-35	0		0		0	0
	36-59	1		0		1	0
	60+	2		1		3	0
	Всього	3	0	1	0	4	0
Громада загалом	0-5	38	5	36	5	74	10
	6-14	93	8	101	6	194	14
	15-18	37	3	36	2	73	5
	19-35	193	22	175	20	368	42
	36-59	342	63	332	43	674	106
	60+	519	49	476	22	995	71
	Всього	1 222	150	1 156	98	2 378	248

Таблиця 1.5

Динаміка частки вікових груп населення ТГ у порівнянні з показниками по країні та регіону

Осіб, віком	Україна, %	Херсонська обл., %	Новорайська ТГ, %
	2013	2013	01.01.2023
0—14 років	14,8	15,1	11,27
15—59 років	63,6	70,5	46,88
понад 60 років	21,6	14,4	41,84

Вікова структура населення територіальної громади є відмінною як від загальноукраїнських, так і регіональних тенденцій⁸. Спостерігається менший рівень народжуваності, менша частина активно працездатного населення та істотно більша частина населення поважного віку, особливо з урахуванням довоєнної динаміки у регіоні.

Така динаміка свідчить про необхідність вжиття заходів, які б сприяли омолодженню населення громади для запобігання остаточного збезлюднення території та підтримки спроможності громади вже у середньостроковій перспективі.

Створення нових виробничих потужностей та бізнесу на території ТГ є критичною для такої динаміки, а отже, одним з ключових пріоритетів для виживання територіальної громади має бути збереження існуючих та створення нових робочих місць безпосередньо у громаді.

Таблиця 1.6

Динаміка населення ТГ за 2021-2023 рр. (постійні мешканці та ВПО)

Назва населеного пункту	Старост. округ	Загалом							
		на 01.01.2021		на 01.01.2022		на 01.01.2023			
		постійні мешці	ВПО	постійні меш-ці	ВПО	постійні мешці	ВПО	ВПО ТГ	ВПО ТГ ⁹

⁸ Допускається певна похибка, оскільки офіційні загальнонаціональні дослідження відповідних показників протягом 2021-2023 рр. не публікувалися.

⁹ (внутрішні) Якщо у межах НП - ставимо просто цифру, якщо приїхали з інших НП - ставимо "+" перед цифрою, якщо виїхали з цього НП у інший НП громади - ставимо "-"

Новорайськ		0	0	2 100	0	950	112	0	0
Заможне		0	0	87	0	18	0	0	0
Костирка		0	0	642	0	224	8	0	0
Червоний Маяк	Червоний Маяк	0	0	1 487	0	400	5	0	0
Крупиця		0	0	167	0	47	9	0	0
Монастирське		0	0	328	0	47	0	0	0
М. Горького	Степне	0	0	507	0	210	49	0	0
Степне		0	0	507	0	210	24	0	0
Кошара		0	0	119	0	3	0	0	0
Всього		0	0	5 944	0	2 109	207	0	0

Населення громади станом на 01.01.2022 р. проживало у трьох адміністративних осередках¹⁰:

- 1) адміністративному центрі – с. Новорайське, с. Заможному та с. Костирка **56,51 % всього населення (2109)**;
- 2) Червономаячному старостинському окрузі, який охоплює території с. Червоний Маяк, с. Монастирське, с. Крупиця **23,42 % всього населення**;
- 3) Степному старостинському окрузі, до складу якого входять с. Степне, с. Максима Горького, с. Кошара **20,07 % всього населення**.

Рис. 1.7 – Розподіл населення

Повномасштабна російська збройна агресія проти України призвела до втрати значної частки постійного населення – станом на 01.01.2023 р. **територію територіальної громади покинуло 3835 мешканців, тобто 64,51 % постійного населення**. Прийнято на території ТГ 207 мешканців інших громад, що є незначним (3,48% від кількості населення на 01.01.2022) та не впливає на загальну динаміку.

¹⁰ Інформація за довідками старост.

Таким чином, відбулося істотне обезлюднення території ТГ. У окремих населених пунктах територіальної громади станом на 01.01.2023 р. проживало менше, ніж 20 (с. Заможне), а у окремих випадках – менше 10 мешканців (с. Кошара).

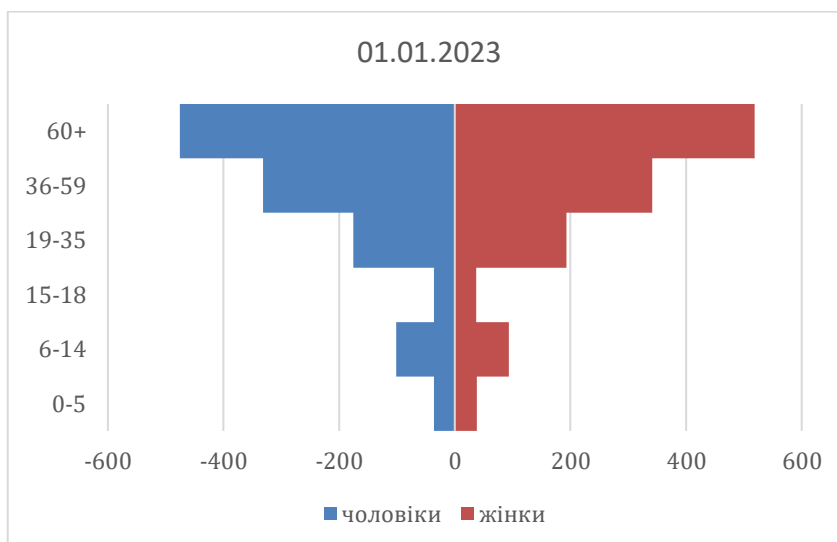

Рис. 1.8 – Соціально-демографічна піраміда, -2023 рр., Новорайська ТГ

Повномасштабна російська збройна агресія проти України призвела до втрати значної частки постійного населення – станом на 01.01.2023 р. **населення територіальної громади зменшилось майже на 4 тис.осіб мешканців, тобто на 64,51 % постійного населення.** При цьому Новорайська громада має незначну і несталу кількість внутрішньо переміщених осіб. Відсутність вільного, придатного до життя житла та недоступність освіти дітей-ВПО як через понижені школи громади так і через відсутність необхідної техніки (гаджети для дистанційної освіти), не сприяє тому, що ці чоловіки, жінки та їх діти залишаться в громаді.

Протягом лютого-березня 2023 року спостерігається певна тенденція до повернення мешканців і мешканок у громаду, проте більшість переселенців і переселенок перебувають в інших областях України і лише менша - за кордоном. Домінуюча більшість переселенців з громади декларують свої наміри повернутись, коли дозволить безпекова ситуація.

В разі позитивного розвитку безпекової ситуації є перспективи деякого відновлення кількості населення в громаді.

1.3. Інформація про особливості здійснення місцевого самоврядування в умовах воєнного стану

Здійснюється з обмеженнями, передбаченими відповідно до ст. 38, 64 Конституції України Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), затвердженням Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами).

Таблиця 1.7

Особливості здійснення місцевого самоврядування в умовах воєнного стану

На території ТГ утворено	Новорайську сільську військову адміністрацію Бериславського району Херсонської області
ВА НП утворено	Указом Президента України від 27.10.2022 р. № 738/2022 «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Херсонській області» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738/2022#Text
Начальника ВА НП призначено	Розпорядженням Президента України 265/2022-рп «Про призначення О.

	Шокурова начальником Новорайської сільської військової адміністрації Бериславського району Херсонської області» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/2022-%D1%80%D0%BF#Text
Начальнику ВА НП передано повноваження (сільської, селищної, міської) ради та її виконавчого комітету, (сільського, селищного, міського) голови	Постановою Верховної Ради України від 16.11.2022 р. № 2778-IX «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Херсонській області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-IX#Text

У зв'язку з прийняттям відповідних рішень Президентом України та Верховною Радою України, на період дії воєнного стану та (у окремих випадках) протягом 90 днів з моменту припинення або скасування воєнного стану діяльність місцевої ради як представницького, а її виконавчого комітету – як головного виконавчого колегіального органів може обмежуватись, а їхні повноваження на цей період передаватись ВА НП або начальнику такої адміністрації.

Розуміти порядок організації місцевого самоврядування на відповідній території в умовах воєнного стану необхідно для визначення органів та посадових осіб, які від імені та у інтересах територіальної громади можуть вчиняти певні правочини та приймати рішення як суб'єкти владних повноважень. Також цю інформацію необхідно враховувати при плануванні строків та порядку виконання окремих етапів підготовки, погодження та виконання заходів Програми, у тому числі – пов'язаних із розпорядженням майном та ресурсами територіальної громади, залученням зовнішніх ресурсів для реалізації заходів Програми тощо.

На момент затвердження Програми на території Новорайської сільської ТГ введено згадані обмеження, і місцеве самоврядування на території здійснюється з особливостями, передбаченими Законом України «Про правовий режим воєнного стану»:

1) Новорайська сільська військова адміністрація здійснює повноваження місцевого самоврядування, передбачені ч. 2 ст. 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» з моменту набрання чинності Указом Президента України про утворення відповідної ВАНП;

2) крім повноважень, передбачених ч. 2 ст. 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» з моменту набрання чинності відповідної Постанови Верховної Ради України, начальник Новорайської сільської військової адміністрації від імені та у інтересах Новорайської сільської територіальної громади здійснює повноваження Новорайської сільської ради та її виконавчого комітету, а також Новорайського сільського голови;

3) повноваження депутатів сільської ради не припиняються, однак сільська рада не проводить пленарні засідання та не приймає рішень як представницький орган місцевого самоврядування відповідно до ст.ст. 25-26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а виконавчий комітет не здійснює свої повноваження як колегіальний виконавчий орган місцевого самоврядування, та згідно з ч. 2 ст. 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

4) діяльність відділів, управлінь та інших виконавчих органів селищної ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності Новорайської сільської територіальної громади координує начальник Новорайської сільської військової адміністрації;

5) начальник Новорайської сільської військової адміністрації має право змінювати або скасовувати акти відділів, управлінь, інших виконавчих органів Новорайської сільської ради, а також їх посадових осіб, як особа, яка виконує повноваження виконавчого комітету Новорайської сільської ради.

Схема
Розподілу функцій і повноважень між начальником військової адміністрації
заступником начальника військової адміністрації та сільським головою,
секретарем сільської ради та секретарем виконавчого комітету.

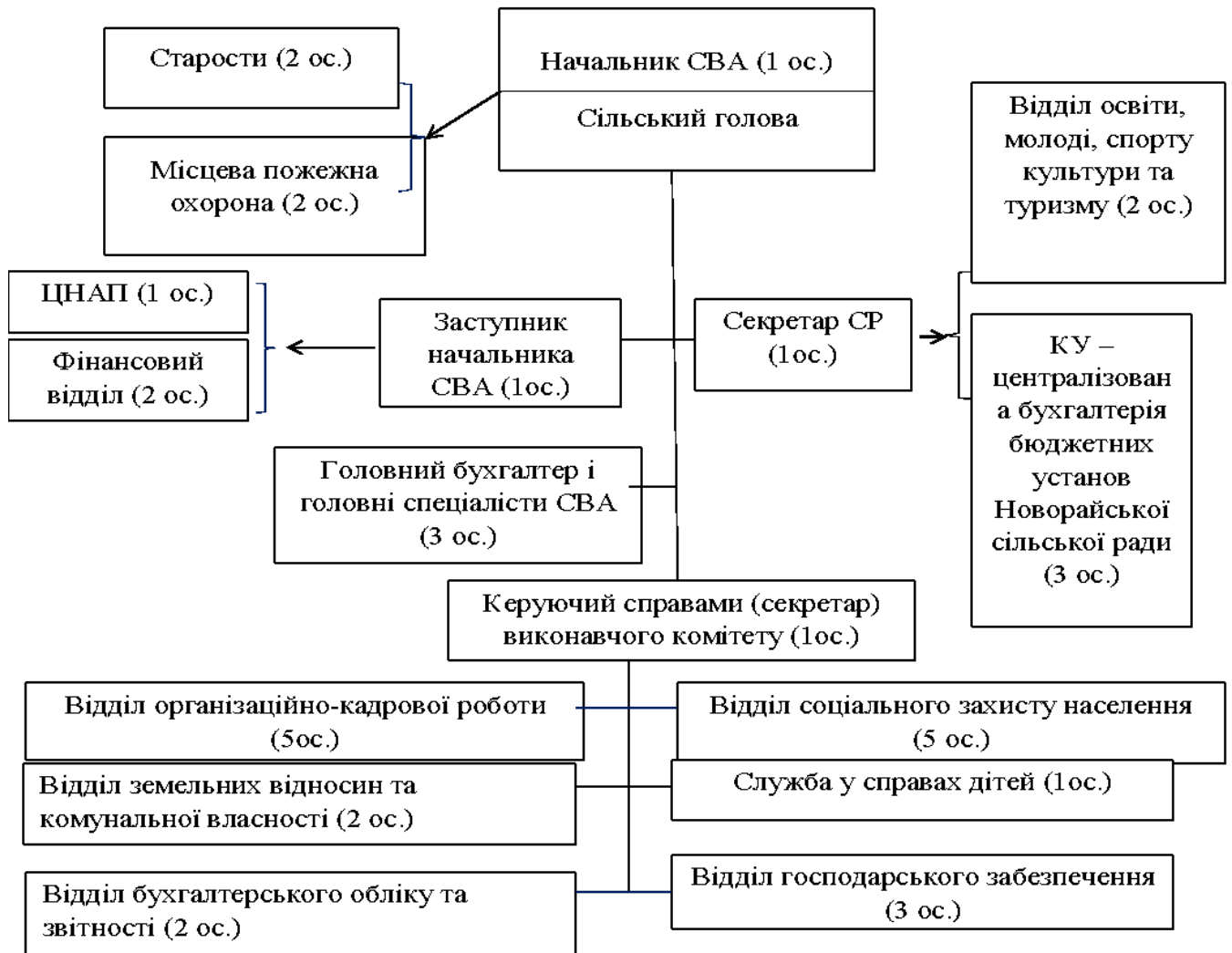

Рис. 1.9 – Структура та гранична чисельність працівників виконавчих органів Новорайської сільської ОТГ

Висновки:

Таким чином, тимчасова структура виконавчих органів Новорайської сільської ради має розгалужену та збалансовану систему, в той же час громада гостро відчуває нестачу кваліфікованих кадрів, які сприятимуть запобіганню поглибленню економічної, соціальної та екологічної кризи, загостренню соціальної напруги в громаді.

2. Загальна економічна оцінка територіальної громади

2.1. Аналіз бюджету Новорайської сільської територіальної громади та пропозиції щодо джерел фінансування заходів для забезпечення комплексного відновлення території

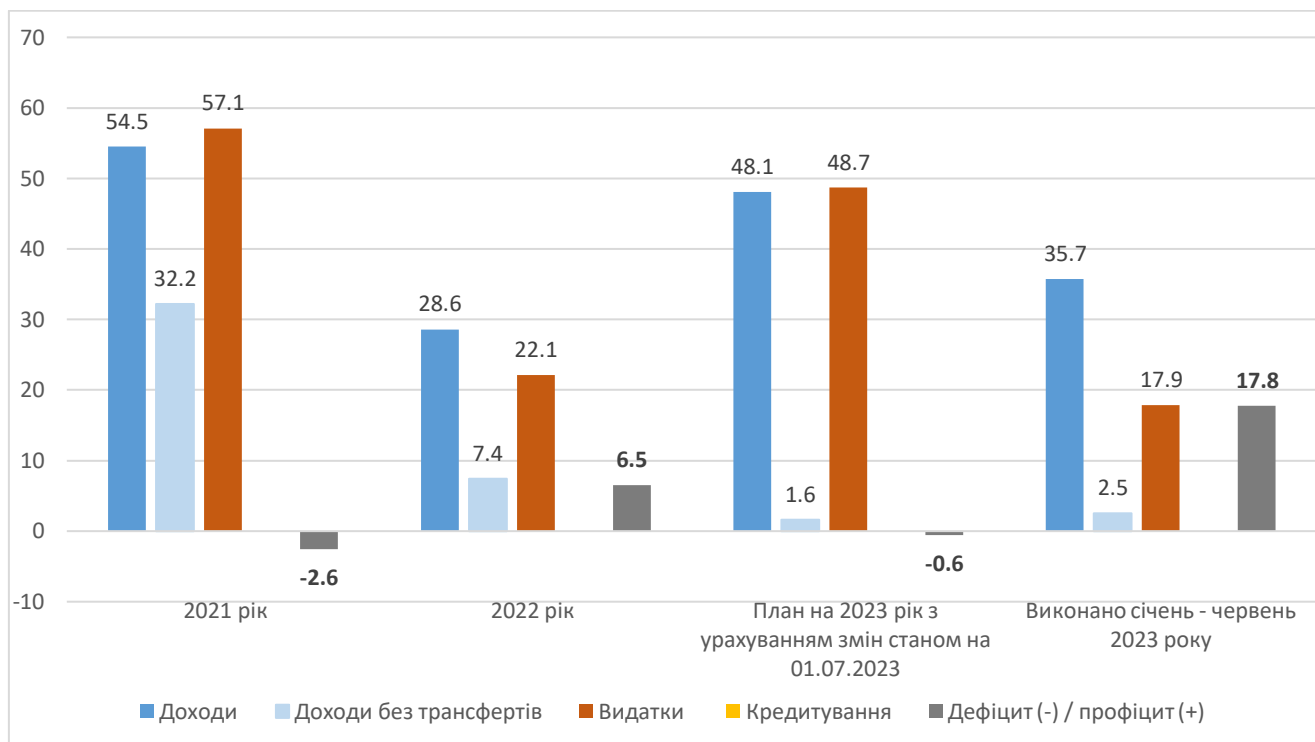

Рис. 2.1 – Показники виконання бюджету Новорайської сільської територіальної громади, млн грн.

За підсумками 2022 року бюджет Новорайської сільської громади виконано з профіцитом – перевищення фактичних доходів над фактичними видатками склало 6,5 млн грн або 22,7 % від загальних надходжень, що забезпечило формування станом на 01.01.2023 року незначного обсягу вільного залишку коштів (9,5 млн грн, з яких 8,4 млн грн залишок субвенцій державного бюджету, які було повернуто).

У 2023 році частину вільного залишку коштів (0,6 млн грн) було спрямовано на придбання паливних брикетів (дров) для задоволення потреб малозабезпечених верств населення на деокупованій території Новорайської громади та паливно мастильних матеріалів для заправки генераторів на деокупованій території громади, де відсутнє електропостачання, для задоволення потреб населення питною водою. Профіцит, сформований за результатами 1 півріччя 2023 року є тимчасовим, оскільки більшість капітальних видатків проводиться у другій половині 2023 року.

У 2022 році **середній рівень власних доходів бюджету Новорайської сільської територіальної громади** (без урахування міжбюджетних трансфертів) **на одного жителя** становить **1297,0 грн** при середньому рівню власних доходів за 2022 рік по деокупованих громадах **3041,4 грн**¹¹. У I півріччі 2023 року рівень власних доходів на одного жителя громади зменшився до **1144,0 грн**.

Середній рівень видатків на одного жителя громади у 2022 році становить **3859,6 грн**. Для порівняння - **середній рівень видатків на одного жителя** по деокупованих громадах **6400,7**¹² грн.

¹¹ Дані взяті із дослідження Програми DOBRE по партнерським 60 територіальних громадах, показник розрахований по 13 деокупованих громадах.

¹² Дані взяті із дослідження Програми DOBRE по партнерським 60 територіальним громадам, з них 13 деокупованих громад.

У I півріччі 2023 року рівень видатків **на одного жителя** громади зріс до **8158,8 грн**, що насамперед обумовлено зменшенням кількості населення громади (з 5,714 тис. у 2022 році до 2,199 тис. у 2023 році).

Структура надходжень бюджету. Структура доходів бюджету громади з початком воєнного стану зазнала значних змін.

Частка міжбюджетних трансфертів в загальному обсязі доходів має виражену тенденцію до зростання та залишається доволі значною: за 2021 рік – 40,9 %; за 2022 рік – 74,1 %; за I півріччя 2023 року – 93,0 %.

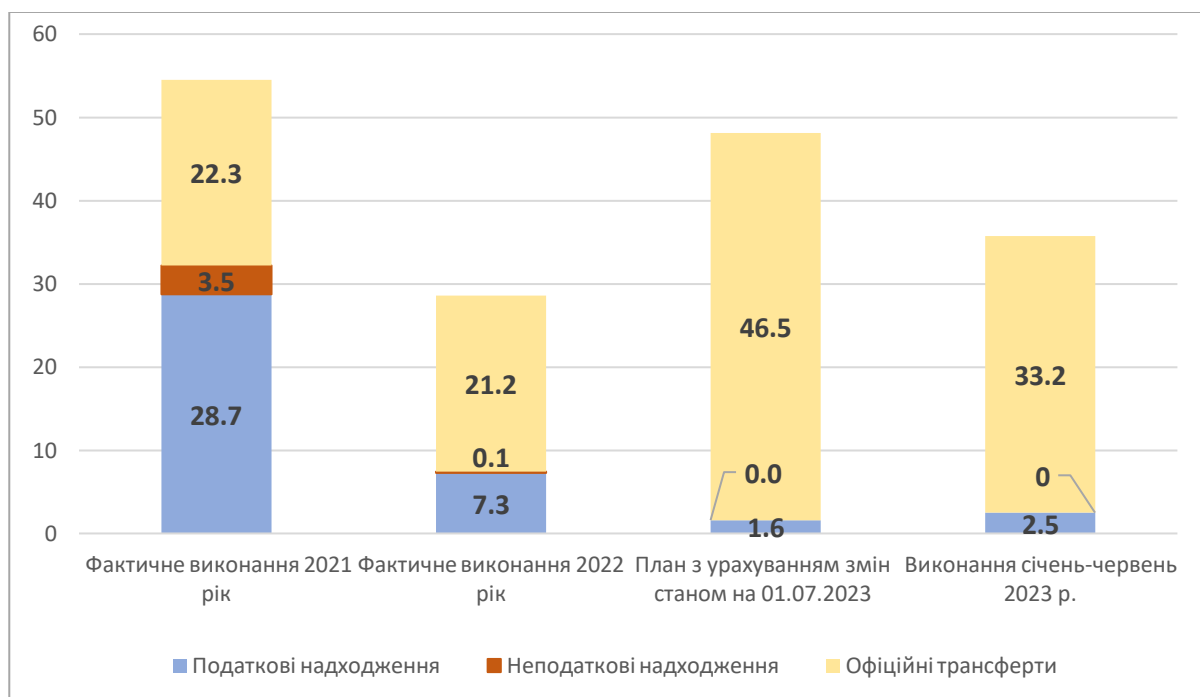

Рис. 2.2 – Структура надходжень бюджету Новорайської сільської територіальної громади, млн грн

Збільшення у 2023 році частки міжбюджетних трансфертів відбулося, насамперед, внаслідок отримання - **базової дотації** та **додаткової дотації** з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації (питома вага яких в трансфертах за I півріччя 2023 року становить 26,1% та 51,5 % відповідно).

Податкові надходження. У 2022 році в громаді налічувалось **4** бюджетоформуючих підприємства, обсяг планових надходжень яких до бюджету становить 61,0%.

Станом на 01 липня 2023 року свою діяльність не відновили **ТОП 4** підприємства, що свідчить про потенційні ризики наповнення доходної частини бюджету.

Загальний обсяг податкових надходжень у 2022 році порівняно із 2021 роком зменшився на 74,4%, що передусім, зумовлено зменшенням надходжень ПДФО, місцевих податків і зборів та внутрішніх податків на товари та послуги (акцизні податки).

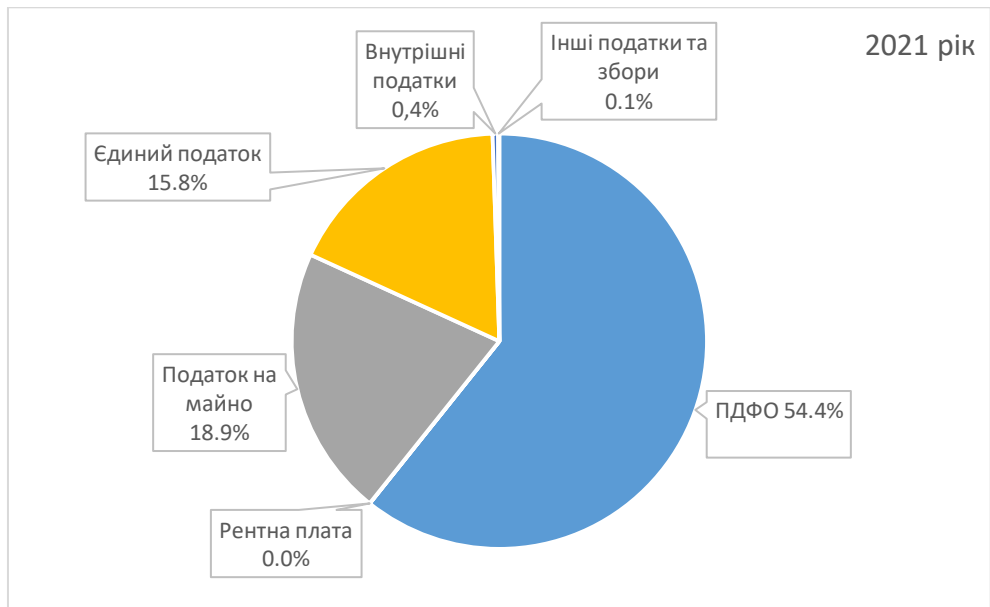

Рис. 2.3 – Структура податкових надходжень Новорайської сільської територіальної громади за 2021 р., %

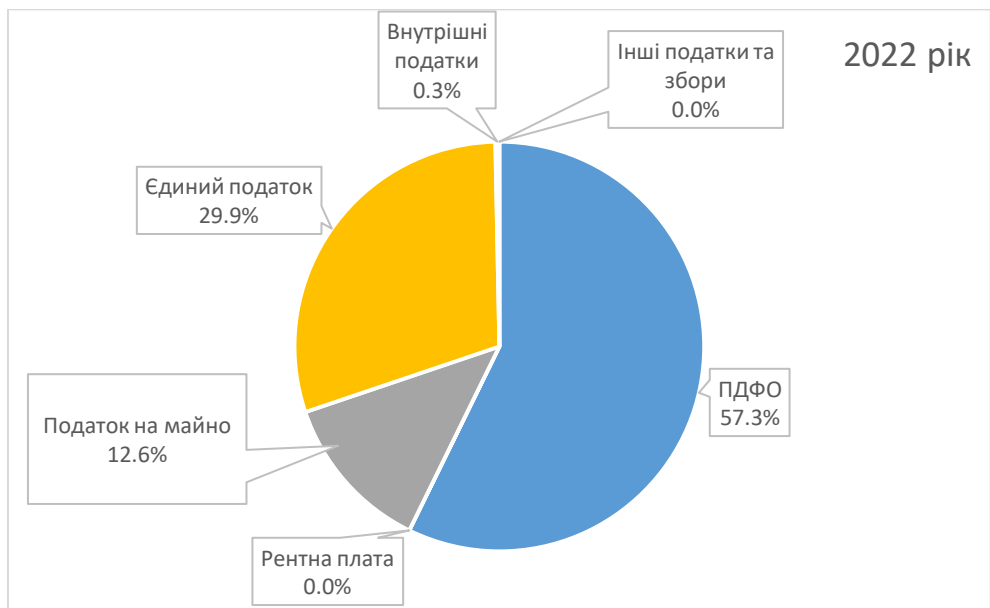

Рис. 2.4 – Структура податкових надходжень Новорайської сільської територіальної громади за 2022 р., %

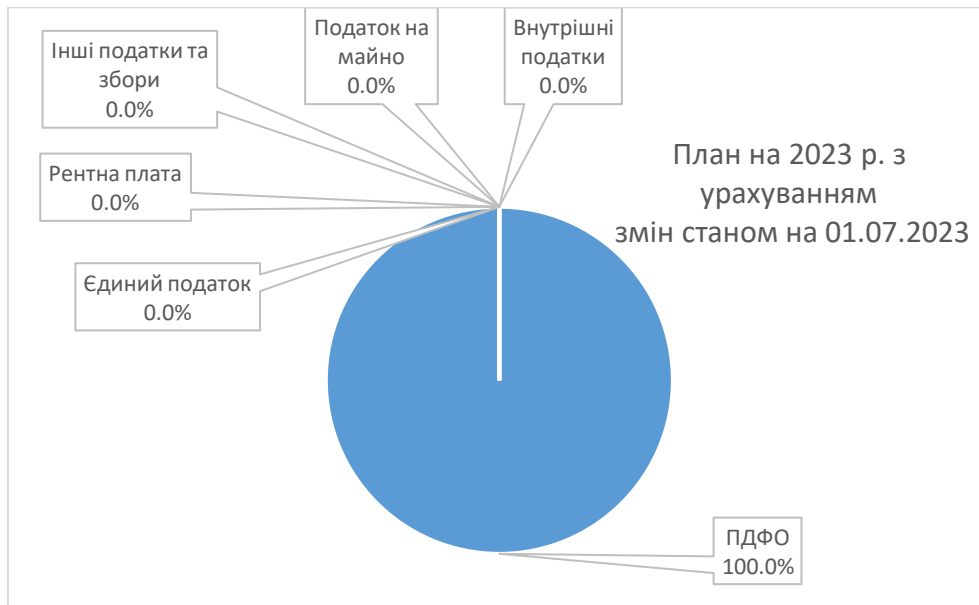

Рис. 2.5 – Структура планових податкових надходжень Новорайської сільської територіальної громади за I півріччя 2023 р., %

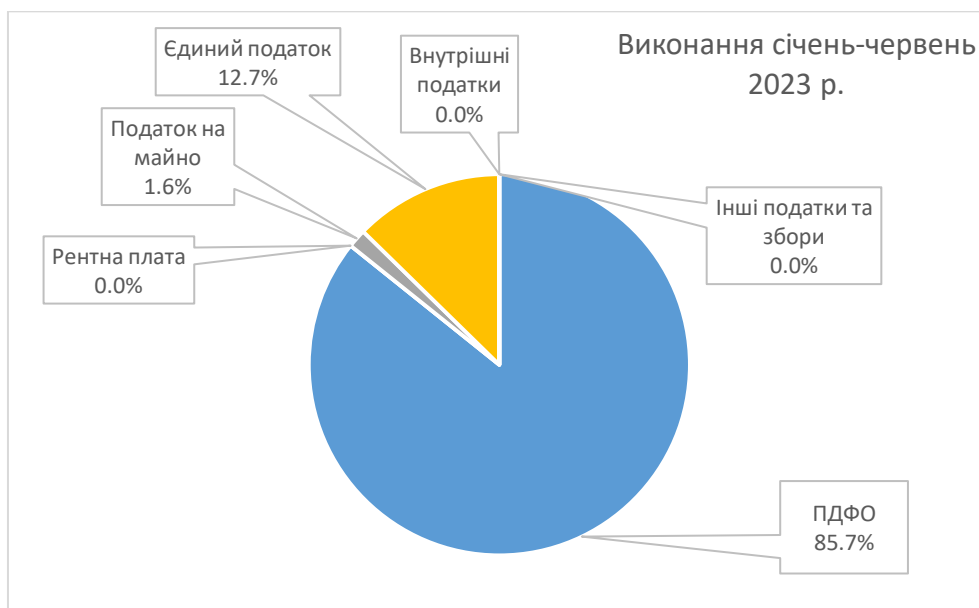

Рис. 2.6 – Структура податкових надходжень Новорайської сільської територіальної громади за I півріччя 2023 р., %

Питома вага **ПДФО** в обсязі отриманих податкових надходжень у 2022 році склала 57,3 % (у 2021 році, відповідно, 54,4 %). Зменшення загального обсягу залученого у 2022 році ПДФО у 3,7 рази відбулося у зв'язку із припиненням роботи бюджетоутворюючих підприємств, бюджетних установ та зменшенням оподаткованого доходу внаслідок переведення на простій працівників установ бюджетної сфери через окупацію населених пунктів громади.

За січень-червень 2023 року отримано 2,2 млн грн **ПДФО** (при плані 1,6 млн грн), що складає 85,7 % від загального обсягу податкових надходжень, або 85,6 % власних податків і зборів (загальний і спеціальний фонд без урахування обсягу міжбюджетних трансфертів), залучених за відповідний період.

Внаслідок прямого впливу бойових дій та змін у чинному законодавстві громада має значні втрати **місцевих податків і зборів**, надходження яких у 2022 році порівняно з 2021 зменшилися

на 68,7 % (10,0 млн грн у 2021 р. та 3,1 млн грн у 2022 р.) і склали 42,4 % податкових надходжень проти 34,7 % - у 2021 році.

У т. ч. порівняно із показниками 2021 року по підсумках 2022 року:

- на 83,0 % надійшло менше **податку на майно** (питома вага фактичних надходжень склала 12,6% в податкових надходженнях 2022 року проти 18,9% - у 2021 році);
- на 51,6 % надійшло менше **єдиного податку** (питома вага фактичних надходжень склала 29,9% в податкових надходженнях 2022 року проти 15,8% - у 2021 році).

За січень-червень 2023 року до бюджету громади надійшло 0,4 млн грн місцевих податків і зборів при відсутності планових показників на 2023 рік.

Надходження **внутрішніх податків на товари та послуги** у 2022 році порівняно з 2021 зменшилися на 79,9 % (0,1 млн грн у 2021 р. та 0,02 млн грн у 2022 р.) і склали 0,3 % податкових надходжень проти 0,4 % - у 2021 році.

Ризики:

- залежність бюджету громади від трансфертів з державного бюджету (частка базової дотації у загальному обсязі доходів громади за I півріччя 2023 склала 24,3 %, а додаткова дотація на здійснення повноважень ОМС на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ – 47,8 % відповідно);
- відсутність, внаслідок продовження військових дій, створення нових робочих місць для забезпечення сталої економічної ситуації в громаді;
- залежність бюджету громади від сплати податкових надходжень ТОП 4-ма найбільшими бюджетоутворюючими підприємствами громади (у I півріччі 2023 року питома вага планових надходжень від цих підприємств до бюджету Новорайської сільської територіальної громади становить 61,0 % у загальному обсязі доходів. Продовження військових дій на території України несе потенційні ризики відновлення роботи підприємств та наповнення доходної частини бюджету.

Неподаткові надходження. Відбулось зменшення **неподаткових надходжень** на 5,9 % до місцевого бюджету у 2022 році порівняно з показниками 2021 року. Неподаткові надходження становили 1,4 % загального обсягу доходів бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів) проти 10,9 % у 2021 році. Скорочення надходжень відбулось, передусім, у зв'язку з зменшенням **власних надходжень бюджетних установ** (надійшло 0,1 млн грн у 2022 р. проти 3,5 млн грн у 2021 р.) через тимчасову окупацію населених пунктів громади.

Протягом січня-червня 2023 року неподаткових надходжень до бюджету громади надійшло **0,002 млн грн** або 0,1 % від фактичних надходжень (без урахування міжбюджетних трансфертів) за відповідний період. Питома вага плати за надання адміністративних послуг за I півріччя 2023 року становить 100 % неподаткових надходжень.

Ризики:

- Потенційно можливе зменшення обсягу плати за надання адміністративних послуг, у разі продовження воєнного стану

Видатки.

Структура видатків бюджету Новорайської сільської територіальної громади за функціональною класифікацією у 2022 році порівняно з 2021 роком. Основними сферами витрат сільського бюджету у 2022 році стали: освіта (становить 69,4% загального обсягу видатків у 2022 р. проти 66,3% у 2021 р.), державне управління (становить 14,0% видатків у 2022 р. проти 16,6% у 2021 р.), соціальний захист та соціальне забезпечення (становить 6,2% видатків у 2022 р. проти 2,0% у 2021 р.), житлово-комунального господарства (становить 0,2% видатків у 2022 р. проти 3,0% у 2021 р.), охорона здоров'я (становить 0,05% у 2022 році та 0,3% у 2021 році).

Планові на 2023 рік (з урахуванням змін станом на 01.07.2023) видатки на фінансування основних бюджетних галузей (освіта, державне управління, соціальний захист та соціальне

забезпечення, житлово-комунальне господарство та охорона здоров'я) складають 79,3 % загального обсягу річних планових видаткових показників на 2023 рік. Частка здійснених видатків за основними бюджетними галузями за січень-червень 2023 року становить 69,1% загальних фактичних видатків за I півріччя 2023 р.

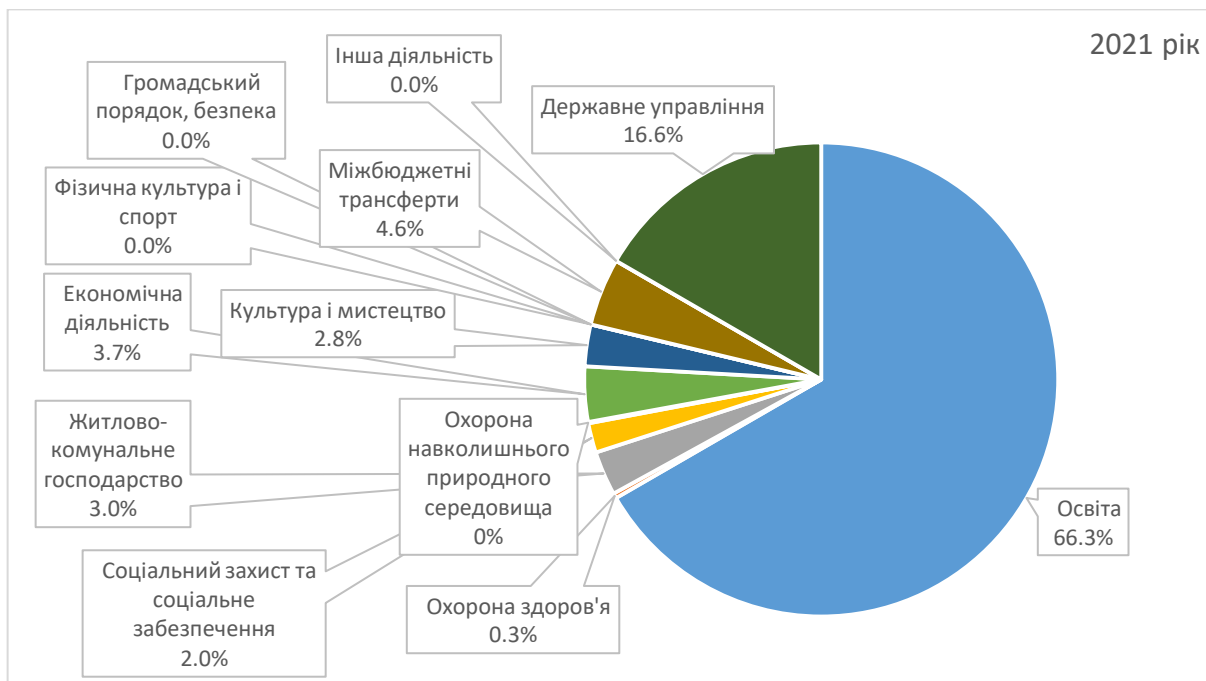

Рис. 2.7 – Структура видатків бюджету Новорайської сільської територіальної громади за функціональною класифікацією за 2021 р., млн грн

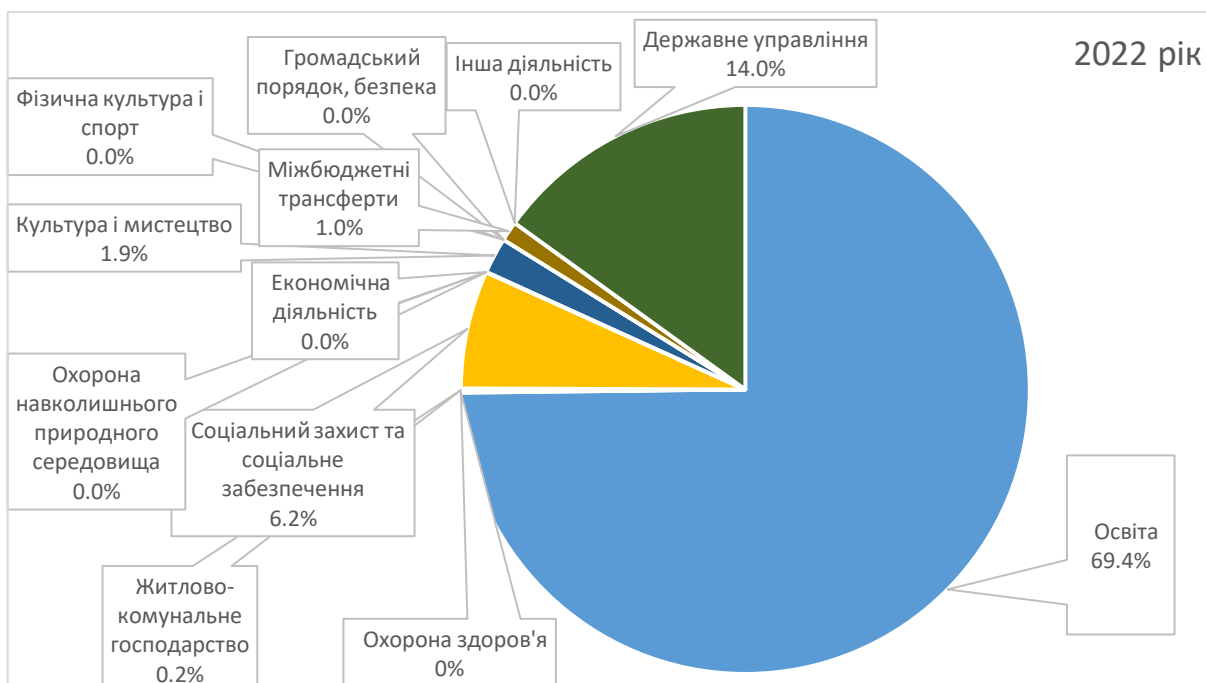

Рис. 2.8 – Структура видатків бюджету Новорайської сільської територіальної громади за функціональною класифікацією за 2022 р., млн грн

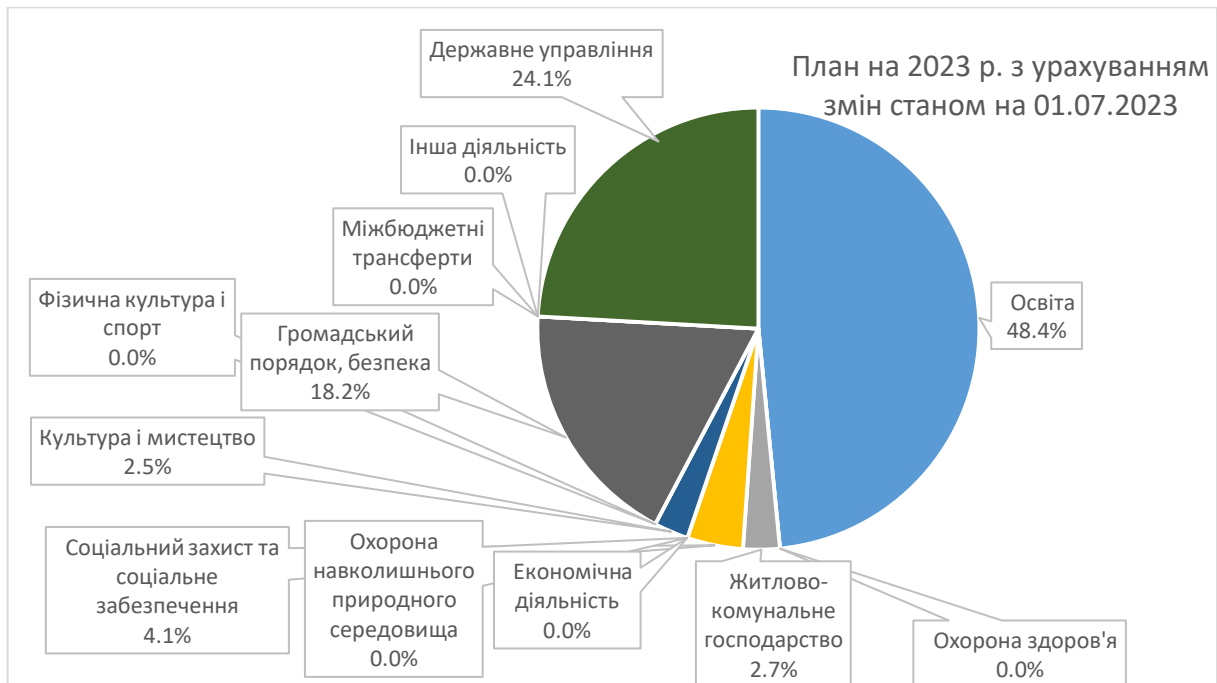

Рис. 2.9 – Структура планових видатків бюджету Новорайської сільської територіальної громади за функціональною класифікацією за I півріччя 2023 р., млн грн

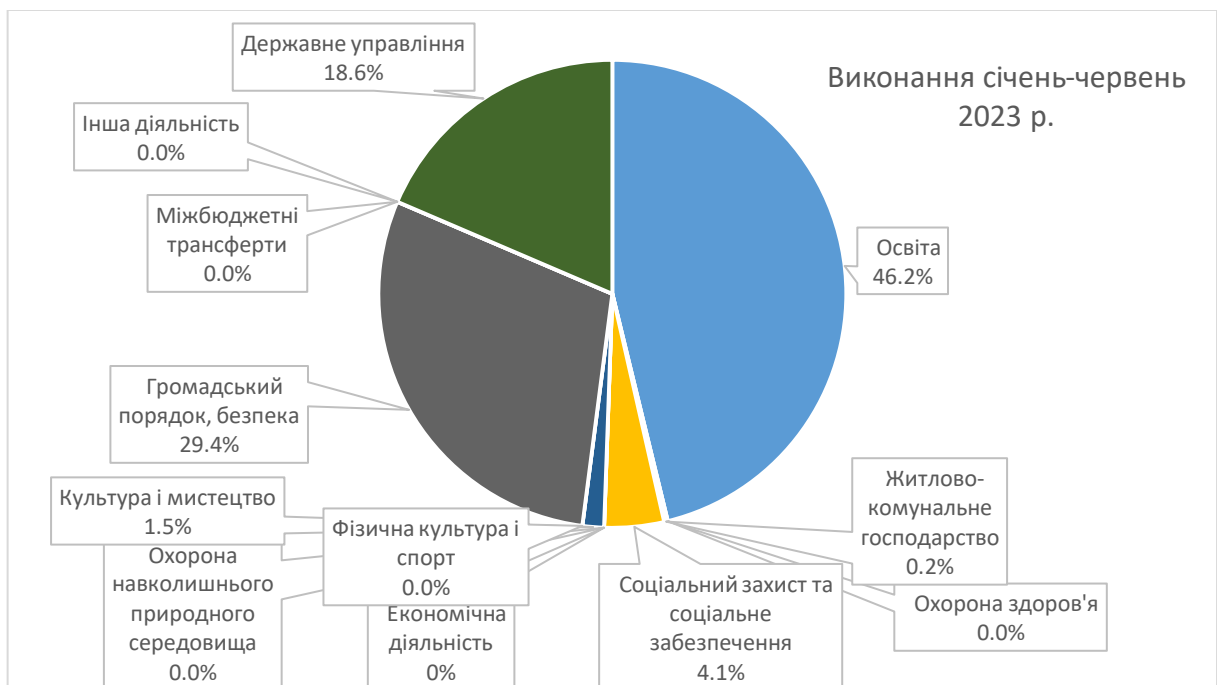

Рис. 2.10 – Структура видатків бюджету Новорайської сільської територіальної громади за функціональною класифікацією за I півріччя 2023 р., млн грн

Структура видатків Новорайської сільської територіальної громади за економічною класифікацією характеризується суттєвою питомою вагою поточних видатків (переважно на зарплату працівників бюджетної сфери та оплату спожитих бюджетними установами енергоносіїв).

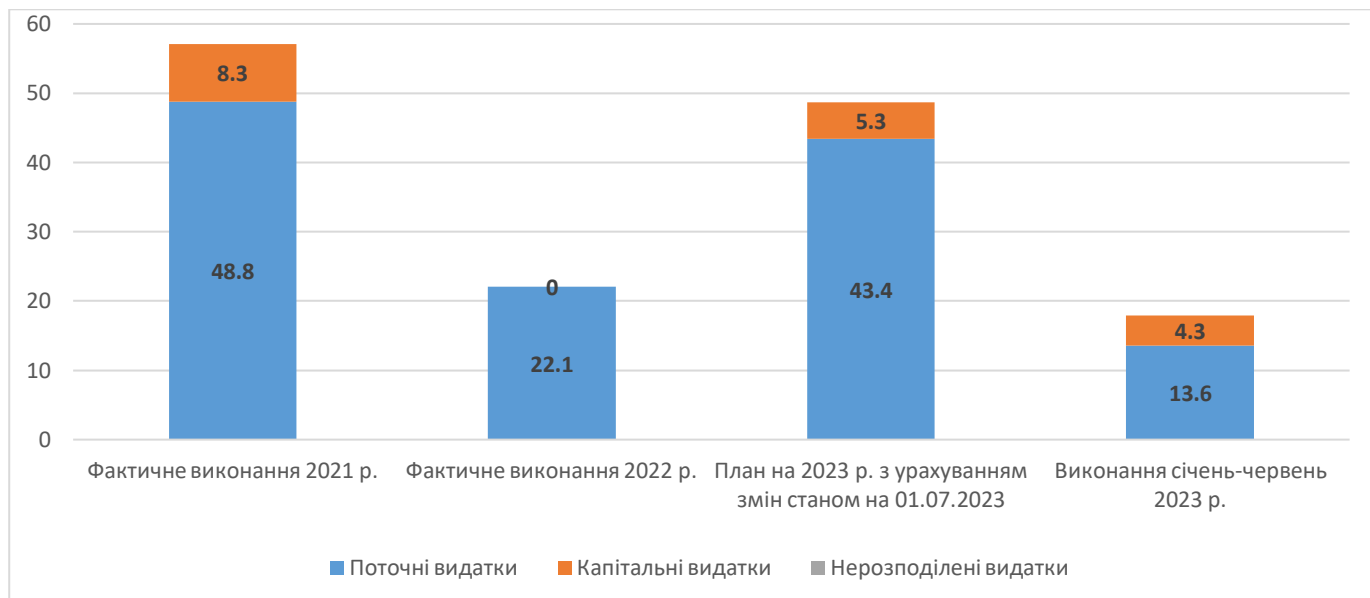

Рис. 2.11 – Структура видатків Новорайської сільської територіальної громади за економічною класифікацією, млн грн

Частка видатків на **заробітну плату працівників бюджетної сфери** та оплату спожитих бюджетними установами **енергоносіїв** за січень-червень 2023 року у загальному обсязі всіх здійснених видатків становить **68,3 %** або **89,9 %** поточних видатків.

На 2023 рік видатки **резервного фонду** місцевого бюджету не планувалися.

Капітальні видатки у бюджеті громади на 2023 рік у первісному рішенні про бюджет були заплановані у розмірі 0,1 млн грн. Шляхом, внесення змін до бюджету Новорайської територіальної громади на 2023 рік протягом лютого-червня 2023 поточного року спрямовано на здійснення видатків розвитку 4,2 млн грн з місцевого бюджету (видатки на придбання перетворювача частоти для артезіанської свердловини, причепа тракторного та навантажувача).

У I півріччі 2023 року капітальні видатки на суму **4,3 млн грн**, що складає 24,0% загального обсягу видатків за відповідний період.

Ризики:

- відсутність можливості проводити:
  - капітальні видатки на заходи, спрямовані на подолання наслідків збройної агресії РФ та відновлення території громади у повному обсязі, що обумовлене відсутністю потенціалу формування достатньої суми доходів бюджету;
  - заходи із відновлення соціально-економічної інфраструктури у зв'язку із безпековою ситуацією у окремих населених пунктах громади (тривають постійні обстріли ворогом населених пунктів громади Червоний маяк та Крупиця);
- складність оптимізації поточних видатків, оскільки у січні-червні 2023 року 89,9 % поточних видатків становлять видатки на зарплату працівників бюджетних установ і оплату за спожиті енергоносії;
- залежність бюджету громади від отримання міжбюджетних трансфертів з державного бюджету. Частка базової дотації у загальному обсязі доходів громади за I півріччя 2023 склала 24,3 %, а додаткова дотація на здійснення повноважень ОМС на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією РФ – 47,8 % відповідно.

Висновки:

Бюджет Новорайської сільської територіальної громади **спроможний лише до незначного співфінансування заходів** з відновлення території громади та усунення незначної частини

наявних руйнувань, оскільки протягом 2022-2023 років основним джерелом доходів бюджету є міжбюджетні трансферти.

Для повного подолання наслідків збройної агресії РФ Новорайській сільській територіальній громаді потрібна допомога держави (спрямування до місцевого бюджету додаткових коштів з Фонду відновлення, субвенцій, додаткової дотації на здійснення повноважень ОМС, здійснення перерахунку податкоспроможності бюджету громади) та благодійних організацій.

Разом з тим, враховуючи всі ризики від можливого скорочення доходної частини бюджету громади, є необхідність пошуку альтернативних ресурсів або грантових джерел надходжень до місцевого бюджету.

2.2. Інформація про основні галузі економіки на території ТГ

Після деокупації території громади ОМС доцільно повернутися до активізації та розвитку економічного сектору. Тому головною метою є аналіз ситуації та визначення пріоритетів, на яких будуть зосередженні зусилля та ресурси, для забезпечення економічного розвитку громади, забезпечення жителів громади робочими місцями і розвитку малого підприємництва.

Таблиця 2.1

Показники стану економіки

Назва галузі	на 01.01.2021		на 01.01.2022		на 01.01.2023	
	Кількість суб'єктів, од.	Кількість зайнятих, осіб	Кількість суб'єктів, од.	Кількість зайнятих, осіб	Кількість суб'єктів, од.	Кількість зайнятих, осіб
Сільське господарство, у т.ч.:	27	1 600	27	1 600	27	250
рослинництво	26	1 582	26	1 582	26	195
тваринництво	1	18	1	18	1	55
Оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	23	50	23	50	12	20
Готелі та ресторани	2	4	2	4	0	0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	3	4	3	6	1	2
Державне управління й оборона	8	74	8	74	9	26
Освіта	8	150	8	150	7	130
Охорона здоров'я та соціальна допомога	6	24	5	22	5	17
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	10	15	10	15	10	2
Фінансова діяльність	1	4	1	4	1	2
Зайнятість в особисто селянських (підсобних) господарствах	319	319	319	319	180	180
Інше: надання комунальних та індивідуальних послуг	5	30	5	30	1	8
Всього:	93	2 274	92	2 274	73	637

Аналіз даних свідчить, що в Новорайській ТГ ширше всього представлені сільськогосподарські підприємства зі спеціалізацією у рослинництві. Також на території громади

є підприємства у сферах оптової і роздрібної торгівлі; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту; інформація та телекомунікації і освіта.

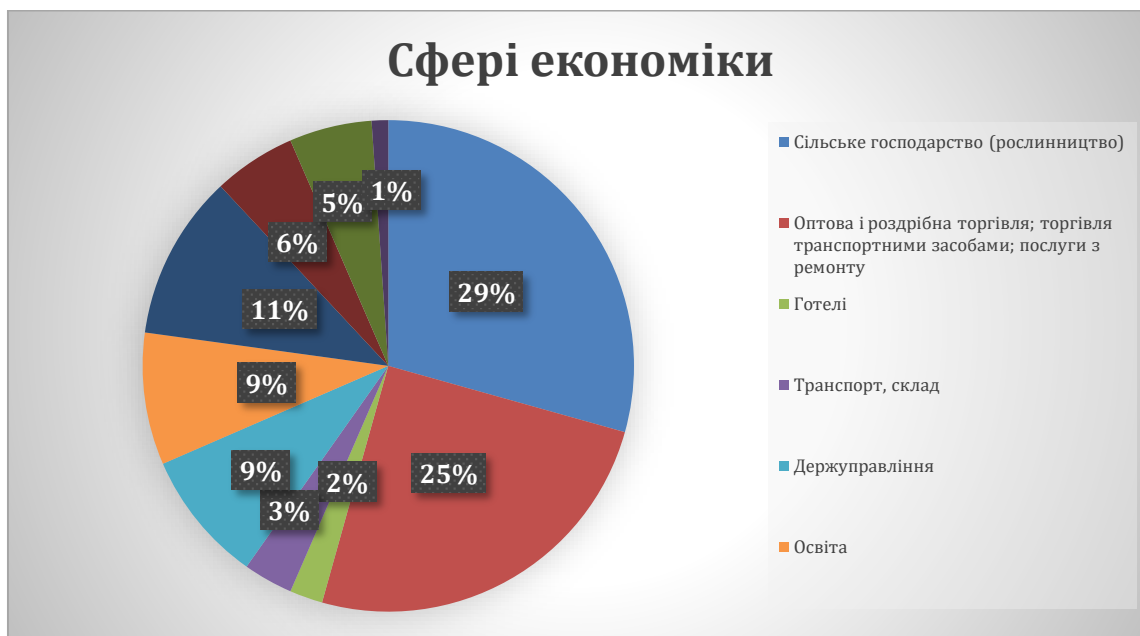

Рис. 2.12 – Сфери економіки

При цьому, після початку військових дій станом на 01.01.2023 кількість підприємств на території громади зменшилася.

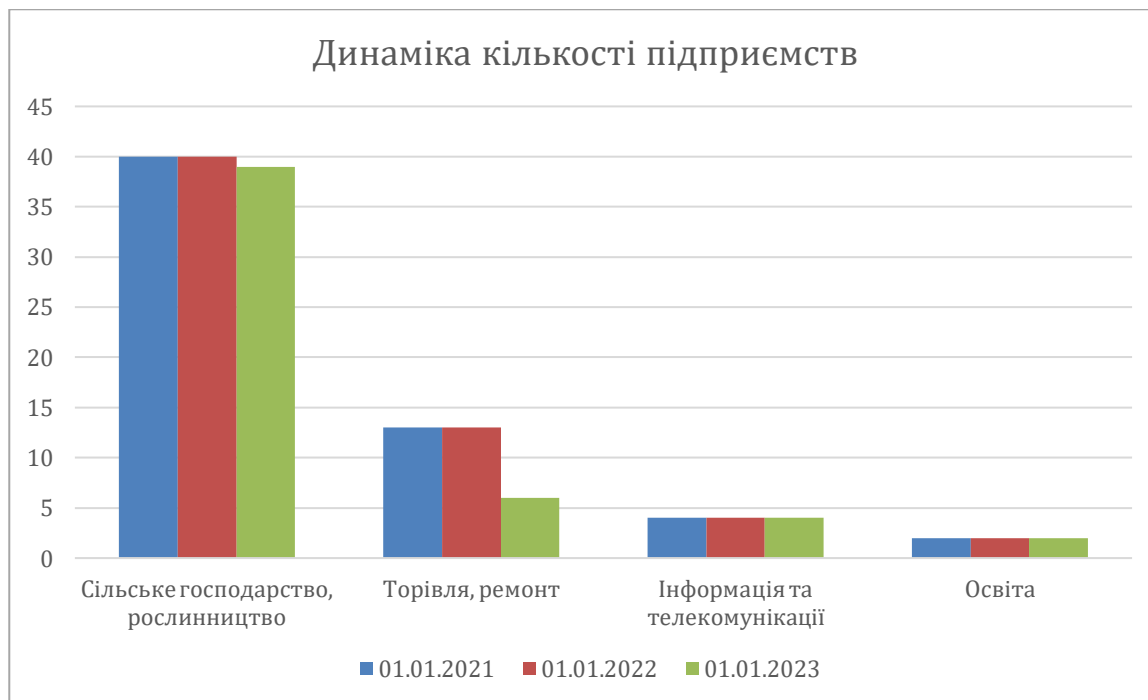

Рис. 2.13 – Динаміка кількості підприємств

Так, військові дії не вплинули на кількість сільськогосподарських підприємств, зменшилась кількість підприємств у сфері послуг (торгівля і ремонт). Наведене безпосередньо корелюється із зменшенням кількості населення на території громади, тому первинними заходами, що мають вживатися для збільшення кількості економічно активних підприємств, є заходи спрямовані на

повернення жителів в громаду та підвищення конкурентності громади як безпечного та комфортного місця для життя економічно активних громадян.

2.3. Інформація про основних платників податків на території ТГ

Податкові надходження в громаді суттєво знизилися, оскільки частина підприємств суттєво зменшила надходження до місцевого бюджету.

Таблиця 2.2

Основні платники податків на території ТГ

Назва (із зазначенням скороченої організаційно-правової форми)	Адреса місцезосташування	Вид діяльності (основний)	за 2022 рік		за I півріччя 2023	
			Сума податків, тис. грн	Чисельність працівників, осіб	Сума податків, тис. грн	Чисельність працівників, осіб
ТОВ "ЮТС-АГРОПРОДУКТ"	с-ще Новорайськ, вул. Промислова, 3	Вирощування зернових та технічних культур	2876,9	293	192,4	20
ТОВ "ДОДОЛА 2021"	с. Милове, вул. Степова	Вирощування зернових та технічних культур	82,9	16	-7,0	12
ТОВ "Айворі Південь"	с-ще Новорайськ, вул. Промислова	Розведення свиней	34,2	18	0,0	55
ФГ «АГРО-АЛЬЯНС»	с. Костирка, вул. Фермерська, 1	Вирощування зернових та технічних культур	329,9	18	0,8	10
ТОВ "КПТ-АГРО"	с-ще Новорайськ	Вирощування зернових та технічних культур	16,4	8	73,6	6
НОВОРАЙСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА	с-ще. Новорайськ, вул. Промислова, 21	місцеве самоврядування	156,8	48	451,6	21
ТОВ "ЄВРОПА ТРАНС АГРО"	с-ще Новорайськ, вул. Промислова	вантажний автомобільний транспорт	301,1	62	220,6	6
Новорайський опорний заклад повної загальної середньої освіти	с-ще Новорайськ, вул. Соборна, 29	загальна середня освіта	547,5	45	315,7	35
ТОВ "УКРАЇНСЬКІ ФРУКТИ"	с-ще Монастирське, вул. Будівельна	відновлення рослин, вирощування зернових та технічних культур, виноградарство	34,6	4	11,1	3
ФГ "УКР АГРО КРАЙ"	с-ще Червоний Маяк, вул. Центральна	Вирощування зернових та технічних культур	21,8	3	62,2	3
ТОВ "ВІНТЕКС-ІК"	с-ще Червоний Маяк, вул. Центральна	Вирощування зернових та технічних культур	66,9	4	1,6	3
ПП "Агрофірма-Додола"	с-ще Новорайськ, вул. Бериславська	Вирощування зернових та технічних культур	228,6	10	112,6	8
КП "Комунальник"	с-ще Новорайськ, вул. Соборна, 23	забір, очищення та постачання води	7	5	0,0	8
ФОП Шолох	с-ще Новорайськ,	роздрібна торгівля	6,8	2	0,0	1

Валентина Дмитрівна	вул,Соборна	в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту				
Шолох Галина Володимирівна	с-ще Новорайськ, вул,Першотравнева	роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту	11,7	3	0,0	3

Основне падіння сплати податків відбулося у сільськогосподарських підприємств. Враховуючи, що вони є основними платниками податків в громаді, відновлення економічної діяльності сільськогосподарських підприємств напряму пов'язано із розмінуванням території громади та поверненням жителів після підвищення рівня безпеки в громаді.

2.4. Інформація про основних роботодавців на території ТГ

Таблиця 2.3

Основні роботодавці на території ТГ

Назва (із зазначенням скороченої організаційно-правової форми)	Адреса місцерозташування	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників, осіб, станом на:	
			01.01.2022	01.01.2023
ТОВ "ЮТС-АГРОПРОДУКТ"	с-ще Новорайськ, вул Промислова ,3	Вирощування зернових та технічних культур	293	20
ТОВ "ДОДОЛА 2021"	с.Милове, вул, Степова	Вирощування зернових та технічних культур	16	12
ТОВ "Айвері Південь"	с-ще Новорайськ, вул, Промислова	Розведення свиней	18	55
ФГ «АГРО-АЛЬЯНС»	с.Костирка, вул.Фермерська, 1	Вирощування зернових та технічних культур	18	10
ТОВ "КПТ-АГРО"	с-ще Новорайськ	Вирощування зернових та технічних культур	8	6
НОВОРАЙСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА	с-ще.Новорайськ, вул. Промислова, 21	місцеве самоврядування	48	21
ТОВ "ЄВРОПА ТРАНС АГРО"	с-ще Новорайськ, вул, Промислова	вантажний автомобільний транспорт	62	6
Новорайський опорний заклад повної загальної середньої освіти	с-ще Новорайськ, вул,Соборна, 29	загальна середня освіта	45	35
ТОВ " УКРАЇНСЬКІ ФРУКТИ"	с-ще Монастирське, вул.Будівельна	відновлення рослин, вирощування зернових та технічних культур, виноградарство	4	3
ФГ "УКР АГРО КРАЙ"	с-ще Червоний Маяк, вул.Центральна	Вирощування зернових та технічних культур	3	3
ТОВ " ВІНТЕКС-ІК"	с-ще Червоний Маяк,	Вирощування зернових та	4	3

	вул.Центральна	технічних культур		
ПП "Агрофірма-Додола"	с-ще Новорайськ, вул, Бериславська	Вирощування зернових та технічних культур	10	8
КП"Комунальник"	с-ще Новорайськ, вул,Соборна, 23	забір, очищення та постачання води	5	8
ФОП Шолох Валентина Дмитрівна	с-ще Новорайськ, вул,Соборна	роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту	2	1
ФОП Шолох Галина Володимирівна	с-ще Новорайськ, вул,Першотравнева	роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах з перевагою продовольчого асортименту	3	3

Більшість роботодавців зменшили кількість працюючих, що пов'язано із ускладненням їх діяльності через міно-вибухову забрудненість території, через що сільськогосподарські підприємства не можуть здійснювати свою діяльність та виїздом населення через військові дії та загрози обстрілів.

2.5. Інформація про суб'єктів господарської діяльності, які в умовах війни зупинили свою діяльність або які релоковані з території ТГ

Таблиця 2.4

Інформація про суб'єктів господарської діяльності, які в умовах війни зупинили свою діяльність або які релоковані з території ТГ

Назва (із зазначенням скороченої організаційно-правової форми)	Адреса місцерозташування	Для зупинених позначаємо "З", для релокованих - "Р"	Вид діяльності (основний)	Чисельність працівників на 01.01.2022р., осіб
ТОВ " ЮТС- АГРОПРОДУКТ"	с-ще Новорайськ, вул Промислова ,3	Р	Вирощування зернових та технічних культур	293
ТОВ "ЄВРОПА ТРАНС АГРО"	с-ще Новорайськ, вул Промислова ,3	Р	вантажний автомобільний транспорт	62

З території громади офіційно релоковані два підприємства, які намагаються продовжувати свою діяльність на території громади і за попередньою інформацією в разі покращення безпекової ситуації повернуться в громаду.

2.6. Інформація про стан зайнятості населення на території ТГ

Таблиця 2.5

Інформація про стан зайнятості населення на території

Загальна оцінка зайнятості населення ТГ								
на 01.01.2021			на 01.01.2022			на 01.01.2023		
Кількість зайнятих, осіб	Кількість безробітних, осіб	Кількість незайнятих, осіб	Кількість зайнятих, осіб	Кількість безробітних, осіб	Кількість незайнятих, осіб	Кількість зайнятих, осіб	Кількість безробітних, осіб	Кількість незайнятих, осіб
2274	60	1500	2274	80	1 390	637	75	2 900

Загальна інформація про зареєстрованих у ТГ суб'єктів господарювання

на 01.01.2021			на 01.01.2022			на 01.01.2023		
Кількість юридичних осіб	Кількість ФОП	Самозайнятих осіб	Кількість юридичних осіб	Кількість ФОП	Самозайнятих осіб	Кількість юридичних осіб	Кількість ФОП	Самозайнятих осіб
15	79	319	15	79	319	13	60	180

Кількість безробітних після початку російської збройно агресії в громаді зменшилася, що не є показником покращення економічної ситуації в громаді, оскільки насамперед пов'язано із виїздом населення з території громади із безпекових міркувань. Також збільшилася кількість самозайнятих осіб більше ніж в 2 рази, що свідчить про падіння рівня економічного життя в громаді.

Рівень працевлаштування в громаді враховуючи спеціалізацію основних роботодавців буде напряму залежати від швидкості розмінування території, на якій вони здійснюють свою діяльність.

Висновки:

Враховуючи нові загрози пов'язані із російською агресією доцільно передбачити заходи спрямовані як на підтримку існуючих галузей економіки таких як:

- розмінування сільськогосподарських угідь;
- розробка та запровадження інвестиційних програм підтримки підприємств в громаді;
- створення сільськогосподарських кооперативів для переробки сільгосппродукції;
- створити умов для підтримки фермерських господарств,

так і заходів спрямованих на диверсифікацію галузей економіки, як:

- створення інвестиційного фонду громади;
- визначення промислової зони для розміщення нових виробничих підприємств,
- створення майданчиків під розвиток транспорту і логістики,
- визначення земельних майданчиків під будівництво закладів торгівлі, готелю, нових центрів дозвілля;
- створення систему маркетингу та брендинг громади.

3. Загальна екологічна оцінка територіальної громади (характеристика за компонентами довкілля)

3.1. Клімат і тенденції зміни клімату

Територія Новорайської громади знаходиться у степовій фізико-географічній області. Клімат регіону помірно-континентальний із загальним посиленням континентальності у напрямку на південний схід (у степовій зоні). Для степової зони характерні коротка, холодна й малосніжна зима з частими відлигами і незначним сніговим покривом, жарке й посушливе літо. Протягом року температура зазвичай коливається від -6 °C до 29°C і рідко буває нижче -16°C або вище 35°C.

Теплий сезон у громаді триває 3,5 місяці, з 23 травня по 9 вересня, із середньодобовою максимальною температурою вище 23°C. Найспекотніший місяць року — липень із середньою максимальною температурою 28°C і найнижчою 17°C. Холодний сезон триває 3,8 місяця, з 18 листопада по 12 березня, із середньодобовою високою температурою нижче 6°C. Найхолодніший місяць року - січень із середньою мінімальною температурою -5°C і максимальною -0°C.

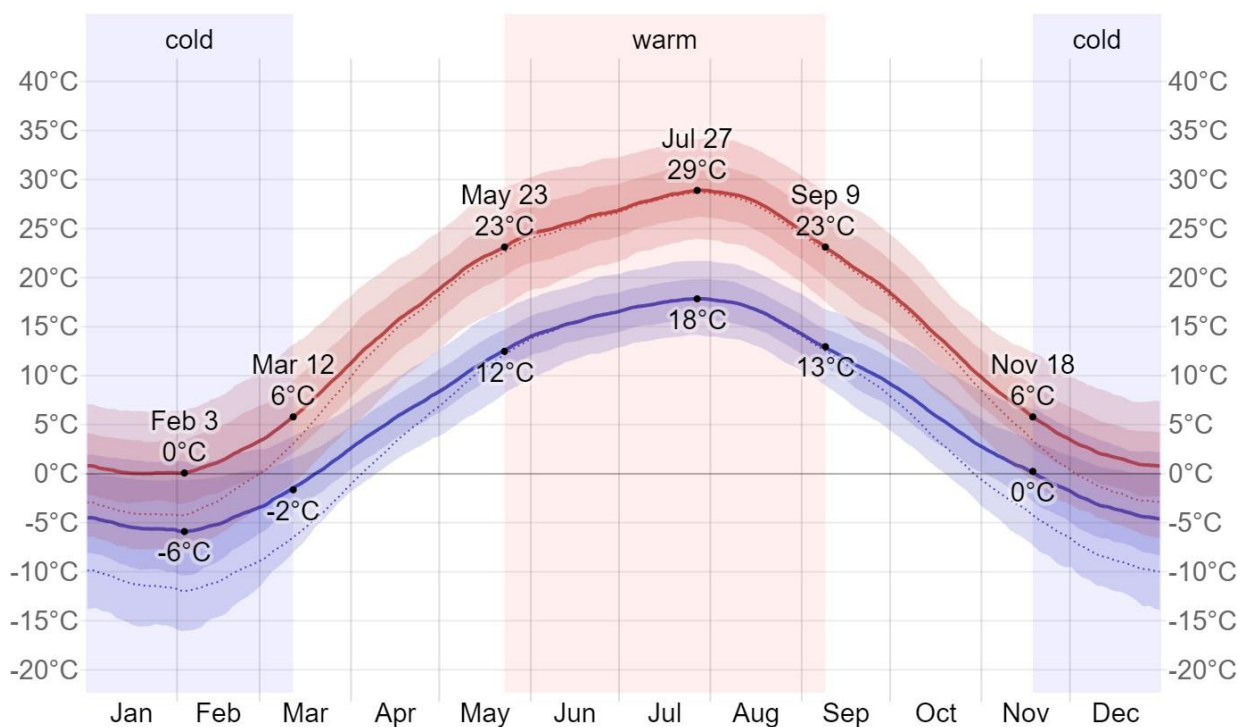

Рис. 3.1 – Середня максимальна і низька температура¹³

Середньодобова найвища (червона лінія) і найнижча (синя лінія) температура зі смугами від 25 до 75 і від 10 до 90 процентилів. Тонкі пунктирні лінії – це відповідні середні сприйняті температури

Річна сума опадів складає 450-500 мм. Найбільше опадів випадає у червні, середня кількість опадів становить 40 мм. Найменше опадів у лютому, середня кількість опадів становить 14 мм. Найбільш вологий сезон триває 2,0 місяці, з 11 травня по 10 липня, з більш ніж 18% ймовірністю того, що певний день буде вологим. Загалом у червні в середньому 6,8 дощових

¹³Відповідно до ресурсу [@ WeatherSpark.com](https://www.weather-spark.com).

днів. Більш сухий сезон триває 10 місяців з 10 липня по 11 травня. Місяць з найменшою кількістю вологих днів – жовтень, в середньому 4,2 днів з не менше 1,0 міліметрів опадів.

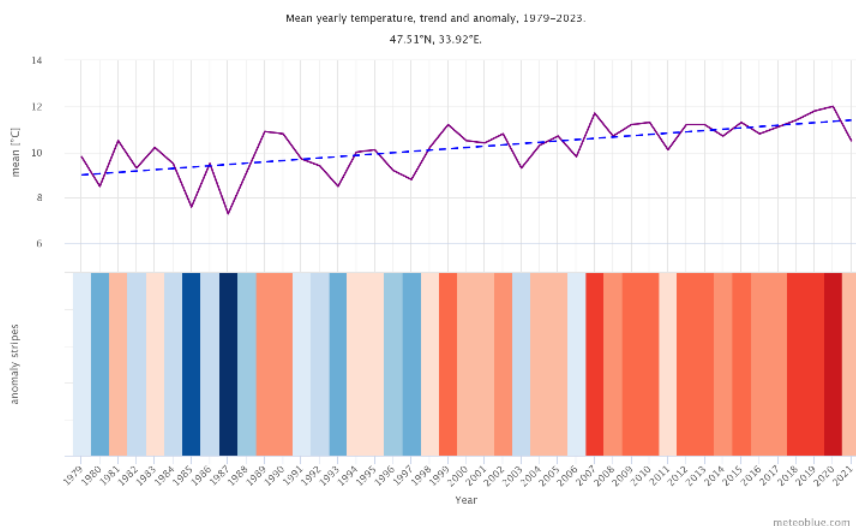

Рис. 3.2 – Середньорічна зміна температури, тенденція та аномалія, 1979 – 2023 роки¹⁴

Пунктирна синя лінія — лінійна тенденція зміни клімату: температурний тренд позитивний, через зміну клімату у регіоні стає тепліше. У нижній частині графіка зображені так звані смуги зігрівання. Кожна кольорова смуга представляє середню температуру за рік - синя для холодніших і червона для теплих років.

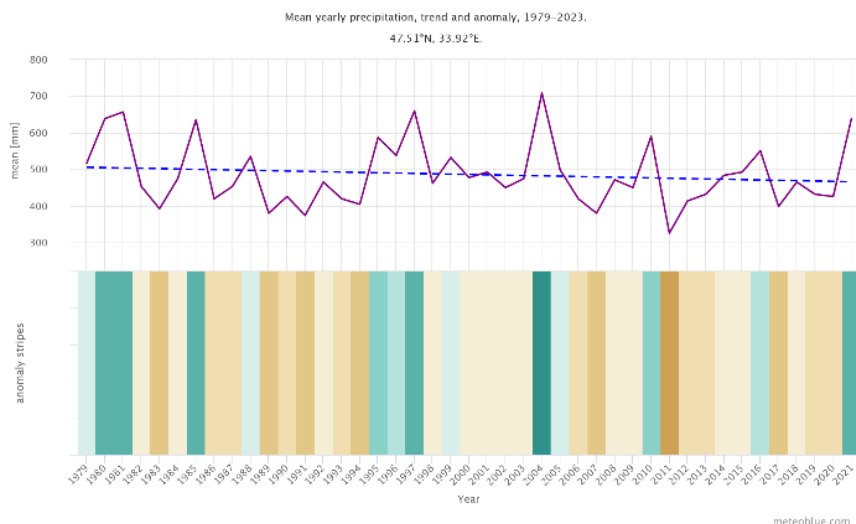

Рис. 3.3 – Середньорічна кількість атмосферних опадів, тенденція і аномалії, 1979 – 2023 роки¹⁵

Спостерігається тенденція до незначного зменшення середньорічної кількості атмосферних опадів. Загалом більш помітним є коливання із року в рік кількості опадів. Загальна тенденція для степової зони – незначні зміни опадів при збільшенні їхньої інтенсивності.

¹⁴ Інформація за даними ресурсу <https://www.meteoblue.com/>.

¹⁵ Інформація за даними ресурсу <https://www.meteoblue.com/>.

Прогнозні моделі зміни клімату згідно чотирьох соціально-економічних сценаріїв управління викидами парникових газів показують зростання середньої річної температури у перспективі до 2059 року. Для регіону це означає наростання посушливості клімату, більша потреба у водних ресурсах, зокрема для забезпечення сільського господарства.

Таблиця 3.1

Кліматичні моделі Climate Models: 2040 – 2059

Low Emissions (RCP 2.6) Temperature	Low Emissions (RCP 2.6) Precipitation	Moderate Emissions (RCP 4.5) Temperature	Moderate Emissions (RCP 4.5) Precipitation	High Emissions (RCP 6.0) Temperature	High Emissions (RCP 6.0) Precipitation	Very High Emissions (RCP 8.5) Temperature	Very High Emissions (RCP 8.5) Precipitation
1-1,5	0-50	1,5 - 2	0-50	1,5 - 2	0-50	2,5 – 2,75	0-50

3.2. Водні ресурси

Територія Новорайської громади належить до басейну річки Дніпро. Східна частина громади мала вихід до Дніпра – Каховського водосховища. Після знищення росіянами Каховської ГЕС, Каховське водосховище було осушене, річка Дніпро повернулася у своє природне русло. Тепер русло Дніпра проходить по правому високому берегу. Ширина русла складає від 400 до 1000 метрів. На лівому березі Дніпра – відбувається відновлення природних заплавних екосистем. Також осушена гирло річки Кам'янки, яка протікає у північній частині громади на межі із Милівською громадою; русло відновило природний стан. Створена система зрошувальних каналів на ділянці від села Степове до с. Червоний Маяк.

3.3. Ґрунти

Чорноземи південні малогумусні важкосуглинкові є основними ґрунтами громади, де вони сформувалися під різнотравноковилово-типчаківими степами на лесах в умовах недостатнього зволоження та глибокого рівня залягання ґрунтових вод. Вони займають вододіл, схили та лесові тераси річки. Вміст гумусу в ґрунтах громади досягає 3-4 %, в перехідному горизонті спостерігається незначне ущільнення. Ґрунти мають велику ємкість вбирання, що характеризується значною насиченістю кальцієм та магнієм, малим вмістом натрію. Це зумовлює нейтральну або слаболужну реакцію ґрунтового розчину. На схилах балок та вздовж заплави сформувалися чорноземи південні малогумусні змиті середньосуглинкові з меншою потужністю прогумусованого профілю. Ці ґрунти найбільше піддаються водній ерозії – розмиву і змиву, утворення ярів.

Найбільш знижені ділянки (поди та западини) на території громади (села: Максима Горького, Степне, Костирка) зайняті лучно-чорноземними осолоділими та лучно-чорноземними глейовими солонцюватими осолоділими важкосуглинковими ґрунтами. Надмірне зволоження, яке зумовлює гідроморфність ґрунтоутворення, відбувається переважно за рахунок делювіальних вод. Ці води через низьку водопроникність глинистої осолонцюваної ґрунтоутворюючої породи застоюються на поверхні ґрунту, зумовлюючи оглеєння профілю ґрунту й ґрунтоутворюючої породи. Завдяки поєднанню з солонцюватістю оглеєння лучно-чорноземних ґрунтів негативно впливає на їх фізичні властивості.

Територія громади характеризується вираженим рельєфом, саме тому поширені переважно процеси інтенсивної водної ерозії ґрунтів, а також вітрової ерозії. Серед сільськогосподарських угідь дії ерозії найбільшою мірою зазнають орні землі.

Основні типи ґрунту, що поширені на території ТГ

Основні типи ґрунту	Особливо цінні ґрунти	Домінантні види деградації ґрунтів	Субдомінантні види деградації ґрунтів
Чорноземи південні на лесах	Особливо цінні ґрунти регіонального значення: Чорноземи південні малогумусні змиті середньо- та важкосуглинкові, чорноземи південні малогумусні важкосуглинкові	Дефляція, водна ерозія	Дуже висока водна ерозія (поверхневий змив і розмив ґрунтів)
Оглеєні ґрунти подів і западин: лучно-чорноземні глейові солонцювато-осолоділі важкосуглинкові, лучно-чорноземні осолоділі важкосуглинкові ґрунти		Підтоплення	Осолодіння

3.4. Землі лісового фонду

На території Новорайської громади лісові насадження створені вздовж схилів долини річки Кам'янка і Дніпро. Лісові насадження вузькою смугою пролягають від північної частини громади до Південної (район села Червоний Маяк). Ліси належать до Качарівського лісництва. Таким чином, основна функція цих лісових насаджень – запобігання водної ерозії та руйнування схилів долин, гальмування розростання балок на суміжні сільськогосподарські землі.

Таблиця 3.3

Статистична інформація щодо земель лісового фонду відносно території ТГ

Площа земель лісового фонду, га	Частка земель лісового фонду, %
1721,1	2,3

3.5. Природоохоронні території

На території Новорайської громади наявний один об'єкт природно-заповідного фонду – Національний природний парк загальнодержавного значення «Кам'янська Січ». У межах громади розміщена частина цієї природоохоронної території.

Частина території Новорайської громади, а саме долина річки Дніпро (Каховське водосховище), розміщена у межах затверджені (Adopted sites) території Смарагдової мережі Kakhovske Reservoir (SiteCode: UA0000106).

Таблиця 3.4

Відомості про території природно-заповідного фонду

Площа територій ПЗФ, га	Частка територій ПЗФ, %	Площа територій Смарагдової мережі, га	Частка територій Смарагдової мережі, %	Площа територій водно-болотних угідь, га	Частка територій водно-болотних угідь, %
6492,5	8,5	7224	9,4	-	-

На території Новорайської громадівідсутні водно-болотні угіддя міжнародного значення. Місця поширення рідкісних видів рослин (що занесені до Червоної Книги України) та тварин (що занесені до Червоної Книги України)приурочені до ділянок, які визначені як перспективні для заповідання.

На території Новорайської громади визначено кілька цінних ділянок, які зарезервовані для заповідання природних територій і об'єктів Херсонської області. Також потенціальними для заповідання у громаді є ареали подів і западин. Найбільша – це потенційна для заповідання територія у складі двох громад, де передбачається створення ботанічного заказника «Економія Іванівка Карла Фальц-Фейна» у північно-західній частині громади. У районі сіл Крупиця і Червоний Маяк запропоновані для заповідання ряд курганів.

Таблиця 3.5

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Назва	Площа, га	Розміщення	Опис
Ботанічний заказник місцевого значення «Економія Іванівка Карла Фальц-Фейна»	331	Бериславський район, Борозенська та Новорайська сільські територіальні громади, околиця с. Нова Кубань	Старовинний лісопарк «Іванівський ліс» при колишній економії Іванівка Карла Фальц-Фейна, навколо якого збереглися ділянки поду. Це один із небагатьох подів на Правобережжі, в якому збереглася природна, переважно лучна, рослинність. У складі рослинності поду відмічено ряд рідкісних видів рослин, типових для подових луків, включених до Червоного списку Херсонської області. Виявлено включений до Червоної книги України та Резолюції № 6 Бернської конвенції вид рослин – цибуля регеля (<i>Allium regelianum</i>). Значну цінність представляє також розташований на схилі поду віковий парк, у деревостані якого переважають дуб звичайний (<i>Quercus robur</i>) та ясен звичайний (<i>Fraxinus excelsior</i>), рослини, природні популяції яких також охороняються, оскільки включені до Червоного списку Херсонської області. Представлені оселища Резолюції № 4 (X36), (E1.2)
Курган біля Крупиці I		Бериславський район, Новорайська сільська територіальна громада, околиця с. Крупиця.	Курган (P28) серед поля 1,5 м заввишки та 20 м у діаметрі. Ніколи не орався, вкритий степовою рослинністю. Природоохоронну цінність кургану репрезентують наявність оселища Резолюції № 4 Бернської конвенції (E1.2) та видів рослин і рослинних угруповань, що занесені до регіональних природоохоронних списків
Курган біля Крупиці II		Бериславський район, Новорайська сільська територіальна громада, околиця с. Крупиця.	Курган (P29) серед поля 2 м заввишки та 18 м у діаметрі. Ніколи не орався, вкритий степовою рослинністю. Природоохоронну цінність кургану репрезентують наявність оселища Резолюції № 4 Бернської конвенції (E1.2) та видів рослин і рослинних угруповань, що занесені до регіональних природоохоронних списків
Курган біля Крупиці III		Бериславський район, Новорайська сільська територіальна громада, околиця с. Крупиця.	Курган (Pr52) серед поля при дорозі 4 м заввишки та 35 м у діаметрі. Ніколи не орався, вкритий степовою рослинністю. Природоохоронну цінність кургану репрезентують наявність оселища Резолюції № 4 Бернської конвенції (E1.2) та видів рослин і рослинних угруповань, що занесені до регіональних природоохоронних списків
Курган-майдан		Бериславський район, Новорайська сільська територіальна громада, околиця с. Червоний маяк.	Курган (P38) 3,5 м заввишки та близько 60 м у діаметрі. Розташований серед полів. Посередині кургану знаходиться досить глибокий кратер, що є характерною ознакою курганів-майданів. У козацькі часи з ґрунту насипу кургану виварювали селітру, яку використовували для виробництва

			пороху. Природоохоронну цінність кургану репрезентують наявність оселища Резолюції № 4 Бернської конвенції (Е1.2) та видів рослин і рослинних угруповань, що занесені до регіональних природоохоронних списків
Довгі кургани		Бериславський район, Новорайська сільська територіальна громада, околиці с. Червоний Маяк	Два розташованих на відстані 60 м один від одного кургани: великий (Р39) 5 та 3,5 м заввишки (дві верхівки), 40 м завширшки та 80 м завдовжки, малий (Р40) 3 м заввишки, 30 м завширшки 60 м завдовжки. Розташовані серед полів. Ніколи не оралися, вкриті степовою рослинністю. Природоохоронну цінність курганів репрезентують наявність оселища Резолюції № 4 Бернської конвенції (Е1.2) та видів рослин і рослинних угруповань, що занесені до регіональних природоохоронних списків

3.6. Екологічна мережа

Згідно Концептуальної схеми екомережі Херсонської області¹⁶ через територію Новорайської громади пролягає природний екологічний коридор національного рівня. Це – долина річки Дніпро, раніше це було водне дзеркало Каховського водосховища, після знищення водосховища – русло і природна заплава річки Дніпро, у якій розпочинаються процеси самовідновлення рослинного покриву і своєрідної ландшафтної структури.

3.7. Забруднення довкілля: повітря, вода, ґрунти

В структурі землекористування найбільший відсоток належить агрогіддям, що порушує екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь і негативно впливає на стійкість агроландшафтів. Степові ландшафти, які домінували у минулому на території Новорайської громади, – тотально перетворені на агроландшафти і інтенсивно використовуються під ріллю. Рільництво є основним чинником впливу на навколишнє середовище у громаді. Прямий негативний вплив на екологічну ситуацію – через посилення деградації ґрунтів на сільськогосподарських землях. Вітрова і водна ерозія – головні чинники деградації земель. Опосередковано сільське господарство може чинити негативний вплив на стан Дніпра через інтенсивний змив ґрунтового покриву.

Результати дослідження Державного агентства водних ресурсів України вмісту забруднювачів у річці Дніпро на ділянці між смт. Велика Лепетиха та м. Берислав¹⁷ за 2018 рік вказують на відсутність перевищень нормативів. Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах Каховського водосховища за 2020 рік (дані Херсонського обласного гідрометеорологічного центру) по основних показниках та властивостям (мг/л)¹⁸ загалом не перевищували гранично допустимі концентрації, виняток – нафтопродукти.

Ризики забруднення компонентів навколишнього середовища пов'язані із відсутністю каналізації; системи централізованого вивозу та сортування відходів.

¹⁶ Перелік резервованих цінних для заповідання природних територій та об'єктів в межах Херсонської області. Схвалено розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 21 травня 2014 року № 341 та листом від 29 травня 2014 року № 15-351-774/9-14/405 направлено для розгляду та затвердження до Херсонської обласної ради. Листом від 28 вересня 2018 року № 05-30/1409 Херсонський державний університет надав актуалізований Перелік

¹⁷ Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України. Державне агентство водних ресурсів України. Режим доступу: <http://monitoring.davr.gov.ua/EcoWaterMon/GDKMap/Index>

¹⁸ Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Херсонській області у 2019 році. Херсон: 2020 рік.

3.8. Корисні копалини і альтернативна енергетика

На території Новорайської громади не зафіксовано родовищ корисних копалин.

Наявні передумови для розвитку сонячної енергетики. Умови території громади достатні для розвитку вітрової енергетики (для вітрогенеруючих установок на висоті 100м).

Таблиця 3.6

Відомості щодо корисних копалин й альтернативної енергетики

Родовища корисних копалин, на які отримані дозволи	Спеціальні дозволи на користування водою	Потенціал сонячної енергії - Потенційне виробництво фотоелектричної електроенергії (PVOUТ), кВтч/кВтп	Потенціал вітрової енергії – Щільність потужності вітру (Wind Power Density (WPD) Вт/ м ²)
-	-	1270 – 1295	на висоті 50 м 157 – 306 на висоті 100 м 260 - 388

3.9. Інформацію про шкоду, заподіяну бойовими діями

Згідно даних ACLED¹⁹ на території громади велись бойові дії, територія громади піддається обстрілам. Ймовірно, внаслідок бойових дій та обстрілів була завдана шкода сільськогосподарським землям. Дані про обсяги завданої екологічної шкоди та локації, які були пошкоджені – відсутні.

¹⁹ Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED); acleddata.com.

4. Характеристика житлової та соціальної інфраструктури на території ТГ

4.1. Житлова забудова

Таблиця 4.1

Загальна інформація про житлову забудову на території ТГ

Назва населеного пункту	Тип житлової забудови	на 01.01.2022			на 01.01.2023			Динаміка		
		Кількість, од.	Загальна площа, м ²	Кількість квартир	Кількість, од.	Загальна площа, м ²	Кількість квартир	Кількість, од.	Загальна площа, м ²	Кількість квартир
Новорайськ	Багатокварт. будинок	12	4 800	96,00	12	4 800	96	0	0	0
	Садибна житлова будівля	610	45 750	0,00	610	45 750	0	0	0	0
Червоний Маяк	Багатокварт. будинок	8	5 950	119,00	8	5 950	119	0	0	0
	Садибна житлова будівля	315	18 900	0	299	17 940	0	-16	-960	0
Костирка	Багатокварт. будинок	2	800	16,00	2	800	16	0	0	0
	Садибна житлова будівля	178	13 350	0	177	13 275	0	-1	-75	0
Степне	Багатокварт. будинок	2	600	10,00	2	600	10	0	0	0
	Садибна житлова будівля	172	12 900	0	168	12 600	0	-4	-300	0
Максима Горького	Багатокварт. будинок	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Садибна житлова будівля	110	8 250	0	110	8 250	0	0	0	0
Монастирське	Багатокварт. будинок	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Садибна житлова будівля	80	6 000	0	80	6 000	0	0	0	0
Заможне	Багатокварт. будинок	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Садибна житлова будівля	28	2 100	0	28	2 100	0	0	0	0
Крупця	Багатокварт. будинок	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Садибна житлова будівля	46	3 050	0	46	3 050	0	0	0	0
Кошара	Багатокварт. будинок	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Садибна житлова будівля	10	750	0	10	750	0	0	0	0
Всього в громаді	Багатокварт. будинок	24	12 150	241	24	12 150	241	0	0	0
	Садибна житлова будівля	1 549	111 050	0	1 528	109 715	0	-21	-1 335	0

До початку російської збройної агресії в громаді було 24 багатоквартирних житлових будинків та 1528 будинків садибної житлової забудови. Після закінчення окупації знищено 21 будинок. Найбільше будинків знищено с. Червоний Маяк (16), Степне (4) та Костирка (1).

Проте описана ситуація не включає пошкоджені будинки та не є остаточною, оскільки обстріли продовжуються і після 01.01.2023 відбулася значна кількість руйнувань. Окрім того окремі пошкоджені будинки в результаті дослідження можуть бути визнані не придатними до відновлення та проживання, тому кількість знищеного житла буде збільшуватися.

4.2. Соціальна інфраструктура

Таблиця 4.2

Соціальна інфраструктура

Назва населеного пункту	Тип соціальної інфраструктури та назва закладу	Місцезнаходження (адреса)	Загальна площа, м ²	Проектна потужність	Фактична наповнюваність		Стан зруйновано / пошкоджено	Якщо пошкоджено - орієнтовний % пошкодження
					на 01.01.22	на 01.01.23		

с-ще Новорайськ	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади дошкільної освіти	вул. Першотравнева, 17	3 094,50	204	53	0	Пошкоджено	15
	- заклади загальної середньої освіти	вул. Соборна, 29	6 401,90	1 200	193	204	Пошкоджено	50
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:							
	- лікарні (амбулаторії)	вул.Першотравнева, 2	1 233,8	2500	50	50	Пошкоджено	15
	- аптеки	вул.Першотравнева,2	620,00	150	15	15	Пошкоджено	15
	Заклади культури							
	- будинок культури	вул.Соборна,30	977,30	420	300	0	Пошкоджено	15
	Інше:							
	-адміністративні будівлі	вул.Соборна,21	1586,40	58	150	200	Пошкоджено	15
с-ще Червоний Маяк	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади дошкільної освіти	вул. Морська, 1 А	2 504,60	117	39	0	Пошкоджено	25
	- заклади загальної середньої освіти	вул. Дніпровська, 1А	3 128,30	300	163	123	Пошкоджено	25
	- заклади професійно-технічної освіти	с-ще Червоний Маяк вулиця Центральна будинок 2а	4 700,00	1000	165	0	Зруйновано	
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:							
	- лікарні (амбулаторії)	вул.Центральна буд.3	525,00	100	30	0	Пошкоджено	30
	Інше:							
	-адміністративні будівлі	вул.Центральна, буд.5а	2 170,50	50	100	0	Пошкоджено	30
с.Степне	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади дошкільної освіти	вул. Перемоги, 6	1 183,20	85	10	0	Пошкоджено	50
	- заклади загальної середньої освіти	вул. Нова, 5	3 415,50	200	85	0	Зруйновано	
	Заклади культури							
	- будинок культури	вул.Перемоги,3	509,30	200	50	0	Пошкоджено	50
	Інше:							
	-адміністративні будівлі	вул.Шкільна,10	168,50	15	30	50		
с.Максима Горького	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади загальної середньої освіти	вул. Богдана Хмельницького, 10 а	1 485,8	20	20	0	Зруйновано	
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:							
	- фельдшерсько-акушерські пункти	вул.Урожайна,1 в	109,50	100	20	0	Пошкоджено	25
	Заклади культури							
- будинок культури	вул.Урожайна	210,00	120	50	0	Пошкоджено	50	
Інше:								
	-адміністративні будівлі	вул. Горького, 1	358,80	15	20	0	Зруйновано	
с.Костирка	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади дошкільної освіти	вул. Першого Травня, 34	606,00	62	18	0	Пошкоджено	25

	- заклади загальної середньої освіти	вул. Дружби,30	4 356,30	304	23	0	Зруйновано	
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:							
	- фельдшерсько-акушерські пункти	с.Костирка, вул Дружби, 32	128,60	200	20	0	Зруйновано	
	Заклади культури							
	- будинок культури	вул. 1Травня,42	211,80	150	100	100	Пошкоджено	30
с-ще Заможне	Освітні заклади, у т.ч.:							
с-ще Монастирсь ке	Освітні заклади, у т.ч.:							
	- заклади загальної середньої освіти	вул. Нова, 7	334,70	25	14	0		
	Заклади культури							
	- сільський клуб	вул.Нова , 13	250	100	40	0	Пошкоджено	15
с. Кошара	Освітні заклади, у т.ч.:							
с. Крупиця	Освітні заклади, у т.ч.:							

В Новорайській територіальній громаді Бериславського району функціонує 5 структурних підрозділів КНП "Бериславський центр первинної медико-санітарної допомоги" (території доступності закладів охорони здоров'я представлено на рис. 4.1.), а саме: 2 лікарські амбулаторії (далі - ЛА) та 3 фельдшерсько-акушерські пункти (далі – ФАП). На сьогодні громада обслуговує близько 2180 мешканців. Радіуси обслуговування визначались у відповідності до Наказу № 178/24 від 06.02.2018 «Про затвердження Порядку формування спроможних мереж надання первинної медичної допомоги».

Через агресію з боку російської федерації 2 структурних підрозділи зазнали пошкоджень (Новорайська АЗПСМ, Червономаяцька АЗПСМ) та 3 – зруйновано (Степнянський ФП, Костирський ФП, Максимагорьківський ФП) (рис. 4.1). Наразі через постійні обстріли відновлювальні роботи не можливі.

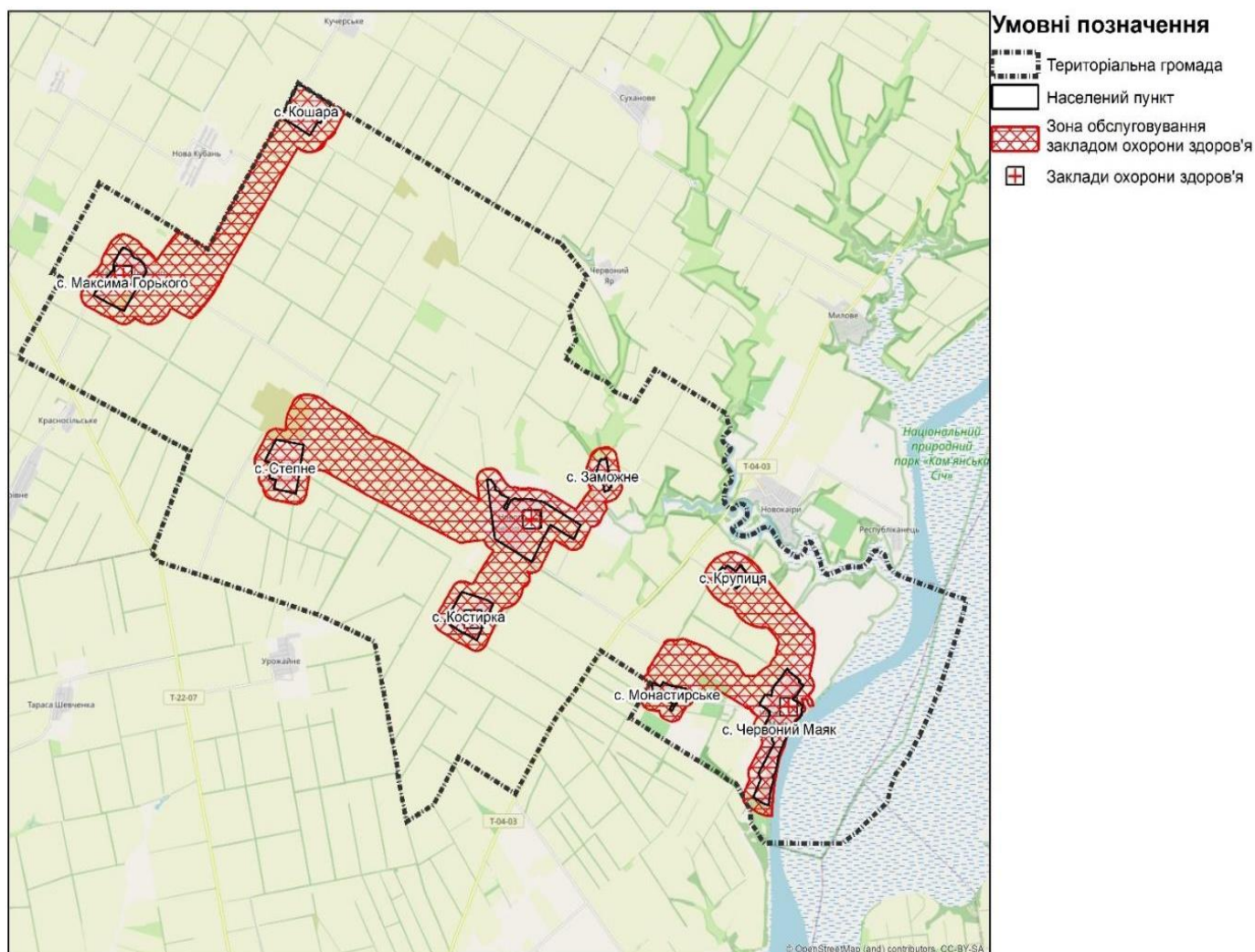

Рис. 4.1 –Території доступності закладів охорони здоров'я

На території Новорайської ТГ функціонувало 10 закладів освіти (території доступності закладів освіти представлено на рис. 4.2.), серед яких 4 садка, 5 шкіл, 1 профтехосвіти. В результаті військових дій 3 школи та заклад профтехосвіти зруйновані, а всі інші пошкоджено. Наразі через постійні обстріли відновлювальні роботи не можливі.

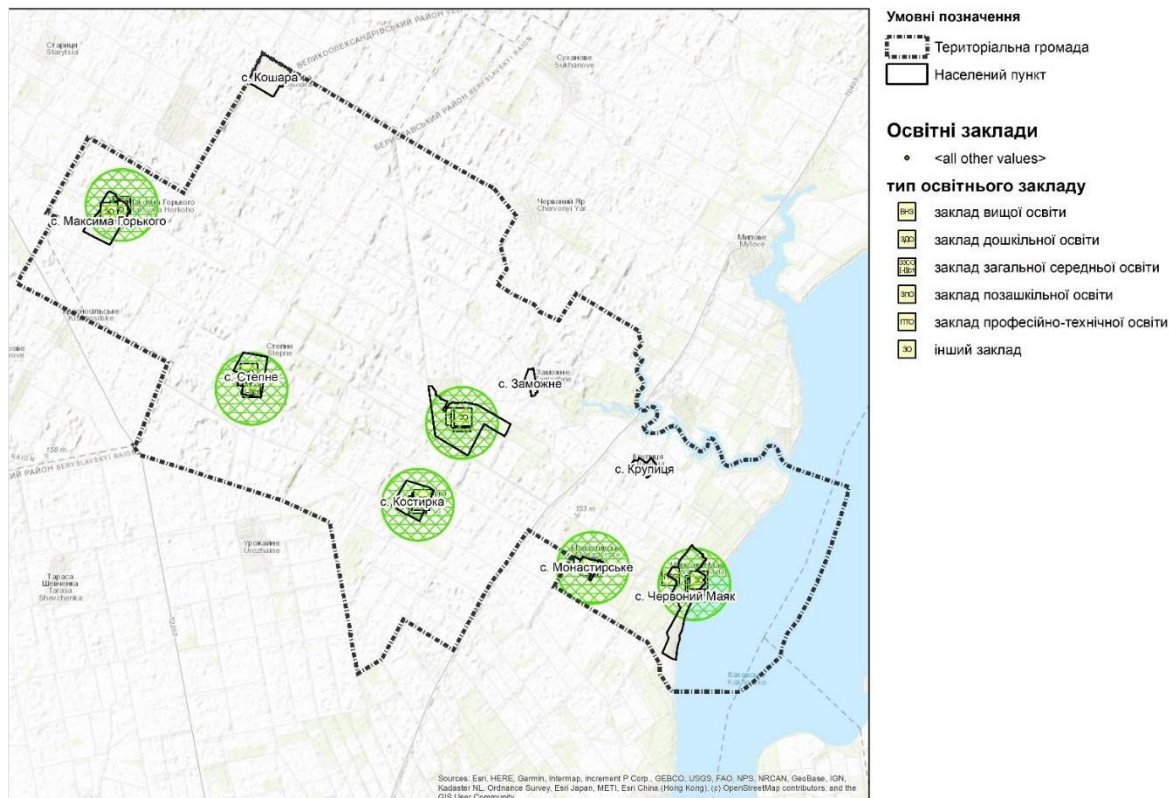

Рис. 4.2 – Території доступності закладів освіти

Населені пункти Новорайської ТГ не всі забезпечені закладами освіти, однак до моменту повномасштабного вторгнення забезпечувався підвіз дітей, таким чином освітні послуги були доступні всім дітям громади. Наразі заклади освіти в громаді працюють в онлайн режимі і відповідно підвіз дітей не здійснюється. На рис. 4.2. представлені радіуси доступності до освітніх закладів, які визначені у відповідності до ДБН Б.2.2-12:2019. Для селищних та сільських населених пунктів радіус обслуговування 2000 км. Якщо здійснюється підвіз дітей з інших населених пунктів до радіус обслуговування не більше 15 км.

Також на території Новорайської сільської територіальної громади розташований КУ «Центр надання соціальних послуг» Новорайської сільської ради для надання соціальних послуг вразливим категоріям населення. Мережа закладів культури Новорайської громади налічує 11 закладів (2 будинки культури, 4 сільські клуби, 5 сільських бібліотек). Через російську військову агресію частково пошкоджено 5 закладів (Новорайський будинок культури, Червономаяцький сільський клуб та Червономаяцька сільська бібліотека, Костирський сільський клуб та Костирська сільська бібліотека). Степнянський сільський клуб та Максимогорьківська сільська бібліотека зруйновані. На сьогодні відновили роботу Новорайський будинок культури та Костирська сільська бібліотека.

Висновки:

Для надання якісної та доступної медичної допомоги населенню громади першочергового відновлення потребуватиме Новорайська АЗПСМ, в якій на сьогодні працює 2 лікаря ЗПСМ та 4 медичних сестри та Максимогорьківський ФП, де працює 1 фельдшер, як заклад з найбільшою територіальною віддаленістю від с. Новорайськ.

Також важливим для відновлення життєдіяльності громади після закінчення обстрілів порушити питання про відновлення закладів освіти для організації процесу навчання дітей в громаді.

5. Аналіз негативних впливів, що призвели до необхідності розроблення Програми

5.1. Аналіз негативних впливів (зокрема бойових дій, терористичних актів, диверсій, надзвичайних ситуацій), що призвели до необхідності розроблення Програми

Інформація про бойові дії та тимчасову окупацію

Згідно з наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 р. № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією»:

- 1) вся територія Високопільської ТГ у період з 10.03.2022 р. по 04.10.2022 р. знаходилася у тимчасовій окупації;
- 2) з 04.10.2022 р. територію ТГ віднесено до території можливих бойових дій.

Інформація про характер обстрілів території

Інформація про засмічення території ТГ вибухонебезпечними предметами.

Близько 85 % земель сільськогосподарського призначення ТГ не використовуються через засмічення вибухонебезпечними предметами внаслідок бойових дій та обстрілів території. Через продовження регулярних обстрілів території громади із лівого берегу з військової артилерії (станом на 31.10.2023 р.) визначити остаточний розмір території, що підлягає розмінування, неможливо.

Близько 85% всієї території Новорайської ТГ підлягає розмінуванню.

5.2. Загальні характеристики пошкоджень та руйнувань нерухомого майна на території ТГ

Таблиця 5.1

Дані щодо пошкоджень та руйнувань нерухомого майна на території ТГ

Назва населеного пункту	Тип інфраструктури	Кількість, од.					Загальна площа, м ²	Орієнтовна загальна площа пошкоджень, м ²	Наявність акту обстеження, кількість		
		Всього, об'єктів	Всього, квартир	у т.ч. за ступенем руйнування					візуального	комісійного	технічного
				I	II	III					
с.Костирка	Житлова інфраструктура, у т.ч.:										
	- багатоквартирний будинок	1	2	1			120	12,00			
	- садибна житлова будівля	11	X	10		1	861	172,14		6	
	Освітні заклади, у т.ч.:		X								
	- заклади дошкільної освіти	1	X	1			606,00	151,50		1	
	- заклади загальної середньої освіти	1	X			1	4 356,30	3 920,67		1	
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:		X								
	- фельдшерсько-акушерські пункти	1	X			1	128,60	102,88		1	
	Заклади культури	1	X	1			212	63,54		1	
с.Максима Горького	Житлова інфраструктура, у т.ч.:										
	- садибна житлова будівля	13	X	13			715	107,25		13	
	Освітні заклади, у т.ч.:		X								
	- заклади загальної середньої освіти	1	X			1	1 485,8	1 337,22		1	
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:		X								
	- фельдшерсько-акушерські пункти	1	X	1			109,50	30,00		1	
	- аптеки		X								
	Заклади культури	1	X	1			210,00	54,75		1	
Адміністративні будівлі	1	X			1	358,80	287,04		1		
с-ще Монастирське	Житлова інфраструктура, у т.ч.:										

с-ще Новорайськ	- садибна житлова будівля	17	X	17		1 613	241,99		16
	Заклади культури	1	X	1		250	37,50		1
	Житлова інфраструктура, у т.ч.:								
	- садибна житлова будівля	40	X	40		3 406	510,84		33
	Освітні заклади, у т.ч.:		X						
	- заклади дошкільної освіти	1	X	1		3 094,50	464,20		1
	- заклади загальної середньої освіти	1	X		1	6 401,90	3 200,00		
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:		X						
	- лікарні	1	X	1		1 233,8	185,00		1
	- аптеки	1	X	1		620,00	93,00		
	Заклади культури	1	X	1		977,30	147,00		1
Адміністративні будівлі	1	X	1		1586,40	238,00		1	
с.Степне	Житлова інфраструктура, у т.ч.:								
	- багатоквартирний дім	1	8	3		320	48,00		3
	- садибна житлова будівля	17	X	13	4	960	144,00		17
	Освітні заклади, у т.ч.:		X						
	- заклади дошкільної освіти	1	X		1	1 183,20	592,00		1
	- заклади загальної середньої освіти	1	X		1	3 415,50	2 732,00		1
	Заклади культури	1	X	1		509,30	255,00		1
с-ще Червоний Маяк	Житлова інфраструктура, у т.ч.:								
	- багатоквартирний дім	8	120	13	4	28 725	1 020,00		8
	- садибна житлова будівля	80	X	71	4	5	6 100	1 703,96	14
	Освітні заклади, у т.ч.:		X						
	- заклади дошкільної освіти	1	X	1		2 504,60	626,00		1
	- заклади загальної середньої освіти	1	X	1		3 128,30	782,00		1
	- заклади професійно-технічної освіти	1	X		1	4 700,00	3 760,00		
	Заклади охорони здоров'я, у т.ч.:		X						
	- лікарні	1	X	1		525	158,00		1
Адміністративні будівлі	1	X	1		2 170,50	651,00			

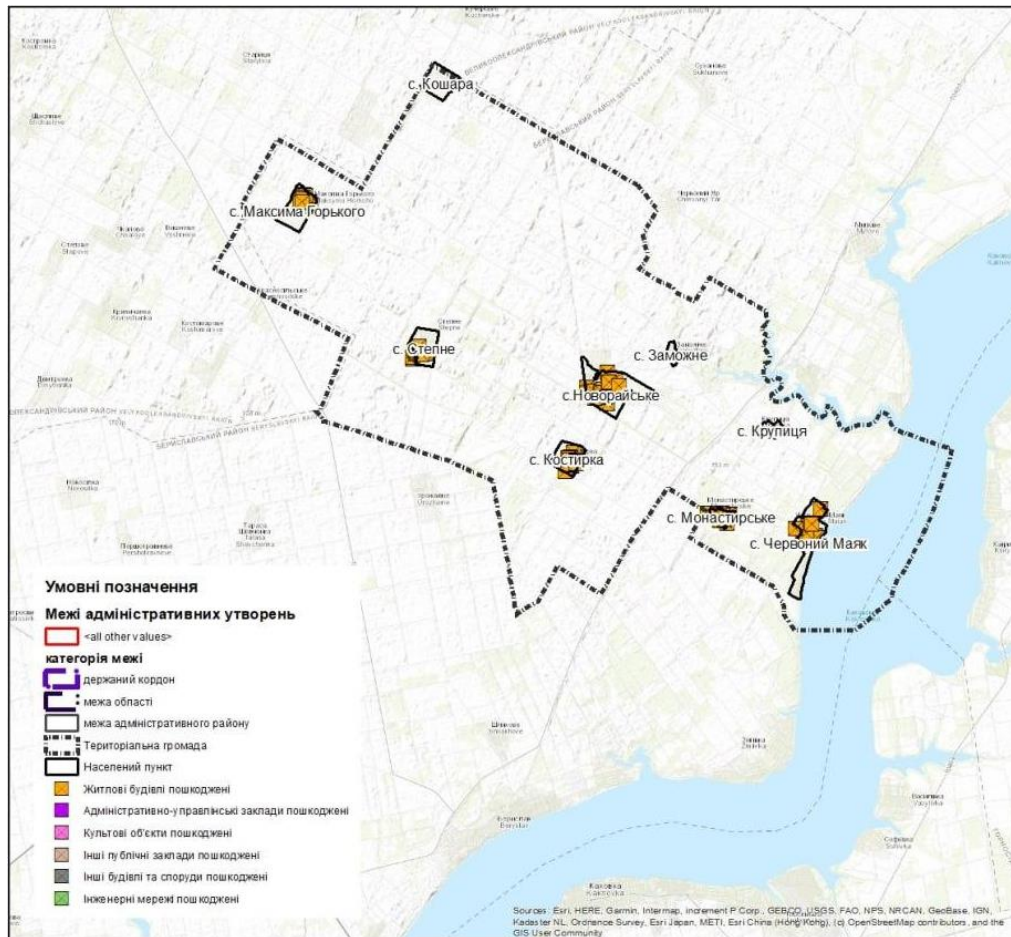

Рис. 5.1 – Візуалізація пошкоджень на території громади

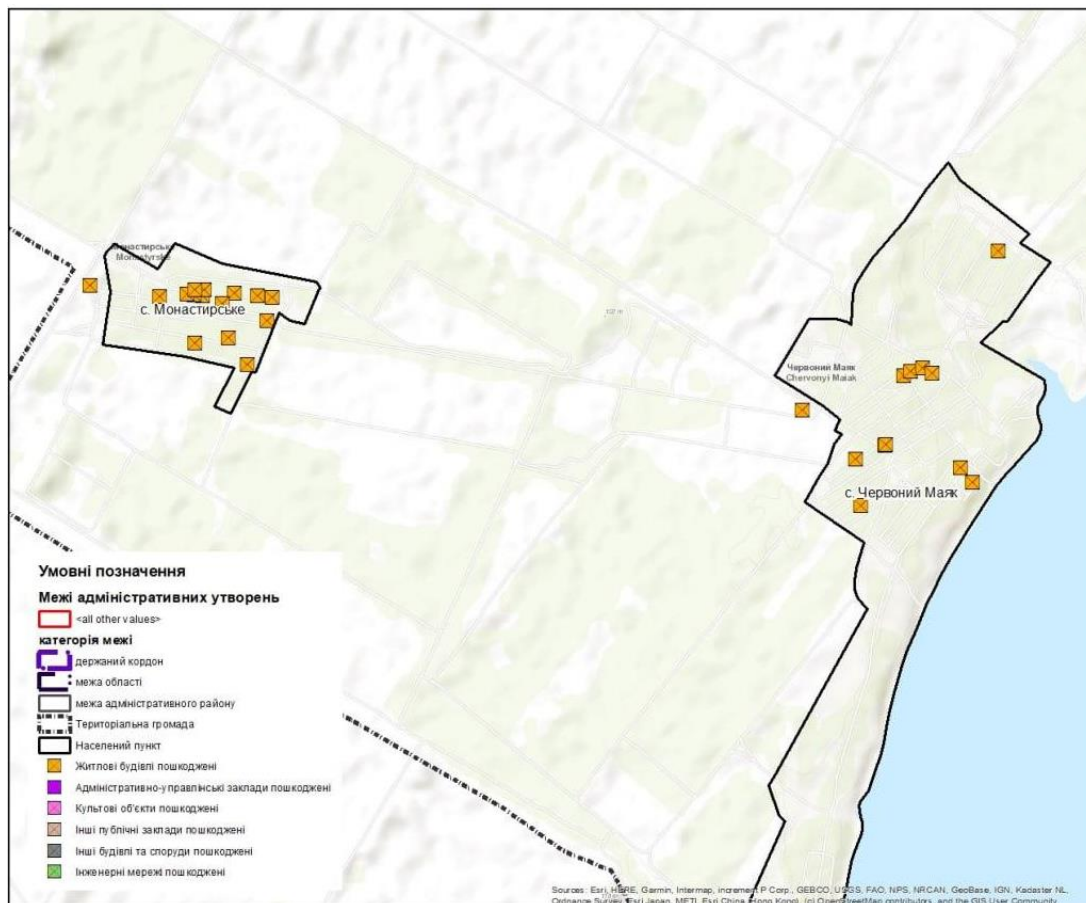

Рис. 5.2 – Візуалізація пошкоджень за населеними пунктами (с. Монастирське, с. Червоний Маїк)

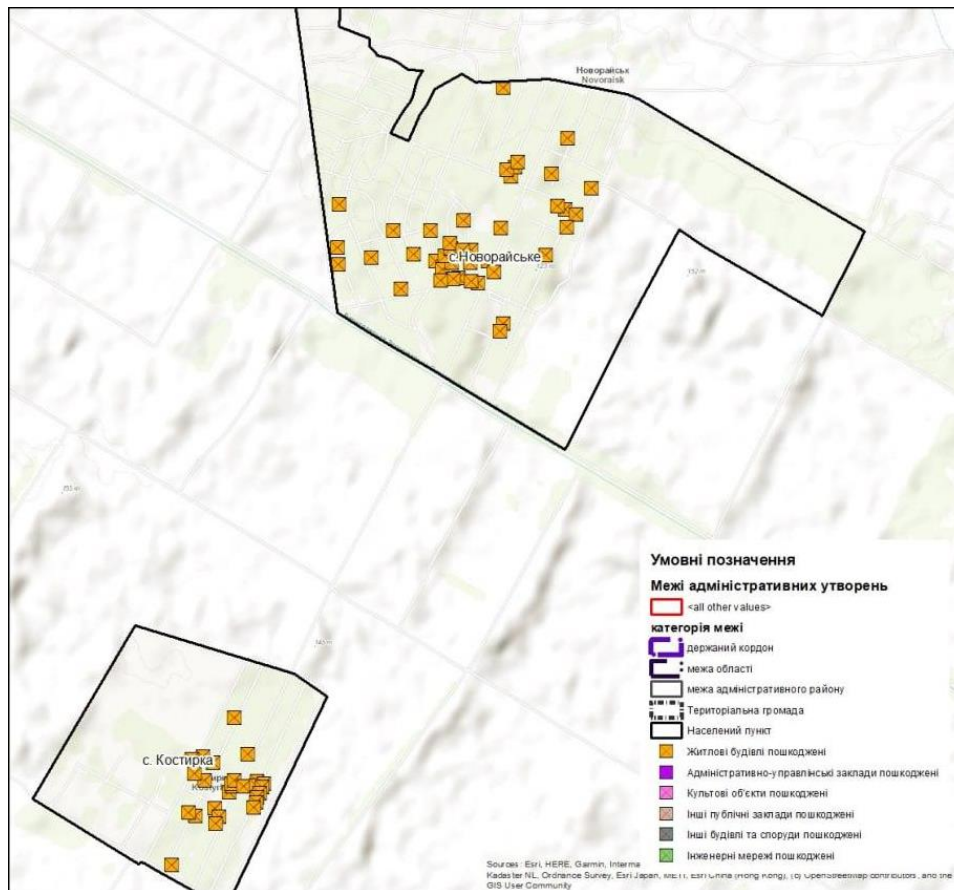

Рис. 5.3 – Візуалізація пошкоджень за населеними пунктами (с. Костирка, с. Новорайське)

На території Новорайської ТГ внаслідок російської збройної агресії зазнали пошкоджень та руйнувань 10 багатоквартирних житлових будинків на 130 квартир, 178 будинків садибної житлової забудови, 3 заклади дошкільної освіти та 5 шкіл, 5 закладів охорони, 5 закладів культури та 3 адмінбудівлі.

Рис. 5.4 – Зруйновані та пошкоджені об'єкти

Кількість пошкодженої та зруйнованої забудови тільки в частині садибної забудови становить 11,66% (178 будинків з 1533) а багатоквартирних 7,69% (10 з 23 будинків та 130 квартир з 226 кварти, що становить. 57,52% квартир в громаді.

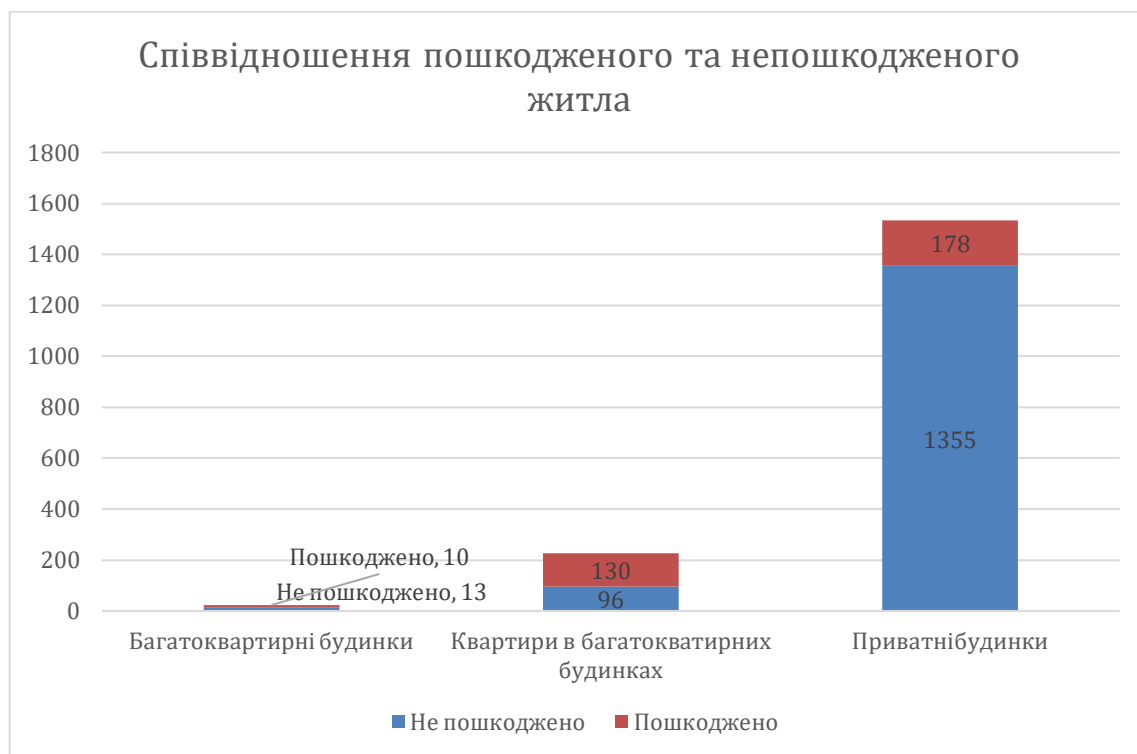

Рис. 5.5 – Співвідношення пошкодженого та непошкодженого житла

5.3. Аналіз шкоди, заподіяної об'єктам інфраструктури:

На момент складання ПКВ в громаді інформація про шкоду заподіяну об'єктам інфраструктури у сфері ЖКГ, інженерно-транспортної, енергетичної інфраструктури, інфраструктури електронних комунікаційних мереж, об'єкти водогосподарської інфраструктури (зокрема інженерної інфраструктури меліоративних систем), цивільного захисту, інших об'єктів, що мають вплив на життєдіяльність території територіальної громади, відсутня.

5.4. Небезпечні фактори, що мають вплив на територію громади

5.4.1. Зонування території громади за наявністю впливу об'єктів хімічної небезпеки та об'єктів підвищеної небезпеки

За результатами проведеного аналізу наявності хімічно-небезпечних об'єктів (ХНО) Херсонської області (у класифікації відповідно до «Кодексу цивільного захисту України»), на території Новорайської селищної територіальної громади (ТГ) ХНО – відсутні.

За результатами проведеного аналізу наявності об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН) (у класифікації відповідно до Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»), на території ТГ присутні такі ОПН 2-го класу (табл. 5.4.1.2.):

Таблиця 5.4.1.2.

Перелік об'єктів підвищеної небезпеки

№ з/п	Тип об'єкту	Назва об'єкту
1	Об'єкт підвищеної небезпеки	АЗС, с-ще Новорайськ, вул. Мічуріна

Узагальнене розташування об'єктів підвищеної небезпеки на території ТГ наведено на Рис. 5.4.1.1.:

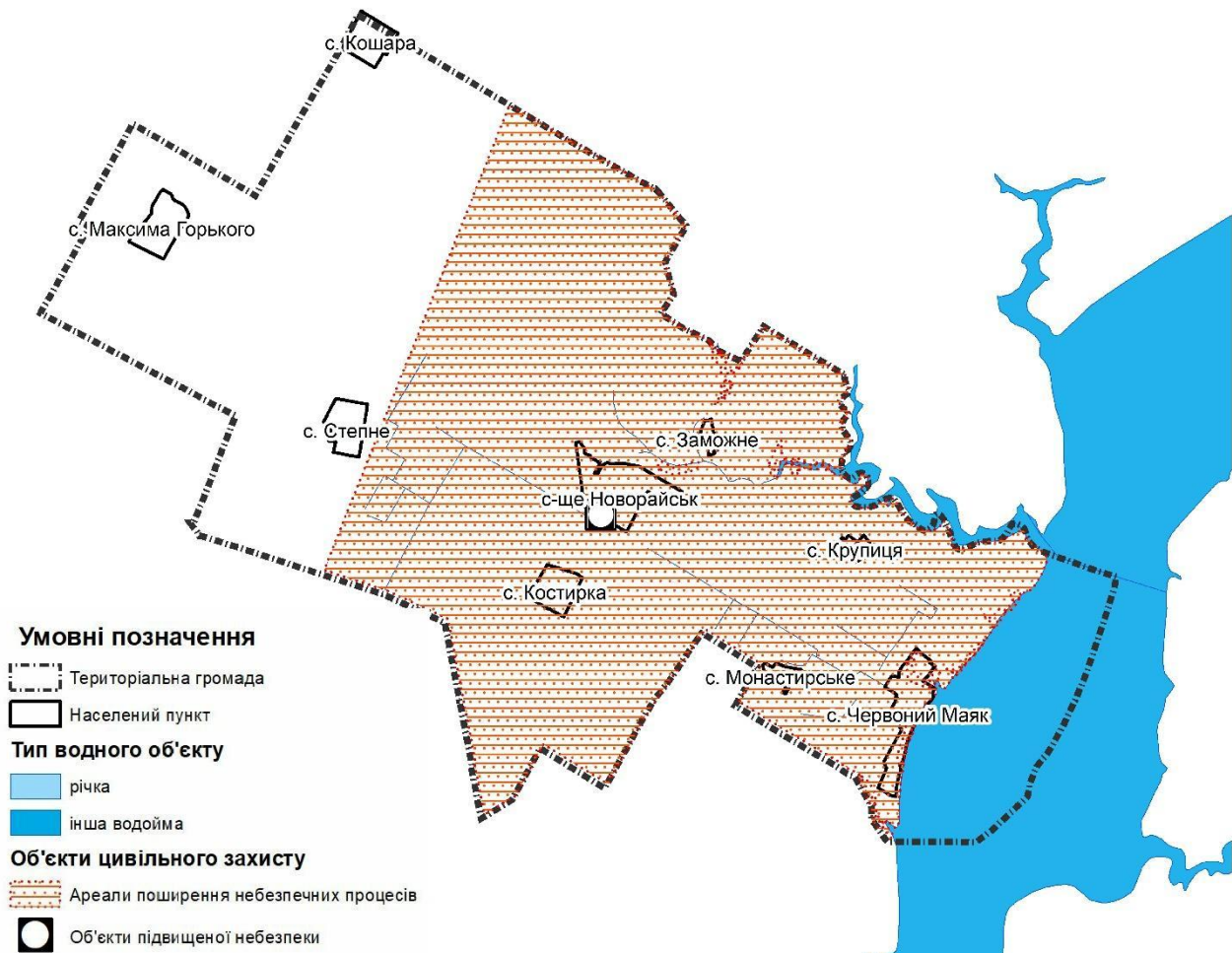

Рисунок 5.4.1.1. Аналіз впливу ОПН та територію громади

5.4.2. Території (зони) небезпечного впливу об'єктів природної та техногенної небезпеки (в тому числі небезпечних геологічних, гідрогеологічних та метеорологічних явищ і процесів)

Відповідно до геоморфологічної будови на території ТГ присутні території, що потрапляють до небезпечного впливу від геологічних та гідрогеологічних процесів та явищ: заболочення, ерозійні процеси та метеорологічних явищ (див.табл. 5.4.2.1., 5.4.2.2. та рис. 5.4.2.1.):

Таблиця 5.4.2.1.

Аналіз небезпечних природних процесів та явищ

№ з/п	Небезпечний фактор	Аналіз даних
1	Катастрофічне затоплення (у разі прориву гребель або дамб)	Територія громади не потрапляє в зону катастрофічного затоплення (у випадку прориву гребель або дамб).
2	Небезпечні геологічні процеси (зони поширення)	Територія громади потрапляє в зону небезпечного впливу від об'єктів природного характеру (геологічних

№ з/п	Небезпечний фактор	Аналіз даних
	зсувів, селів, карсту, лавин, підтоплення, затоплення)	та гідрогеологічних процесів та явищ): - ерозійні процеси (яружна ерозія). Територія не потрапляє в зону поширення: затоплення, карсту, селів та лавин.
3	Сейсмічна небезпека	Розрахункова інтенсивність сейсмічних поштовхів і коливань на території ТГ складає 6 балів відповідно до вимог ДБН В.1.1-12-2014 (шкала MSK-64, карта ЗСР 2004-С).

Таблиця 5.4.2.2.

Аналіз небезпечних метеорологічних явищ

№ з/п	Небезпечний фактор	Аналіз даних
1	Великий град	Руйнування покрівлі дахів, травми, пошкодження присадибних ділянок
2	Сильний дощ (20 мм/годину і більше)	Підтоплення будівель, змив родючого шару ґрунту, перебої руху транспорту
3	Сильні вітри (25 м/сек і більше)	Обрив ЛЕП та інших комунікацій, пошкодження будівель та інших споруд
4	Пильові бурі (швидкість вітру 12 м/сек і більше протягом 12 годин і більше)	Ускладнення пересування, погіршення санітарно-екологічного стану, перебої руху транспорту
5	Снігові замети, сильна ожеледь, сильне налипання мокрого снігу, сильна хуртовина	Перебої руху транспорту, обрив ЛЕП, падіння дерев
6	Дуже сильний мороз (-35°C і нижче)	Розмерзання систем опалення та водопостачання, переохолодження організму людей та тварин
7	Дуже сильна спека, засуха (+40°C і вище)	Погіршення санітарно-епідемічного стану, перебої з водопостачанням

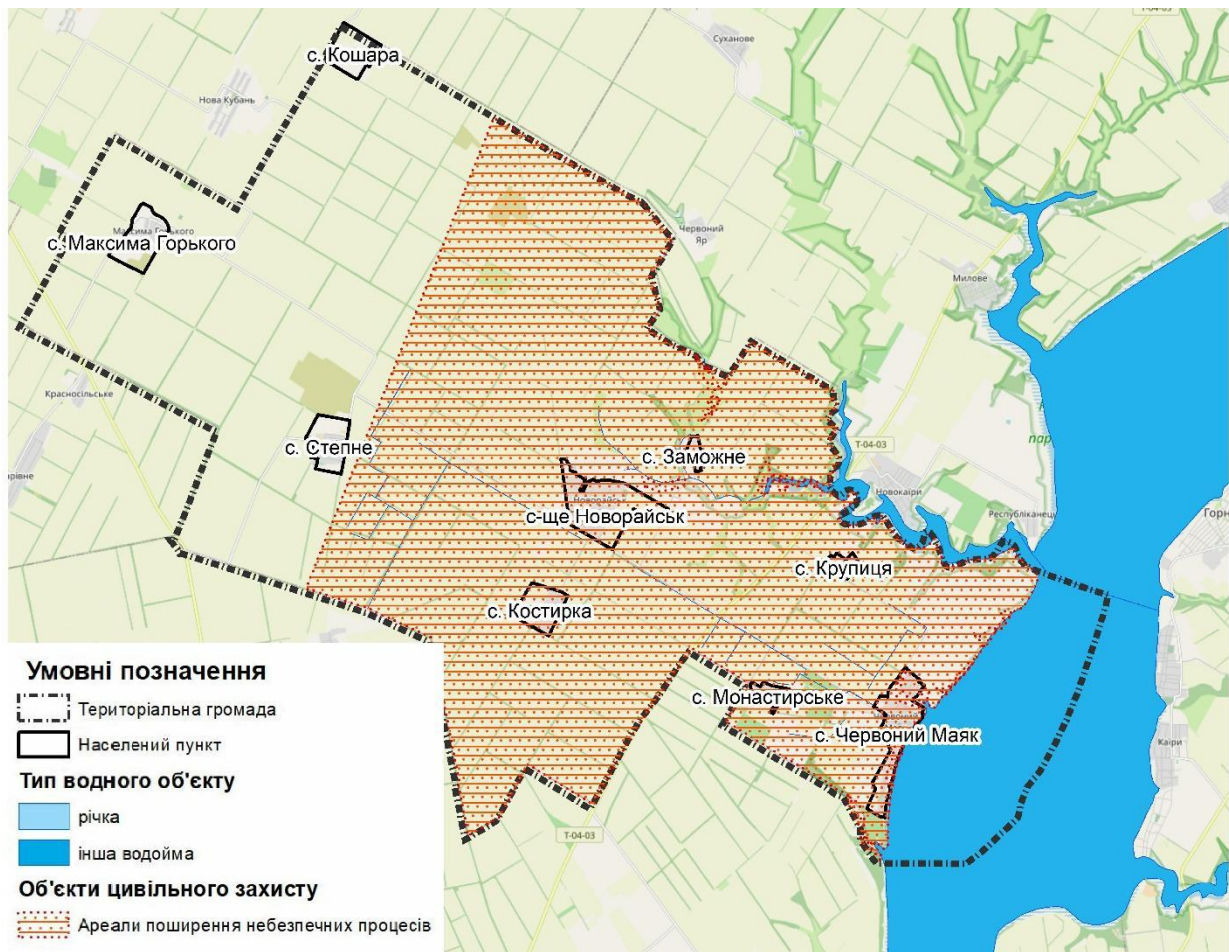

Рисунок 5.4.2.1. Схема прояву небезпечних природних (геологічних) процесів та явищ

Ерозійні процеси охоплюють в більшості східну та північну частину ТГ, поряд з територіями, де присутні яри, тальвеги та балки. Для територій, що розташовані в західній частині громади, характерні рівнинні ділянки і тому ці процеси практично не мають розвитку.

За рахунок розчленованого рельєфу з наявністю схилів та балок утворилися території, де присутня ерозійні процеси (яружна ерозія). Ці процеси проявляються за рахунок розмивання та вимивання верхнього родючого шару ґрунту дощовими та сніготалими водами.

До природних чинників, що впливають на утворення ерозійних процесів належать:

- кліматичні фактори;
- рельєф місцевості;
- наявність/відсутність рослинності;
- фізико-механічні властивості ґрунтів;
- геологічна будова схилів, ярів та балок.

Загальна площа територій з проявом ерозійних процесів (яружної ерозії) в межах ТГ складає 195 га (табл. 5.4.2.4.):

Таблиця 5.4.2.4.

Перелік територій з проявом ерозійних процесів

№ з/п	Найменування населеного пункту	Кількість місць	Загальна площа, га	Примітка
1	с-ще Новорайськ, с. Заможне, с. Червоний Маяк	15	195	територія поширення між населеними пунктами та в межах населених

				пунктів
--	--	--	--	---------

За результатами проведеного аналізу на території ТГ присутні території засмічені вибухонебезпечними предметами (ВНП), що потребують проведення стандартної операційної процедури (СОП) 08.20/ДСНС, СОП 08.40/ДСНС, СОП 09.10/ДСНС, СОП 09.11/ДСНС та СОП 10.10-40/ДСНС. Загальна орієнтовна площа територій засмічених вибухонебезпечними предметами в межах ТГ складає 18436 га (табл. 5.4.2.5.):

Таблиця 5.4.2.5.

Перелік територій потенційно засмічених вибухонебезпечними предметами

№ з/п	Найменування	Орієнтовна площа, га	Примітка
1	с-ще Новорайськ, с. Заможне, с. Червоний Маяк, с. Костирка, с. Крупиця, с. Монастирське	18436	території в межах населених пунктів та за межами населених пунктів

Висновки:

Дані фактори природної небезпеки негативно впливають на утримання існуючих територій. Відповідно, до виконаного аналізу території в межах ТГ потребують заходів інженерної підготовки та захисту території при освоєнні перспективних територій та утриманні існуючих. В подальшому є необхідність розроблення інженерно - топографічних матеріалів (у складі містобудівної документації), дослідження фізико-механічних властивостей основних та підстилаючих порід (що формують різні генетичні типи ґрунтів) з метою уточнення масштабів прояву процесів.

5.5. Інформація про приналежність до території відновлення

Показники, що свідчать про необхідність віднесення територіальної громади (самостійно або у складі мікрорегіону) до територій відновлення відповідно приписам Порядку визначення територій відновлення, затвердженого постановою КМУ від 18.07.2023 р. № 731.

Таблиця 5.9

№ з/п	Критерії, за наявності хоча б одного з яких ТГ відноситься до території відновлення	Дані про відповідність критерію
1	на території ТГ відбувалися бойові дії	Так, з 04.10.2022 ²⁰
2	територія ТГ або її частина була тимчасово окупована	Так
3	на території ТГ наявні руйнування об'єктів критичної та соціальної інфраструктури, об'єктів житлового фонду внаслідок ведення бойових дій та/або обстрілів	Так ²¹
4	територія ТГ характеризується значним переміщенням населення до інших регіонів та/або інших держав та різким погіршенням рівня соціально-економічного розвитку за такими показниками:	Так
4.1	чисельність населення зменшилася порівняно із станом на 01.01.2022 р. не менше ніж на 15 %	Так
4.2	рівень безробіття порівняно із станом на 01.01.2022 р. збільшився не менше ніж на 15 %	
4.3	кількість внутрішньо переміщених осіб становить понад 10 % загальної чисельності населення територіальної громади станом на 01.01.2022 р.	
4.4	зменшення обсягу надходжень від сплати податків та зборів до загального фонду місцевого бюджету з березня по грудень 2022 р. порівняно з відповідним періодом 2021 року (без урахування міжбюджетних трансфертів та податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами до місцевих бюджетів) становить не менше 15 %	

5.6. Інформація про необхідність узгодження плану відновлення та розвитку територіальної громади з програмою комплексного відновлення території територіальної громади

Відповідно до п. 14 Порядку розроблення, реалізації та моніторингу плану відновлення та розвитку регіонів і планів відновлення та розвитку територіальних громад, затвердженого постановою КМУ від 18.07.2023 р. № 731 проект плану відновлення та розвитку територіальної громади повинен узгоджуватися з програмою комплексного відновлення території територіальної громади (її частини), якщо територіальна громада підпадає під один з таких критеріїв:

- 1) зруйновано та/або пошкоджено понад 15 % житлового фонду територіальної громади та/або окремих населених пунктів;
- 2) чисельність населення змінилася порівняно із чисельністю станом на 01.01.2022 р. більше ніж на 25 %;
- 3) рішення про розроблення ПКВ прийнято в установленому законодавством порядку.

²⁰ Згідно з [наказом Міністерства внутрішніх справ від 22.12.2022 р. № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться \(велися\) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією»](#)

²¹ Детальний аналіз пошкоджень та руйнувань див. у таблиці нижче та додатку № --- до цієї Програми.

Показники, що свідчать про необхідність узгодження плану відновлення з ПКВ для ТГ

№ з/п	Критерії, за наявності хоча б одного з яких проект плану відновлення має узгоджуватись з ПКВ	Дані про відповідність критерію
1	зруйновано та/або пошкоджено понад 15 % житлового фонду територіальної громади та/або окремих населених пунктів	Так
2	чисельність населення змінилася порівняно із чисельністю станом на 01.01.2022 р. більше ніж на 25 %	Так
3	рішення про розроблення ПКВ прийнято в установленому законодавством порядку	Так

6. Інформація про наявність містобудівної документації на території ТГ, аналіз щодо її актуальності та ступінь її реалізації

Забезпечення сталого містобудівного, економічного та соціального розвитку Новорайської сільської територіальної громади, а також вирішення проблемних питань із раціональної забудови територій, визначення черговості і пріоритетності її відбудови, створення належних умов для життєзабезпечення, уточнення планувальної структури та просторової композиції територій, потрібна якісна сучасна містобудівна документація.

В межах громади наявна містобудівна документація на регіональному та місцевому рівні:

- *на регіональному рівні:* «Схема планування території Херсонської області», яка розроблена державним підприємством УДНДІПМ «Діпромисто» імені Ю.М. Білокона, у 2013 р. було розроблено та затверджено рішенням Херсонської обласної ради від 08.08.2014 р №1070;
- *на місцевому рівні:* містобудівна документація представлена генеральними планами селище Новорайське та селище Червоний Маяк (таблиця 6.1).

Таблиця 6.1

Перелік містобудівної документації в межах територіальної громади

Пор. №	Назва містобудівної документації	Населений пункт (якщо за межами - вказати територію на яку розроблена документація)	Рік розробки	Наявність електронної копії (вказати формат)	Наявність паперового примірника, включаючи пояснювальну записку і графічні матеріали	Необхідність внесення змін/розроблення	Ступінь реалізації містобудівної документації, %	Наявність плану зонування території
1	Схема планування території Херсонської області	Херсонської	2013	.jpg	наявна	ні	-	-
2	Схема планування території району	Новорайська ТГ	2021	PDF	наявна	ні	в процесі реалізації	-
3	Генеральний план	с. Новорайське	2020	PDF	наявна	ні	в процесі реалізації	-
4	Генеральний план	с. Червоний Маяк	2021	PDF	наявна	ні	в процесі реалізації	-
5	Генеральний план	с. Заможне	-	-	-	-	-	-
6	Генеральний план	с. Костирка	-	-	-	-	-	-
7	Генеральний план	с. Крупиця	-	-	-	-	-	-
8	Генеральний план	с. Монастирське	-	-	-	-	-	-
9	Генеральний план	с. Максима Горького	-	-	-	-	-	-

10	Генеральний план	с. Степне	-	-	-	-	-	-
11	Генеральний план	с. Кошара	-	-	-	-	-	-
<i>Примітка №1. Інформація про наявність детальних планів території в межах громади відсутня.</i>								

Висновок:

Аналіз наявності містобудівної документації на місцевому рівні (Таблиця 6.1), а саме генеральних планів населених пунктів с. Новорайське та с. Червоний Маяк показав, що документація:

- відсутні розділи інженерно-технічних заходів цивільного захисту (ІТЗ ЦЗ);
- не відповідає сучасним вимогам, а саме відсутні електронні формати, які визначені для створення містобудівної документації на місцевому рівні, а саме File Geodatabase (GDB) або JavaScript Object Notation (GeoJSON) у яких міститься повний набір просторових даних та метаданих документації (База геоданих містобудівної документації на місцевому рівні) згідно із структурою, що визначена Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України;
- відсутній розділ стратегічної екологічної оцінки (СЕО);
- всі населені пункти не забезпечені планами зонування територій, які безпосередньо визначають містобудівні умови і обмеження.

7. Заходи з комплексного відновлення території ТГ

7.1. Загальні підходи та пропозиції щодо комплексного відновлення, розвитку території ТГ

Для відновлення Новорайської територіальної громади виділено 12 напрямків реалізації заходів (Таблиця 7.5.), серед яких найбільшу кількість завдань - 14 стосуються відновлення об'єктів пошкоджених за результатами російської збройної агресії. У цій сфері відновлення пошкодженого/знищеного майна внаслідок російської збройної агресії планується передбачити заходи серед яких заплановано як організаційний захід – виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єктам, які потребують відновлення, сім заходів стосуються в відновлення 8 об'єктів у сфері освіти шляхом їх реконструкції, з них 3 об'єкти у сфері культури (приміщення клубів у с. Костирка, с. Степне та с. Максим Горький), 2 адмінбудівель, 1 амбулаторії. Реконструкція об'єктів освіти, здоров'я та адмінбудівель запланована в першу а будівлі сільських клубів у другу чергу відновлення. Так черговість відновлення будівель запланована для того щоб найшвидше відновити звичайний ритм життя громади та зробити її більш привабливою для повернення жителів до неї.

Чотири заходи передбачено у сфері підвищення рівня громадсько безпеки на території громади серед яких сприяння розмінуванню території громади, створення системи оповіщення, створення центру безпеки та систему моніторингу громадського порядку в громаді. Першочерговими заходами у цьому розділі визначене розмінування території громади, впровадження системи оповіщення та спорудження, облаштування тимчасових укриттів (на час воєнного стану та загрози артилерійських обстрілів та будівництво центру безпеки на території громади.

У сфері створення позитивного інвестиційного клімату – заплановано три організаційні заходи серед яких виготовлення схеми планування території, який є першочерговим, та інвестиційного паспорту громади, формування бренду громади .

На підвищення рівня економічного розвитку громади також спрямовані заходи які передбачають диверсифікацію економіки (2), підтримка малого підприємництва (6). У сфері диверсифікація економіки передбачене створення міжмуниципального співробітництва щодо надання послуг жителям сусідніх громади у галуз поводження з відходами, яке передбачене першочерговим, та розробка програми підтримки малого підприємництва. У сфері підтримки малого підприємництва визначено шість заходів першочерговим, серед яких визначено створення млину та пекарні, для забезпечення громади хлібом власного виготовлення. Інші заходи у цій галузі спрямовані на сприяння створенню сільськогосподарських кооперативів, створення індустріального парку на території з виходом до річки Дніпро, забезпечення функціонування закладу громадського харчування в громаді, створення туристичного маршруту та бази відпочинку на території громади.

Відновлення інфраструктури громади передбачено із заходами у сферах спрямованих на розвиток культурного та освітнього середовища (3), покращення дорожньо-транспортної інфраструктури (6), покращення екологічної ситуації в громаді (2), покращення умов надання послуг ЖКГ, благоустрою території та культури (8), надання якісних соціальних послуг (7).

Першочерговими заходами в частині відновлення інфраструктури громади є реконструкція доріг, облаштування під'їзних доріг до сіл громади, до сміттєзвалищ, буріння артезіанських свердловин, створення єдиного комунального підприємства в громаді та придбання спеціальної техніки для нього. Також передбачено приведення закладів охорони здоров'я у відповідність до сучасних вимог та організації патронату над дітьми із вразливих сімей.

Окрім того заплановані заходи у сферах розвитку громадянської активності (3) та зміцнення соціального капіталу (3) серед яких першочерговими заплановано реконструкція та облаштування

частини будівлі під квартири для молодих спеціалістів для їх залучення у різних сферах діяльності громади.

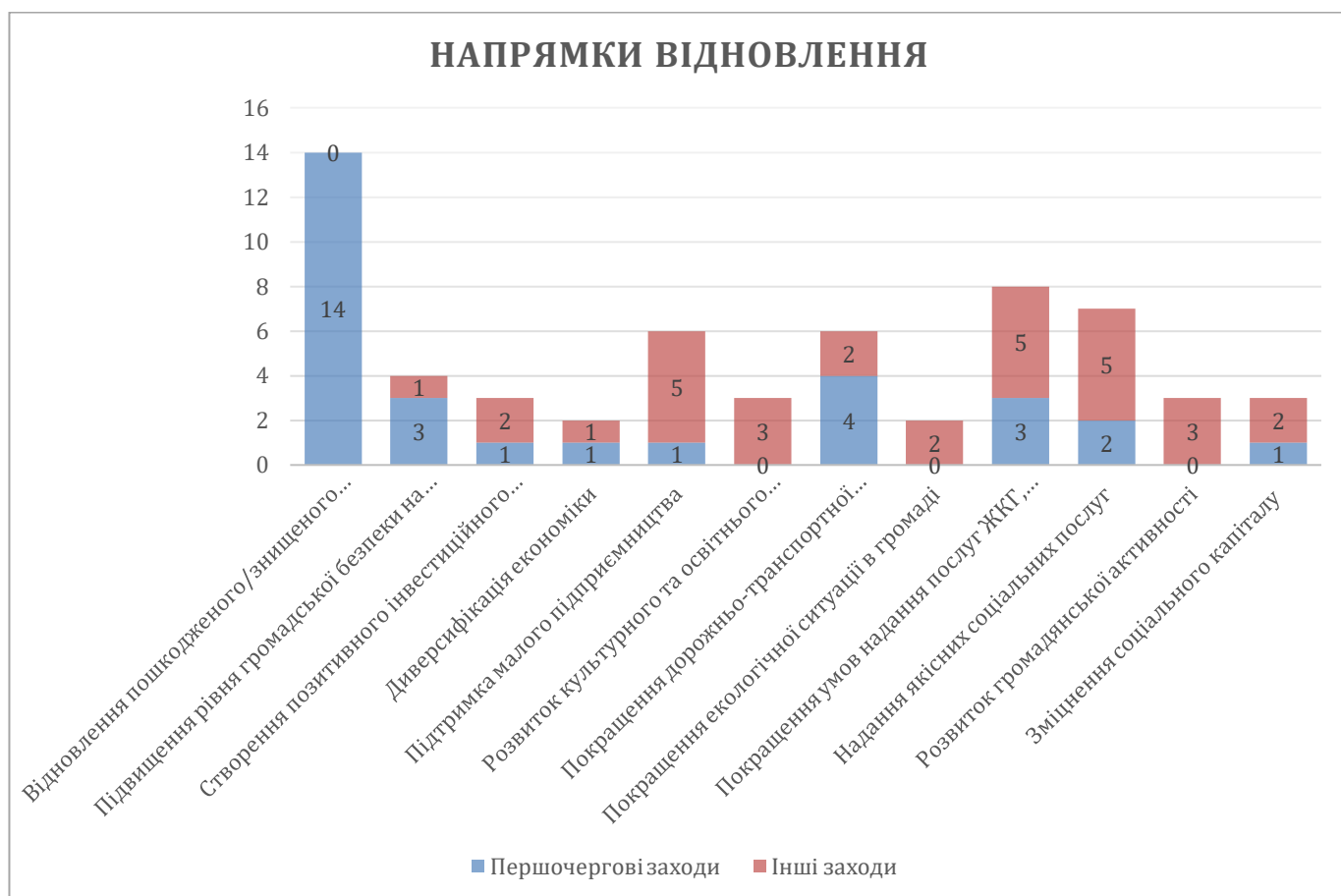

Рис. 7.1 – Напрями заходів з відновлення громади

Враховуючи відсутність інформації про обсяги фінансування зазначених заходів через відсутність проектно-кошторисної документації на реконструкцію відповідних об'єктів джерела фінансування вказаних заходів не визначено та потребуватиме уточнення після проведення першого заходу 1.1. – «Виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єктам, які потребують відновлення».

7.2. Заходи з відновлення пошкоджених об'єктів шляхом виконання робіт з реконструкції, реставрації, капітального чи поточного ремонту

Таблиця 7.1

Перелік пропозицій наданий громадою щодо заходів з відновлення пошкоджених об'єктів шляхом виконання робіт з реконструкції, реставрації, капітального чи поточного ремонту

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
1.2	Заходи з усунення аварій, які виникли унаслідок бойових дій, спричинених військовою агресією російської федерації проти України, шляхом проведення робіт з капітального ремонту будівлі, майнового комплексу Новорайської загальноосвітньої школи I-III ступенів, за адресою: вул. Соборна, 29 с-ще Новорайськ Бериславський район, Херсонська область»	Відновлення будівлі, майнового комплексу Новорайської загальноосвітньої школи I-III ступенів	Створення комфортних умов для перебування дітей та працівників в школі. Досягнення максимальної ефективності використання енергоресурсів. Скорочення споживання енергоносіїв. Заощадження бюджетних коштів. Зменшення до мінімального рівня витрат на послуги з електропостачання. Покращення зовнішнього вигляду приміщення. Покращення рівня надання освітніх послуг та підвищення комфортності будівлі навчального закладу. Забезпечення реалізації державної політики щодо регіонального розвитку, передусім у сфері енергоефективності та енергозбереження. Відновлення навчальних закладів дозволить створити середовище, у якому вони зможуть відповідати соціальним та економічним потребам країни. Нове освітнє середовище розширить можливості учнівської молоді та дасть позитивні результати для українського народу.	1	освіта	реконструкція
1.3	Реконструкція Новорайського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с-ще Новорайськ, вул. Першотравнева, 17»	Відновлення Новорайського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Оновлена будівля дошкільного навчального закладу дозволить вихованцям перебувати в комфортних та безпечних умовах протягом дня. Замінені вікна дозволять зекономити тепло, та додасть почуття затишку.	1	освіта	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
1.4	Реконструкція Костирського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Костирка, вул. 1 Травня, 34	Відновлення Костирського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Проведення реконструкції будівлі дитячого садка дасть змогу вирішити декілька суттєвих проблем. Покращаться умови перебування дітей в дошкільному закладі, що стане додатковим стимулом для молоді залишатись жити в селі та народжувати дітей. Учні початкової ланки зможуть навчатися в своєму селі, не потрібно буде здійснювати підвезення до іншого навчального закладу.	1	освіта	реконструкція
1.5	Реконструкція Степнянського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Перемоги, 6	Відновлення Степнянського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Такий захід у подальшому стане окрасою і найголовніше комфортним місцем перебування дітей, місцем здобуття ними дошкільної та початкової освіти. А також буде і креативним, і цікавим. Діти зможуть перебувати в зручному комфортному закладі, який буде інклюзивним, зі зручним розташуванням груп(класів) та укриттям, яке відповідатиме нормам та стандартам. Учні початкової ланки зможуть навчатися в своєму селі, не потрібно буде здійснювати переїзд до іншого навчального закладу.	1	освіта	реконструкція
1.6	Реконструкція Максима-Горьківської адміністративної будівлі Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Максима Горького, вул. Урожайна,1в	Відновлення Максима-Горьківської адміністративної будівлі	Захід стане окрасою та комфортним місцем перебування дітей, місцем здобуття ними дошкільної та початкової освіти. Це місце стане креативним і цікавим. Діти зможуть перебувати в зручному комфортному закладі, який буде інклюзивним, зі зручним розташуванням груп(класів) та укриттям, яке відповідатиме нормам та стандартам.	1	адмінбудівля	реконструкція
1.7	Реконструкція Костирського сільського клубу Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Костирка, вул. 1 Травня, 42	Відновлення Костирського сільського клубу	Реконструкція забезпечить належні та комфортні умови для відвідування місцевими мешканцями сільського клубу та заохочення їх до активної участі у культурному житті села. Заняття творчістю, допоможе розширити захоплення в гуртках художньої самодіяльності, культурно-мистецьких заходах. У роботі клубного закладу будуть	1	культура	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
			враховуватись потреби, запити, ціннісні орієнтації молоді, пропонуватимуться такі форми життєдіяльності в сфері дозвілля, котрі сприятимуть піднесенню культури особистості, розвитку її активно-творчих інтересів. До роботи в гуртках буде залучена молодь, жителі села. Розширення мережі секційної та гурткової роботи створить умови для змістовного відпочинку.			
1.8	Реконструкція Степнянського сільського будинку культури Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Перемоги,3	Відновлення Степнянського сільського будинку культури	Реконструкція сільського клубу дасть можливість забезпечити належні умови для заняття творчістю, допоможе розширити вподобання жителів села в гуртках художньої самодіяльності, культурно-мистецьких заходах. До роботи в гуртках буде залучена молодь, жителі села. Розширення мережі секційної та гурткової роботи створить умови для змістовного відпочинку.	1	культура	реконструкція
1.9	Реконструкція Максима-Горьківського сільського клубу Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Максима Горького, вул. Урожайна	Відновлення Максима-Горьківського сільського клубу	Реконструкція будівлі сільського клубу дасть можливість забезпечити належні умови заняття творчістю, приймати активну участь жителів села в гуртках художньої самодіяльності, культурно-мистецьких заходах. У роботі клубного закладу будуть враховуватись потреби, запити, ціннісні орієнтації молоді, пропонуватимуться такі форми життєдіяльності в сфері дозвілля, котрі сприятимуть піднесенню культури особистості, розвитку її активно-творчих інтересів.	1	культура	реконструкція
1.10	Реконструкція будівлі Новорайської амбулаторії загальної практики сімейної медицини за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с.Новорайськ, вул. Першотравнева, 2	Відновлення будівлі Новорайської амбулаторії загальної практики сімейної медицини	Реконструкція амбулаторії загальної практики сімейної медицини надасть змогу мешканцям громади отримувати якісну та своєчасну медичну допомогу в належних умовах, забезпечить покращення здоров'я місцевого населення.	1	здоров'я	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
1.11	Реконструкція адміністративної будівлі Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Шкільна, буд. 10	Відновлення адміністративної будівлі	Реконструкція адміністративної будівлі забезпечить комфортне перебування мешканців громади в стінах будівлі при отриманні ними різноманітних послуг.	1	адмінб удівля	реконструкція
1.12	Капітальний ремонт з реконструкцією адміністративної будівлі Червономаяцького старостинського округу, що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк, вул. Центральна, буд.5а, Бериславський район, Херсонська область	Відновлення адміністративної будівлі Червономаяцького старостинського округу	Ремонт з реконструкцією забезпечить створення комфортних та безпечних умов перебування різних вікових груп місцевого населення в адміністративній будівлі для отримання адміністративних, соціальних та комунальних послуг.	1	адмінб удівля	реконструкція
1.13ф	Капітальний ремонт Червономаяцького закладу дошкільної освіти(ясла-садок), що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк,	Відновлення Червономаяцького закладу дошкільної освіти(ясла-садок)	Проведення ремонту в будівлі садочку забезпечить комфортне та безпечне місцеперебування дітей впродовж дня. Дітлахи зможуть отримувати дошкільну освіту в зручних затишних приміщеннях. Це стане додатковим стимулом для молоді залишатись жити в селі та народжувати дітей. Капітальний ремонт дасть змогу зменшити теплові втрати , сприятиме енергозбереженню,підвищенню рівня енергоефективності будівлі,забезпечить оптимізацію обсягів енергоспоживання і економії коштів бюджету сільської ради; сприятиме покращенню інфраструктури та привабливості населеного пункту.	1	освіта	реконструкція
1.14	Капітальний ремонт Червономаяцького закладу повної загальної середньої освіти, що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк, вул. Дніпровська,1а, Бериславський	Відновлення Червономаяцького закладу повної загальної середньої освіти	Капітальний ремонт будівлі дасть змогу зменшити теплові втрати, сприятиме енергозбереженню, підвищенню рівня енергоефективності будівлі, забезпечить оптимізацію обсягів енергоспоживання і економії коштів бюджету сільської ради, сприятиме створенню більш комфортних умов перебування	1	освіта	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
	район, Херсонська область		дітей, учителів та працівників у приміщенні будівлі.			
6.3	Створення інклюзивних кабінетів на базі шкіл	Функціонування інклюзивних кабінетів	Надання якісних освітніх послуг для дітей з особливими потребами	3	освіта	реконструкція
7.1.	Покращення дорожньої інфраструктури	Реконструкція доріг	Покращення стану доріг на території Новорайської СТГ. Економічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності. Задоволення мешканців громади, покращення якості надання транспортних послуг	1	благоустрій	реконструкція
7.1.1.		с-ще. Новорайськ:		1	благоустрій	реконструкція
7.1.2.		вул. Першотравнева;		1	благоустрій	реконструкція
7.1.3.		пров. Бериславський;		1	благоустрій	реконструкція
7.1.4.		вул. Мічуріна;		1	благоустрій	реконструкція
7.1.5.		вул. Конституції (всі по 109 кв.м);		1	благоустрій	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
7.1.6		вул. Соборна (100 кв.м)		1	благоустрій	реконструкція
7.1.7.		с. Костирка:		1	благоустрій	реконструкція
7.1.8.		вул. I Травня (100 кв.м)		1	благоустрій	реконструкція
7.1.9.		с-ще. Червоний Маяк:		1	благоустрій	реконструкція
7.1.10.		вул. Центральна;		1	благоустрій	реконструкція
7.1.11.		вул. Шевченко (по 55 кв.м), с.Степне: вул.Перемоги (5760 кв.м), вул. Шкільна (4620 кв.м.)		1	благоустрій	реконструкція
7.1.11		с. Максима Горького: вул.Горького (5400 кв.м.);		2	благоустрій	реконструкція
7.1.12.		ділянка дороги М.Горький – Червоний Маяк – протяжність 26,2 км, площа -157 000 кв.м.		1	благоустрій	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
7.1.13		до села Монастирське (1/8 км/п);		1	благоустрій	реконструкція
7.1.14.		до села Заможне (1/3 км/п);		1	благоустрій	реконструкція
7.1.15.		до села Крупиця (1/4 км/п).		1	благоустрій	реконструкція
7.3.	Покращення дорожньої інфраструктури	Ямковий ремонт доріг в с.Новорайськ по вул.Гардимана, Мічуріна, Шевченко; в с. Червоний Маяк по вул. Водонапірна, Набережна, пров.Шкільний, Переїзд на Бам, вул. Нафтова.	Покращення стану доріг на території Новорайської СТГ, Економічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності Зменшення часу до їзду	1	благоустрій	реконструкція
7.4.	Покращення дорожньої інфраструктури	Облаштування під'їздів до місць сміттєзвалищ сіл Новорайськ, с. Костирка, с.Монастирське с. Червоний Маяк, с.Заможне, с.Крупиця	Покращення екологічної ситуації, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, задоволення громадян СТГ	1	благоустрій	реконструкція
10.1.	Приведення закладів охорони здоров'я до відповідності сучасним вимогам.	Капітальний ремонт амбулаторії та ФАПів Новорайської СТГ (Новорайськ, Костирка, Монастирське, Червоний Маяк) з облаштуванням аптечного пункту та	1.Покращення здоров'я мешканців громади.	1	здоров'я	реконструкція

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Першочерговість	Сфера	тип відновлення
		стоматологічного кабінету.				
10.2.	Створення кабінетів природничо-математичного циклу	Проведення уроків та позашкільних заходів з фізики, математики, хімії, географії, біології на базі двох ЗПЗСО	Покращення якості та засвоєння знань;	3	освіта	реконструкція

7.3. Заходи з відновлення об'єктів шляхом нового будівництва або пропозиції щодо будівництва нових об'єктів

Слід констатувати, що більша частина запланованих в ПКВ заходів спрямована на реконструкцію та ремонт зруйнованого майна. Проте ряд заходів спрямований на будівництво нових об'єктів або інфраструктури, серед яких є два першочергових заходи у сфері підвищення рівня громадської безпеки на території громади – будівництво системи оповіщення та укриттів, будівництво центру безпеки.

Таблиця 7.2

Перелік пропозицій наданий громадою щодо заходів з відновлення об'єктів шляхом нового будівництва або пропозиції щодо будівництва нових об'єктів

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)
2.1	Впровадження системи оповіщення та спорудження, облаштування тимчасових укриттів (на час воєнного стану та загрози артилерійських обстрілів).	Функціонування апаратури і технічних засобів автоматизованих систем централізованого оповіщення в населених пунктах громади	Відсутність автоматизованої системи оповіщення наражає жителів громади, на небезпеку.
2.2	Будівництво центру безпеки на території Новорайської сільської територіальної громади з місцем розташування: с-ще Новорайськ Бериславський район, Херсонська область	Центр безпеки на території Новорайської сільської територіальної громади з місцем розташування: с-ще Новорайськ	Будівництво забезпечить покращення умов безпеки мешканців громади, підвищить контроль дотримання законодавства у всіх сферах на території громади та зменшить криміногенну ситуацію

Таблиця 7.3

Заходи, спрямовані на відновлення території громади у сфері підтримки малого підприємництва

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)
5.6	Будівництво млина, пекарні + кулінарного хабу з місцем розташування: с-ще Новорайськ, Бериславський район, Херсонська область	Робота млина та пекарні з кулінарним хабом	Будівництво об'єктів створить умови для переробки та збуту власної продукції сільськогосподарських виробників, задоволення потреб підприємств громади та домогосподарств Новорайської сільської територіальної громади. Будуть створені додаткові робочі місця, що в подальшому забезпечить наповнення місцевого бюджету

Таблиця 7.4

Заходи із сфери підвищення рівня громадської безпеки на території громади (у другу чергу)

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)
2.1.	Створення системи моніторингу стану безпеки в громадах	Встановлення камер спостереження на базі станції безпеки в с-щі. Новорайськ	Зменшення рівня криміногенної ситуації. Підвищення свідомості громадян
6.2	Створення меморіалів, пам'яток загиблим у війні з російською федерацією	Меморіали, пам'ятки загиблим у війні з російською федерацією розташовані в населених пунктах громади	Вшанування пам'яті загиблим у війні з російською федерацією
7.5	Встановлення та облаштування зупинок	Облаштовані навісами для зручних подорожей у будь-яку	Підвищення якості життя за рахунок розширення

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)
	громадського транспорту	пору року зупинки та місця очікування громадського транспорту по всіх населених пунктах об'єднаної громади	можливостей вільного, недорогого та зручного пересування по території об'єднаної громади громадським транспортом

Загальний перелік заходів

№ з/п	Заходи, спрямовані на відновлення території громади	Відповідальні виконавці	Джерела фінансування	Попередній фінансово-економічний розрахунок	Строк виконання	Показник реалізації заходу	Результат реалізації заходів(економічні, соціальні, екологічні)	Черговість
1. Відновлення пошкодженого/знищеного майна внаслідок збройної агресії російської федерації								
1.1	Виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єктам, які потребують відновлення	Відділ Х	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2024	Наявність проектно-кошторисної документації по об'єктам відновлення	Проектно-кошторисна документація є першочерговим етапом в реалізації заходів щодо відновлення пошкодженого майна	1
1.2	Заходи з усунення аварій, які виникли унаслідок бойових дій, спричинених військовою агресією російської федерації проти України, шляхом проведення робіт з капітального ремонту будівлі, майнового комплексу Новорайської загальноосвітньої школи I-III ступенів, за адресою: вул. Соборна, 29 с-ще Новорайськ Бериславський район, Херсонська область»	Відділ Х	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення будівлі, майнового комплексу Новорайської загальноосвітньої школи I-III ступенів	Створення комфортних умов для перебування дітей та працівників в школі. Досягнення максимальної ефективності використання енергоресурсів. Скорочення споживання енергоносіїв. Заощадження бюджетних коштів. Зменшення до мінімального рівня витрат на послуги з електропостачання. Покращення зовнішнього вигляду приміщення. Покращення рівня надання освітніх послуг та підвищення комфортності будівлі навчального закладу. Забезпечення реалізації державної політики щодо регіонального розвитку, передусім у сфері енергоефективності та енергозбереження. Відновлення навчальних закладів дозволить створити середовище, у якому вони	1

							зможуть відповідати соціальним та економічним потребам країни. Нове освітнє середовище розширить можливості учнівської молоді та дасть позитивні результати для українського народу.	
1.3	«Реконструкція Новорайського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с-ще Новорайськ, вул. Першотравнева, 17»	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Новорайського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Оновлена будівля дошкільного навчального закладу дозволить вихованцям перебувати в комфортних та безпечних умовах протягом дня. Замінені вікна дозволять зекономити тепло, та додасть почуття затишку.	1
1.4	Реконструкція Костирського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Костирка, вул. 1 Травня, 34	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Костирського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Проведення реконструкції будівлі дитячого садка дасть змогу вирішити декілька суттєвих проблем. Покращаться умови перебування дітей в дошкільному закладі, що стане додатковим стимулом для молоді залишатись жити в селі та народжувати дітей. Учні початкової ланки зможуть навчатися в своєму селі, не потрібно буде здійснювати підвезення до іншого навчального закладу.	1
1.5	Реконструкція Степнянського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Степнянського закладу дошкільної освіти (ясла-садок)	Такий захід у подальшому стане окрасою і найголовніше комфортним місцем перебування дітей, місцем	1

	Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Перемоги, 6						здобуття ними дошкільної та початкової освіти. А також буде і креативним, і цікавим. Діти зможуть перебувати в зручному комфортному закладі, який буде інклюзивним, зі зручним розташуванням груп(класів) та укриттям, яке відповідатиме нормам та стандартам. Учні початкової ланки зможуть навчатися в своєму селі, не потрібно буде здійснювати переїзд до іншого навчального закладу.	
1.6	Реконструкція Максима-Горьківської адміністративної будівлі Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Максима Горького, вул. Урожайна,1в	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Максима-Горьківської адміністративної будівлі	Захід стане окрасою та комфортним місцем перебування дітей, місцем здобуття ними дошкільної та початкової освіти. Це місце стане креативним і цікавим. Діти зможуть перебувати в зручному комфортному закладі, який буде інклюзивним, зі зручним розташуванням груп(класів) та укриттям, яке відповідатиме нормам та стандартам.	1
1.7	Реконструкція Костирського сільського клубу Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2026	Відновлення Костирського сільського клубу	Реконструкція забезпечить належні та комфортні умови для відвідування місцевими мешканцями сільського клубу та заохочення їх до активної участі у культурному житті села. Заняття творчістю, допоможе розширити захоплення в гуртках художньої самодіяльності,	2

	район, с. Костирка, вул. 1 Травня, 42						культурно-мистецьких заходах. У роботі клубного закладу будуть враховуватись потреби, запити, ціннісні орієнтації молоді, пропонуватимуться такі форми життєдіяльності в сфері дозвілля, котрі сприятимуть піднесенню культури особистості, розвитку її активно-творчих інтересів. До роботи в гуртках буде залучена молодь, жителі села. Розширення мережі секційної та гурткової роботи створить умови для змістовного відпочинку.	
1.8	Реконструкція Степнянського сільського будинку культури Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Перемоги,3	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Степнянського сільського будинку культури	Реконструкція сільського клубу дасть можливість забезпечити належні умови для заняття творчістю, допоможе розширити вподобання жителів села в гуртках художньої самодіяльності, культурно-мистецьких заходах. До роботи в гуртках буде залучена молодь, жителі села. Розширення мережі секційної та гурткової роботи створить умови для змістовного відпочинку.	2
1.9	Реконструкція Максима-Горьківського сільського клубу Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Максима-Горьківського сільського клубу	Реконструкція будівлі сільського клубу дасть можливість забезпечити належні умови заняття творчістю, приймати активну участь жителів села в гуртках художньої самодіяльності, культурно-мистецьких	2

	області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Максима Горького, вул. Урожайна						заходах. У роботі клубного закладу будуть враховуватись потреби, запити, ціннісні орієнтації молоді, пропонуватимуться такі форми життєдіяльності в сфері дозвілля, котрі сприятимуть піднесенню культури особистості, розвитку її активно-творчих інтересів.	
1.10	Реконструкція будівлі Новорайської амбулаторії загальної практики сімейної медицини за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с.Новорайськ, вул. Першотравнева, 2	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення будівлі Новорайської амбулаторії загальної практики сімейної медицини	Реконструкція амбулаторії загальної практики сімейної медицини надасть змогу мешканцям громади отримувати якісну та своєчасну медичну допомогу в належних умовах, забезпечить покращення здоров'я місцевого населення.	1
1.11	Реконструкція Степнянської адміністративної будівлі Новорайської сільської ради Бериславського району Херсонської області за адресою: Херсонська область, Бериславський район, с. Степне, вул. Шкільна, буд. 10	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Степнянської адміністративної будівлі	Реконструкція адміністративної будівлі забезпечить комфортне перебування мешканців громади в стінах будівлі при отриманні ними різноманітних послуг.	1
1.12	Капітальний ремонт з реконструкцією адміністративної будівлі	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення адміністративної будівлі Червономаяцького старостинського округу	Ремонт з реконструкцією забезпечить створення комфортних та безпечних умов перебування різних	1

	Червономаяцького старостинського округу, що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк, вул. Центральна, буд.5а, Бериславський район, Херсонська область						вікових груп місцевого населення в адміністративній будівлі для отримання адміністративних, соціальних та комунальних послуг.	
1.13	Капітальний ремонт Червономаяцького закладу дошкільної освіти(ясла-садок), що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк, вул. Морська, буд.1а, Бериславський район, Херсонська область	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Червономаяцького закладу дошкільної освіти(ясла-садок)	Проведення ремонту в будівлі садочку забезпечить комфортне та безпечне місцеперебування дітей впродовж дня. Дітлахи зможуть отримувати дошкільну освіту в зручних затишних приміщеннях. Це стане додатковим стимулом для молоді залишатись жити в селі та народжувати дітей. Капітальний ремонт дасть змогу зменшити теплові втрати , сприятиме енергозбереженню, підвищенню рівня енергоефективності будівлі, забезпечить оптимізацію обсягів енергоспоживання і економії коштів бюджету сільської ради; сприятиме покращенню інфраструктури та привабливості населеного пункту.	1
1.14	Капітальний ремонт Червономаяцького закладу повної загальної середньої	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Відновлення Червономаяцького закладу повної загальної середньої освіти	Капітальний ремонт будівлі дасть змогу зменшити теплові втрати, сприятиме енергозбереженню,	1

	освіти, що розташований за адресою: с-ще Червоний Маяк, вул. Дніпровська,1а, Бериславський район, Херсонська область						підвищенню рівня енергоефективності будівлі, забезпечить оптимізацію обсягів енергоспоживання і економії коштів бюджету сільської ради, сприятиме створенню більш комфортних умов перебування дітей, учителів та працівників у приміщенні будівлі.	
2. Підвищення рівня громадської безпеки на території громади								
2.1.	Визначення пріоритетів та сприяння в організації заходів щодо гуманітарного розмінування території громади	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 – 2024, але не пізніше ніж протягом року після закінчення військових дій	Можливість реалізувати заходи з Програми комплексного відновлення територіальної громади без загрози для життя та здоров'я жителів	Звільнення території громади від мінно-вибухового засмічення надасть можливість відновити економічне та культурне життя в громаді. Зробить громаду більш конкурентно привабливою як для повернення жителів так і для відновлення діяльності сільськогосподарських підприємств.	1
2.2	Впровадження системи оповіщення та спорудження, облаштування тимчасових укриттів (на час воєнного стану та загрози артилерійських обстрілів).	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2024	Функціонування апаратури і технічних засобів автоматизованих систем централізованого оповіщення в населених пунктах громади	Відсутність автоматизованої системи оповіщення наражає жителів громади, на небезпеку. Вирішення цієї проблеми забезпечить миттєве сповіщення мешканців громади про небезпеку.	1
2.3	Будівництво центру безпеки на території Новорайської сільської територіальної громади з місцем розташування: с-ще Новорайськ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2025	Центр безпеки на території Новорайської сільської територіальної громади з місцем розташування: с-ще Новорайськ	Будівництво забезпечить покращення умов безпеки мешканців громади, підвищить контроль дотримання законодавства у всіх сферах на території громади та зменшить криміногенну ситуацію	1

	Бериславський район, Херсонська область							
2.4	Створення системи моніторингу громадського порядку в громадах	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2027	Встановлення камер спостереження на базі станції безпеки в с-щі. Новорайськ	Зменшення рівня криміногенної ситуації. Підвищення свідомості громадян	2
3. Створення позитивного інвестиційного клімату								
3.1	Виготовлення Схеми планування території громади та генерального плану 3 населених пунктів	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2025	Схема планування території громади та генеральний план (3 населених пунктів)	Створення сприятливого середовища для залучення інвестора, визначення меж території громади Комфортні умови використання наявних об'єктів нерухомості та земельних ділянок для довгострокового інвестування	1
3.2	Формування брендингу громади	Відділ X	Фонди, грантові кошти донорів	Потребує розрахунку	до 2027	Сформований та відомий на Херсонщині бренд «Новорайська СТГ», як територія з комфортними умовами для життя, прогресивними та ефективними органами самоврядування, зручними умовами для ведення підприємницької діяльності. Розробка сувенірної продукції	Визнання бренду «Новорайська СТГ» в області та країні. Індивідуалізація та інвестиційна привабливість. Підвищення самосвідомості активних мешканців Новорайської СТГ. Використання символіки в проведенні громадських заходів.	2
3.3	Створення нового інвестиційного паспорту громади «Інвестиційно-приваблива Новорайська СТГ, ресурси та можливості»	Відділ X	Фонди, грантові кошти донорів	Потребує розрахунку	до 2027	Розроблений та оприлюднений на офіційному веб-сайті, в місцевих ЗМІ інвестиційний паспорт Новорайської СТГ з банком даних інвестиційних ресурсів	Доведення до широких підприємницьких кіл інформації щодо наявних на території Новорайської СТГ потенційно привабливих для інвесторів об'єктів	2
4. Диверсифікація економіки								
4.1	Міжмуніципальне співробітництво в	Відділ X	Будь-які незаборонені	Потребує розрахунку	2025	Мобільне міжмуніципальне обслуговування населення в	Надання послуг населенню сусідніх громад, задоволення	1

	комунальній галузі поводження з, ТПВ		законодавство м гроші			сферах охорони здоров'я, освіти, охорони громадського порядку, надання адміністративних послуг). Надання мешканцям сусідніх ТГ адміністративних послуг. Обслуговування спеціальною технікою сусідніх громад. Профільна освіта.	власних потреб шляхом економії ресурсів. Налагодження співробітництва громад.	
4.2	Розробка програми підтримки малого підприємництва на території Громади	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавство м гроші	Потребує розрахунку	до 2027	Розроблена та оприлюднена через місцеві засоби комунікацій та на WEB-сторінці програма підтримки соціального підприємництва у Новорайській СТГ, зокрема започаткування бізнесу жінками та молоддю	Підтримка підприємництва, сприятливі умови й належні гарантії започаткування та здійснення підприємницької діяльності, Забезпечення зайнятості населення, створення робочих місць	2
5. Підтримка малого підприємництва								
5.1	Забезпечення інвестиційної можливості для створення сільськогосподарських кооперативів (плодоовочівництво, виноградарство)	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавство м гроші	Потребує розрахунку	2025	Створення сільськогосподарських кооперативів, що займаються переробкою сільськогосподарської продукції, її зберіганням та реалізацією	Створення умов для збуту власної продукції виробниками сільськогосподарської продукції у Новорайській СТГ. Створення робочих місць, наповнення місцевого бюджету. Задоволення потреб установ громади та домогосподарств.	2
5.2	Створення індустріального парку «Агропорт «Червоний маяк» в Новорайській сільській територіальній громаді. Адреса розташування: с-ще Червоний Маяк, Бериславський район, Херсонська	Відділ X		Потребує розрахунку	2027	Робота індустріального парку «Агропорт «Червоний маяк»	Індустріальний парк буде включати в себе ряд заходів: комплексне приймання, переробка, відвантаження зернових та олійних культур. Це дасть змогу створити нові робочі місця, покращить інвестиційний клімат не тільки громади а й регіону, забезпечить з економічний розвиток Новорайської ТГ і як наслідок підвищить якість	2

	область						життя місцевих мешканців.	
5.3	Забезпечення інвестиційної можливості для створення закладу громадського харчування (с-ще Новорайськ)	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Функціонування закладу громадського харчування	Створення робочих місць, наповнення місцевого бюджету, створення комфортних місць відпочинку, проведення обрядових заходів	3
5.4	Забезпечення інвестиційними умовами створення туристичного маршруту (історичний, релігійний, виноробний) с-ще Червоний Маяк	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Діючий туристичний маршрут (комплекс) – музей під відкритим небом «Амадока», релігійні установи громади, виноробство	Використання туристичного потенціалу території з метою отримання надходжень до бюджету, залучення інвестицій, розвитку туристичної галузі	3
5.5	Забезпечення інвестиційної можливості для створення бази відпочинку (с-ще Червоний Маяк)	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Діюча база відпочинку для проведення активного дозвілля, літнього оздоровлення дітей, діючий готель та заклад громадського харчування	Розвиток інфраструктури. Створення робочих місць, наповнення місцевого бюджету, створення комфортних місць відпочинку, проведення заходів	3
5.6	Будівництво млина, пекарні + кулінарного хабу з місцем розташування: с-ще Новорайськ, Бериславський район, Херсонська область	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2024	Робота млина та пекарні з кулінарним хабом	Будівництво об'єктів створить умови для переробки та збуту власної продукції сільськогосподарських виробників, задоволення потреб підприємств громади та домогосподарств Новорайської сільської територіальної громади. Будуть створені додаткові робочі місця, що в подальшому забезпечить наповнення місцевого бюджету	1

6. Розвиток культурного та освітнього середовища								
6.1.	Створення єдиного центру дозвілля з місцем розташування с-ще Новорайськ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Діючий центр дозвілля	Створення культурного центру дозвілля забезпечить об'єднання будинків культури, сільських клубів та бібліотек в одну діючу установу для якісного управління культурою в громаді та забезпечення якісного відпочинку і дозвілля для всіх мешканців громади	3
6.2	Створення меморіалів, пам'яток загиблим у війні з російською федерацією	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2027	Меморіали, пам'ятки загиблим у війні з російською федерацією розташовані в населених пунктах громади	Вшанування пам'яті загиблим у війні з російською федерацією	2
6.3	Створення інклюзивних кабінетів на базі шкіл	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Функціонування інклюзивних кабінетів	Надання якісних освітніх послуг для дітей з особливими потребами	3
7. Покращення дорожньо-транспортної інфраструктури								
7.1	Покращення дорожньої інфраструктури	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2025	Реконструкція доріг с-ще. Новорайськ: вул. Першотравнева; пров. Бериславський; вул. Мічуріна; вул. Конституції (всі по 109 кв.м); вул. Соборна (100 кв.м) с. Костирка: вул. I Травня (100 кв.м) с-ще. Червоний Маяк: вул. Центральна; вул. Шевченко (по 55 кв.м), с.Степне: вул.Перемоги (5760 кв.м), вул. Шкільна (4620 кв.м.) с. Максима Горького: вул.Горького (5400 кв.м.); ділянка дороги М.Горький –	Покращення стану доріг на території Новорайської СТГ. Економічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності. Задоволення мешканців громади, покращення якості надання транспортних послуг	1

						Червоний Маяк – протяжність 26,2 км, площа -157 000 кв.м.		
7.2	Покращення дорожньої інфраструктури	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2024	Реконструкція під'їздних доріг до села Костирка (1/8 км/п); до села Монастирське (1/8 км/п); до села Заможне (1/3 км/п); до села Крупиця (1/4 км/п).	Облаштування під'їздів до сіл Новорайської СТГ. Задоволення мешканців громади, покращення якості доріг	1
7.3	Покращення дорожньої інфраструктури	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2023 - 2024	Ямковий ремонт доріг в с.Новорайськ по вул.Гардимана, Мічуріна, Шевченко; в с. Червоний Маяк по вул. Водонапірна, Набережна, пров.Шкільний, Переїзд на Бам, вул. Нафтова.	Покращення стану доріг на території Новорайської СТГ, Економічний розвиток, підвищення конкурентоспроможності Зменшення часу до їзду	1
7.4	Покращення дорожньої інфраструктури	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2025	Облаштування під'їздів до місць сміттєзвалищ сіл Новорайськ, с. Костирка, с.Монастирське, с. Червоний Маяк, с.Заможне, с.Крупиця	Покращення екологічної ситуації, ліквідація стихійних сміттєзвалищ, задоволення громадян СТГ	1
7.5	Встановлення та облаштування зупинок громадського транспорту	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2027	Облаштовані навісами для зручних подорожей у будь-яку пору року зупинки та місця очікування громадського транспорту по всіх населених пунктах об'єднаної громади	Підвищення якості життя за рахунок розширення можливостей вільного, недорогого та зручного пересування по території об'єднаної громади громадським транспортом	2
7.6	Забезпечення транспортного автобусного сполучення між сіл СТГ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2030	Створення АТП на базі комунального підприємства «Комунальник»	Впровадження системи транспортного сполучення	3
8. Покращення екологічної ситуації в громаді								
8.1	Облаштування кладовищ в населених пунктах СТГ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	до 2026	Встановлення ємкостей під сміття, ремонт загорожі, встановлення туалетів	Покращення естетичного вигляду та екологічної ситуації	2

8.2	Впорядкування збору та вивезення твердих побутових відходів	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2026	Встановлення контейнерів для роздільного збору сміття та впровадження централізованого збору вивозу сміття. Виготовлення паспортів під ділянки сміттєзвалищ. Виділення 15 місць для збору сміття в населених пунктах ОТГ	Покращення екологічного стану сіл громади СТГ	2
9. Покращення умов надання послуг ЖКГ, культури та благоустрою території								
9.1	Забезпечення населення якісною питною водою	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024	Буріння 9-х артезіанських свердловин для сталого забезпечення питною водою с-ще Червоний Маяк, с-ще. Новорайськ, с.Крупниця, с.Костирка, с-ще Монастирське	Покращення умов проживання мешканців громади. Забезпечення якісної питної води	1
9.2	Встановлення локальних очисних споруд в с. Червоний Маяк, вул. Центральна	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2027	Очищення, знешкодження й знезараження <u>стічних вод</u>	Покращення послуг з водопостачання	2
9.3	Модернізація мереж зовнішнього освітлення	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2030	Встановлення освітлення в с. Новорайськ по вул. Мічуріна, Гардимана, Бериславська; в с. Костирка по вул.Дружби, Миру, Молодіжна; в с. Червоний Маяк по вул. Центральна, Шевченко, Волкова Водонапірна; в с. Монастирське по вул.Будівельна; в с. Заможне по вул.Садова; в с.Крупниця по вул. Веремко; в с.Степне та с.Максима Горького	Покращення надання послуг, енергозбереження за рахунок використання енергоефективних приладів, зменшення криміногенної ситуації та аварій	3
9.4	Покращення умов функціонування Будинків Культури	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2030	Реконструкція опалення бібліотек та Будинків культури в с. Монастирське,	Створення комфортних умов перебування мешканців в закладі культури, покращення	3

	та бібліотек		м гроші			с. Костирка, в с-щі. Червоний Маяк, с. Степне, с. Максима Горького	надання культурно-дозвільних послуг, оптимізація діяльності нових напрямів роботи клубного закладу, збільшення рівня організації дозвілля та відпочинку для всіх верств населення громади, можливість розкриття талантів дітей та молоді, збереження звичаїв та обрядів	
9.5	Покращення умов дозвілля для населення	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2028	Будівництво та облаштування в 2-х населених пунктах СТГ спортивних та дитячих майданчиків	Покращення якості життя мешканців громади належні умови для заняття фізичною культурою, спортом, активного дозвілля створення спортивних зон для зайняття спортом	3
9.6	Покращення умов проведення спортивно-масових заходів	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2029	Реконструкція будівлі стадіону з облаштуванням прилеглої території в с. Новорайськ	Покращення якості життя мешканців громади через належні умови для заняття фізичною культурою, спортом, активного дозвілля, створення спортивних зон для зайняття спортом	3
9.7	Створення в громаді єдиного комунального підприємства на базі існуючого КП «Комунальник»	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024	Функціонування єдиного комунального підприємства на території громади	Покращення послуг з водопостачання для населення громади	1
9.8	Придбання спеціальної техніки для потреб громади, а саме: екскаватор навантажувач з челюсним ковшем, автовишка, автокран, самоскид, роторний	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2025	Робота спеціальної техніки в населених пунктах громади	Отримана спеціальна техніка надасть можливість терміново здійснювати аварійно-рятувальні роботи, ліквідувати завали, здійснити упорядкування доріг та вулиць, приймати участь у відновленні ліній енергопостачання, надавати невідкладно послуги	1

	екскаватор.						населенню по ліквідації пошкоджень будинків, надавати допомогу в подачі матеріалів по перекриттю покрівель, відновлювати пошкодження об'єктів соціальної та критичної інфраструктури та інше.	
10. Надання якісних соціальних послуг								
10.1	Приведення закладів охорони здоров'я до відповідності сучасним вимогам.	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2026	Капітальний ремонт амбулаторії та ФАПів Новорайської СТГ (Новорайськ, Костирка, Монастирське, Червоний Маяк) з облаштуванням аптечного пункту та стоматологічного кабінету.	1. Покращення здоров'я мешканців громади. 2. Забезпечення якісних медичних та соціальних послуг.	1
10.2	Створення кабінетів природничо-математичного циклу	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2027	Проведення уроків та позашкільних заходів з фізики, математики, хімії, географії, біології на базі двох ЗПЗСО	Покращення якості та засвоєння знань; Впровадження інноваційних методів; Проведення інтернет-олімпіад та онлайн-конференцій;	3
10.3	Створення умов для змістовного дозвілля за допомогою інноваційних технологій в закладі дошкільної освіти	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2028	Перегляд відеофільмів, мультфільмів, презентацій в ЗДО; Проведення інтерактивних ігор за допомогою ІКТ	Покращення надання інноваційних послуг в освітній діяльності ЗДО	3
10.4	Розробка послуг по патронату над дитиною	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 2025	Забезпечення безпечних та сприятливих умов догляду та вихованню дитини на період вирішення проблем, які виникли в її сім'ї, сприяння якнайшвидшому поверненню дитини до батьків, а в разі неможливості підготовка до усиновлення або влаштування в одну із сімейних форм	Сприятиме запровадженню інноваційної соціальної послуги з підтримки вразливих сімей з дітьми, забезпечить умови для деінституалізації дітей, які через СЖО не можуть проживати у власних родинах	1

						виховання		
10.5	Облаштування сучасного спортивного стадіону	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2030	Проведення спортивних змагань, зайнятість в спортивних секціях	Формування у мешканців СТГ підвищення рівня здорового способу життя, покращення стану здоров'я	3
10.6	Створення умов для залучення працівників медичної сфери у громаду	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2025 - 2027	Створення нової матеріально-технічної бази лікувально – профілактичного закладу (амбулаторії та її підрозділів Новорайської СТГ).	1.Надання якісних медичних послуг. 2.Закупка медичного обладнання. 2. Покращення здоров'я мешканців громади.	2
10.7	Покращення якості надання адміністративних послуг	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2026	Створення системи моніторингу якості надання публічних послуг та соціального захисту населення на території громади	Громадськість Новорайської СТГ буде мати важелі впливу на діяльність органів місцевого самоврядування	2
11. Розвиток громадянської активності								
11.1	Створення умов для проведення змістовного дозвілля для дітей та молоді	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2027	1Відновлення роботи молодіжного центру «WORKSPACE» 2Облаштування в с-щі .Ч.Маяк (розграбовано під час окупації); 3.Створення центру в Степнянському старостинському окрузі	Проведення на базі центру майстер-класів з квілінгу, малювання, бісероплетіння, оригамі, гра на гітарі; вечори-зустрічі; туристичні походи та екскурсії; фотовиставки, перегляд фільмів та мультфільмів; проведення розважальних квестів, інтелектуальних ігор (мафія, монополія, шашки); клуб для вивчення англійської мови	2
11.2	Залучення молоді до культурного розвитку громади	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	Постійно	Створення зон відпочинку на базі БК (неформальні форми проведення) .	Організація та проведення неформальних заходів (квести, археологічні розкопки, дослідження флори і фауни, історичного краєзнавства); святкування та організація недержавних свят; розвиток туризму; згуртування населення	2

							громади	
11.3	Створення програми бази даних населення Новорайської СТГ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2025	Електронна база пацієнтів HELSI і ICPC-2	Оперативне інформування населення	2
12. Зміцнення соціального капіталу								
12.1	Залучення молодих спеціалістів у різні сфери діяльності СТГ	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	2024 - 2025	Реконструкція та облаштування частини будівлі під квартир для молодих спеціалістів	Залучення кваліфікованих кадрів для роботи в громаді	1
12.2	Створення навчального центру розвитку культури та туризму	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	До 2030	Створення навчального центру з навчання кваліфікованих екскурсоводів, розробки екскурсій, майстер – класи з народних ремесел, виставки виробів, взаємодія людей різних вікових категорій	Підвищення активності мешканців, підвищення культурного рівня населення, збереження культурно-національних традицій, популяризація історичних пам'яток, залучення туристів, виробництво крафтових продукцій (вино, риба, консерви, мед)	3
12.3	Підвищення рівня кваліфікації адміністративного персоналу	Відділ X	Будь-які незаборонені законодавством гроші	Потребує розрахунку	Постійно	Підвищення кваліфікації та рівня знань працівників служби у справах дітей, відділу соціального захисту населення та КУ «Центр надання соціальних послуг» шляхом навчання, відвідування різних семінарів та тренінгів	Покращення рівня надання послуг з боку працівника	2

7.4. Заходи з відновлення навколишнього природного середовища, збереження та розвитку природоохоронних територій та об'єктів

Першочерговим завданням є видалення вибухонебезпечних предметів та розмінування. Щодо відновлення стану навколишнього середовища необхідним є попереднє дослідження наслідків бойових дій, зокрема щодо забруднення ґрунтів і поверхневих вод хімічними речовинами. Доцільно здійснити відбір зразків ґрунту і води для визначення рівня забруднення на ділянках, де велись інтенсивні бойові дії як у межах населених пунктів, такі на землях лісового фонду і сільськогосподарських земель.

Залежно від визначеного рівня забруднення можуть бути застосовані такі заходи:

- за умов механічного забруднення земель – механічне очищення поверхні від осколків та інших елементів, підтримання санітарного стану;
- За умов високого рівня забруднення – комплекс дій, які можуть включати заходи із хімічної та / або біологічної ремедіації.
- У випадку виявлення надмірно забруднених ділянок доцільно розглянути питання щодо консервації таких земель.

Рекомендації щодо збереження земель:

- збереження ділянок степу і луків на схилах, збільшення частки лучно-степових ландшафтів на місці ріллі, яка піддається дефляції і розмиву. Зокрема, слід вилучити із використання ріллю на схилах понад 7⁰. Контроль інвазійних видів, дотримання законодавства щодо висадження інвазійних видів.
- збереження і створення нових лісосмуг на полях;
- вилучення із використання земель подів і западин для включення їх у склад місцевої екологічної мережі.

Вказані заходи мають комплексний вплив на покращення стану компонентів навколишнього середовища. Вони матимуть позитивний вплив на підтримку сталого функціонування малих річок, підтримки біорізноманіття, накопичення вологи на полях (у подах і западинах), охорони земель від дефляції і водної ерозії.

Слід забезпечити збереження лісових насаджень у балках у придніпровській частині громади, які виконують важливу функцію захисту земель від розмивання.

Слід підтримати створення серії об'єктів природно-заповідного фонду – ботанічних заказників на перспективних ділянках. Межі існуючого Національного природного парку загальнодержавного значення «Кам'янська Січ». мають бути винесені в натурі та забезпечене дотримання охоронних зобов'язань.

Загальному покращенню екологічної ситуації має сприяти реалізація цілей, визначених у Стратегії розвитку Новорайської громади до 2027 року: впорядкування збору та вивезення твердих побутових відходів, впорядкування кладовищ, покращення дорожньої інфраструктури та автодоріг; Встановлення локальних очисних споруд.

7.5. Заходи інженерної підготовки та інженерного захисту територій

Таблиця 7.5.1.

Перелік заходів інженерної підготовки та інженерного захисту території громади

Тип заходу	Опис території поширення	Площа, га	Чи позначено на карті цієї території (так/ні)	Пропозиції	Черговість
------------	--------------------------	-----------	---	------------	------------

Протиерозійні заходи	с-ще Новорайськ, с. Заможне, с. Червоний Маяк	195	так	<ul style="list-style-type: none"> – регулювання стоку дощових і сніготалих вод (влаштування водоутримувальних, водонапрямних та водоскидних споруд); – регулювання поздовжніх ухилів тальвегів ярів; – вертикальне планування схилів; – повне або часткове засипання ярів ґрунтом; – агролісоме ліорація; – вітрозахисні, снігозатримувальні і водопоглинальні лісонасадження на відкритих територіях, що прилягають до схилів; – декоративно-захисні посадки дерев і чагарників; – берегозахисні деревно-чагарникові насадження по берегах рік та навколо водойм; – посів багаторічних трав або обдернування. 	Довгостроковий період
Протисейсмічні заходи	Сейсмічна інтенсивність на території ТГ становить 6 балів для проектного землетрусу		ні	При прогнозуванні землетрусу силою до 6 балів спеціальні заходи, щодо підвищення сейсмостійкості будинків не проводяться.	-
Інженерна підготовка територій, засмічених вибухонебезпечними предметами	с-ще Новорайськ, с. Заможне, с. Червоний Маяк, с. Костирка, с. Крупиця, с. Монастирськ	18436	так	Території, засмічені вибухонебезпечними предметами потребують проведення стандартної операційної процедури (СОП) 08.20/ДСНС,	Короткостроковий період

	ке			СОП 08.40/ДСНС, СОП 09.10/ДСНС, СОП 09.11/ДСНС та СОП 10.10-40/ДСНС.	
Рекультивация порушених земель	с-ще Новорайськ, с. Заможне, с. Червоний Маяк, с. Костирка, с. Крупиця, с. Монастирське	18436	ні	Території, засмічені вибухонебезпечними предметами можуть потребувати рекультивации, в результаті порушення природного стану ґрунтів	Довгостроковий період

Висновки:

Виконуючи вищеперераховані заходи, можна уникнути прояву та активізації небезпечних геологічних процесів, створивши сприятливі умови для перспективного розвитку населених пунктів ТГ. В подальшому є необхідність розроблення містобудівної документації з метою уточнення доцільності та черговості застосування заходів інженерної підготовки та інженерного захисту територій.

Пропозиції щодо цивільного захисту населення

Таблиця 7.5.2.

Перелік заходів цивільного захисту населення

Тип заходу	Опис території поширення	Чи позначено на карті цієї території (так/ні)	Заходи з захисту (в тому числі чисельність населення, що підлягає евакуації)	Примітка
Планування евакуації у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Новорайська селищна ТГ	так	Кількість населення, яке підлягає евакуації становитиме 2627 осіб	Опис території поширення та заходи з захисту визначені у Плані евакуації населення Новорайської

Евакуаційні заходи у випадку проявів тероризму	Відповідно від ситуації прояву тероризму	ні	Кількість населення, яке підлягає евакуації становитиме 2627 осіб	селищної ТГ у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій затверджений, відповідно до розпорядження №34 від 1 травня 2023 р.
--	--	----	---	---

Фонд захисних споруд

Створення фонду захисних споруд здійснюється згідно з розрахунками чисельності наявного населення громади та ВПО. Відповідно електронного обліку захисних споруд цивільного захисту, який веде ГУ ДСНС України у Херсонській області, на території ТГ знаходиться 2 захисні споруди цивільного захисту - ПРУ, табл. 7.5.3.:

Таблиця 7.5.3.

Перелік захисних споруд ЗС

№ з/п	Місцезнаходження (місто, район, вулиця, № будинку)	Стан готовності	Вид захисної споруди ЦЗ	Площа укриття, м ²	Місткість, осіб
1	селище Новорайськ, вул. Першотравнева, 17. Дошкільний навчальний заклад	Готове до використання за призначенням	ПРУ	644	150
2	селище Новорайськ, вул. Соборна, 29. КЗ "Новорайська ЗОШ I-III ступенів"	Не готове до використання за призначенням	ПРУ	890	1250
Всього по громаді:				1534	1400

Програмою комплексного відновлення пропонується збільшення фонду захисних споруд цивільного захисту та збільшення площі захисних споруд шляхом:

а) комплексного освоєння підземного простору у населених пунктах для взаємопогодженого розміщення у ньому споруд та приміщень соціально-побутового, виробничого та господарського призначення з урахуванням необхідності пристосування і використання частини приміщень для захисту населення;

б) пристосування підвальних та інших заглиблених приміщень, приміщень цокольних та наземних поверхів існуючих будівель і таких, що будуються в СПП із захисними властивостями ПРУ

в) будівництва заглиблених ПРУ, які розташовані окремо від забудови.

Загальна потреба в місткості та площі фонду захисних споруд в межах громади може бути більша, ніж загальна чисельність населення (**2627 осіб**). Це пов'язано з тим, що протягом доби по

території відбувається міграція населення і виникнення НС може трапитись у той час, коли людина перебуває на роботі, навчанні, відпочинку тощо. Також можливе підселення ВПО у захисні споруди населення із сусідніх територій внаслідок виникнення надзвичайної ситуації локального характеру та проведення евакуації із зон можливого ураження.

Укриття працівників та інших категорій населення у захисних спорудах цивільного захисту на території громади пропонується з такими їх характеристиками:

- для захисту населення ТГ у ПРУ, або СПП із захисними властивостями ПРУ - з коефіцієнтом захисту (послаблення радіаційного впливу) $K_z = 100$, з визначенням кількості укриттів та радіусу збору відповідно до вимог ДБН В.2.2-5:2023. Місткість передбачена на найбільшу планову чисельність населення в межах радіусу збору.

Мінімальна площа на одну особу, що підлягає укриттю в основному приміщенні для укриття захисних споруд та СПП необхідно приймати відповідно до вимог ДБН В.2.2-5:2023 (табл. 7.5.5.):

Таблиця 7.5.5.

Розрахунок необхідної площі захисних споруд

Місця захисту	Кількість осіб, що потребує укриття (чисельність наявного населення та ВПО), осіб	Норма площі захисних споруд на 1 людину згідно ДБН В.2.2-5:2023, м ²	Площа захисних споруд вбудовані (у підвалах будинків) та відокремлені (поза будинками), м ²
ПРУ	-	0.6	-
Сховища	-	0.6	-
Швидкосторуджувані захисні споруди	-	0.6	-
СПП із захисними властивостями ПРУ	2627	0.6	1676
СПП із захисними властивостями сховищ	-	0.6	-
Всього по громаді:			1676

Таблиця 7.5.6.

Пропозиції розвитку фонду ЗС

№ з/п	Показники	Одиниця вимірювання	Аналіз існуючого стану	Пропозиції ПКВ
1	Чисельність населення, що потребує укриття, в тому числі: - наявне населення – 2379 осіб; - внутрішньо переміщені особи (ВПО) – 248 осіб.	осіб	2627	2627
2	Характеристика фонду захисних споруд			
2.1	Кількість найпростіших укриттів	од.	-	

№ з/п	Показники	Одиниця вимірювання	Аналіз існуючого стану	Пропозиції ПКВ
2.2	Кількість ПРУ	од.	2	
2.3	Кількість сховищ	од.	-	
2.4	СПП з властивостями ПРУ	од.	-	
2.5	СПП із захисними властивостями сховищ	од.	-	
2.6	Місткість ПРУ або СПП із захисними властивостями ПРУ	осіб	1400	2627
2.7	Місткість найпростіших укриттів	осіб	-	-
2.8	Всього місткість ЗС ЦЗ	осіб	1400	2627
2.9	Площа ПРУ або СПП із захисними властивостями ПРУ	м ²	1534	1676
2.10	Площа найпростіших укриттів	м ²	-	-
	Всього площа ЗС ЦЗ	м²	1534	1676

Пропозиції щодо системи оповіщення в період НС

Наявність систем оповіщення населення			Пропозиції
місцеві централізовані автоматизовані системи (населення, органів місцевого самоврядування)	автоматизовані локальні системи оповіщення (на ОПН, ГТС та інш.)	автоматизовані об'єктові системи оповіщення (в місцях масового перебування людей)	
Ні	Ні	Ні	<p>Пропонується забезпечення населених пунктів ТГ автоматизованою системою централізованого оповіщення.</p> <p>Перелік населених пунктів, що потребують забезпечення системами оповіщення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - с-ще Новорайськ; - с. Заможне; - с. Червоний Маяк; - с. Монастирське; - с. Максима Горького; - с. Костирка; - с. Кошара; - с. Крупиця; - с. Степне. <p>На території ТГ пропонується розміщення автоматизованих локальних та об'єктових систем</p>

			оповіщення в місцях масового перебування людей, захисних спорудах ЗС, на території об'єктів ОПН.
--	--	--	--

Пропозиції щодо протипожежних заходів

На території ТГ функціонує місцева пожежна охорона за адресою, селище Новорайськ, вул. Південна, 1 б, (розрахована на 2 автомобілі), яка здійснює пожежогасіння на території громади.

Для дотримання протипожежних норм, поліпшення стану особистої безпеки та безпеки майна мешканців є необхідним в подальшому розміщення пожежних депо (пожежно-рятувальних підрозділів). Відповідно до ПКВ пропонується розміщення пожежного депо (пожежно-рятувального підрозділу) в центрі безпеки громади в селищі Новорайськ, на 2 автомобілі.

Висновки:

В подальшому є необхідність розроблення розділу ІТЗ ЦЗ у складі містобудівної документації з метою уточнення доцільності застосування приведених заходів цивільного захисту.

7.5. Пропозиції щодо внесення змін або розроблення містобудівної документації на місцевому рівні

Після аналізу існуючої містобудівної документації, Новорайська сільська територіальна громада потребує оновлення містобудівної документації на місцевому рівні, так як на час розроблення програми, відсутня можливість в отриманні містобудівних умов і обмежень для комплексної забудови територій громади.

Станом на теперішній час 2023р. планування територій на місцевому рівні здійснюється шляхом розроблення та затвердження комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад, генеральних планів населених пунктів, детальних планів території. Новорайській сільській територіальній громаді, для швидкого, якісного та економічно-обґрунтованого етапу відбудови території громади **рекомендовано розробити комплексний план території**, який у своєму складі включатиме:

- планувальні рішення генеральних планів: с. Степне, с. Кошара, с. Максима Горького, с. Крупиця, с. Костирка, с. Монастирське та с. Заможне;
- детальні плани території сільськогосподарських підприємств, які розташовані на землях комунальної власності, для залучення перспективних інвесторів, які в свою чергу допоможуть залучити працездатне населення, шляхом створення робочих місць;
- детальні плани території інфраструктурних об'єктів як транспортної так і інженерної забудови;
- розроблення стратегічної-екологічної оцінки в комплексі на всю територію громади, для виявлення та ліквідації наслідків військових дій;
- розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту для дотримання вимог Кодексу цивільного захисту України, шляхом цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки під час проектування та забудови населених пунктів.

7.6. Пропозиції щодо доцільності зміни функціонального призначення територій ТГ

Громадою було надано перелік першочергових пропозицій по розміщенню та розвитку об'єктів соціального та комерційного характеру. Аналіз отриманих пропозицій наведено в таблиці 7.11.

Таблиця 7.11

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
Соціальні пропозиції								
1.	Реконструкція парку	селище Новорайське	UA65020190010048952	вул. Першотравнева, 17	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.
2.	Створення парку	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	біля 6520688200:01:004:0003, вул. Набережна	сінокоси	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.
3.	Створення скверу	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	біля 6520688200:01:044:0002	сінокоси	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.
4.	Створення парку	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	вул. Центральна	трав'яниста рослинність	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.
5.	Створення скверу	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	біля 6520688200:01:059:0007	трав'яниста рослинність	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.
6.	Створення парку	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	поряд з 6520688200:01:001:0028	трав'яниста рослинність	зелені насадження загального користування	зелені насадження загального користування	Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон відпочинку.

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
						користування		відпочинку.
7.	Територія рекреаційного призначення	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	поряд з 6325455900:00:001:0137	трав'яниста рослинність	рекреаційно-туристичні території	рекреаційно-туристичні території	Створення зелених зон відпочинку громади та заохочення туристів
8.	Розміщення стадіону	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	поруч з 6520688200:01:001:0095	трав'яниста рослинність	громадська	території спортивних закладів	Розвиток фізичної культури і спорту громади, що сприяє гармонійному розвитку молоді.
9.	Реконструкція стадіону	селище Новорайськ	UA65020190010048952	вул. Соборна, поряд з 6520685200:01:001:0082	громадська	громадська	громадська	Розвиток фізичної культури і спорту громади, що сприяє гармонійному розвитку молоді.
10.	Розміщення пляжу	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	поруч з 6520688200:01:001:0018	озеленені території	озеленені території	територія пляжів	Забезпечення всебічного розвитку і функціонування культури та спорту в громаді. Створення зон відпочинку громади для психологічного розвантаження мешканців. Створення зелених зон.
11.	Реконструкція (колишньої амбулаторії) під навчальний виховний комплекс	с. Монастирське	UA65020190080090351	поруч з 6520688200:02:014:0001	громадська	-	території закладів освіти	Створення навчального виховного комплексу для отримання середньої освіти в с. Монастирське.
12.	Реконструкція (адміністративної будівлі) під розміщення амбулаторії	с. Максима Горького	UA65020190050092764	с. Максима Горького, вул. Горького,	громадська	-	території закладів охорони здоров'я та соціального захисту	Така реконструкція дасть можливість забезпечити жителі населеного пункту закладом отримання першої медичної допомоги.
13.	Розміщення ринку вихідного дня	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	біля 6520688200:01:001:0028	озеленені території	громадська	території закладів торгівлі, громадського	Створення, розширення та відновлення місць якісного побутового обслуговування населення

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
							харчування та побутового обслуговування	громади.
Комерційні пропозиції								
1.	Створення індустріального парку	селище Червоний Маяк	UA65020190090069341	поряд з 6325455900:03:000:0526	трав'яниста рослинність	Виробнича територія	території промислових підприємств	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
2.	Створення господарського двору	селище Новорайське	UA65020190010048952	напроти 6520685200:01:001:0004, біля 6520685200:01:001:0002, поруч з 6520685200:02:001:0046	рілля	комунальна забудова	території інженерно-комунальної забудови	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
3.	Розміщення сміттесортувальної станції	за межами селище Новорайське	UA65020190000013272	поруч 6520685200:01:001:0001	озеленені території	виробнича	території промислових підприємств	Забезпечення функціонування місць видалення твердих побутових відходів. Забезпечення сортування сміття.
4.	Розміщення сміттесортувальної станції	за межами селище Червоний Маяк	UA65020190000013272	поруч 6520688200:04:092:0001	полігон твердих побутових відходів	комунальна забудова	території промислових підприємств	Забезпечення функціонування місць видалення твердих побутових відходів. Забезпечення сортування сміття.
5.	Розміщення пожежної станції та центру безпеки	селище Новорайськ	UA65020190010048952	поряд з 6520685200:01:001:0170	рілля	громадська забудова	громадська забудова	Організація по забезпеченню належного протипожежного захисту, шляхом розширення мережі пожежно-рятувальних підрозділів на території громади
6.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	селище Новорайське	UA65020190010048952	6520685200:01:001:0170, 6520685200:01:001:0025,	рілля	території сільськогосподарського виробництва	території для розміщення сільськогосподарських будівель і	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
				6520685200:01:00 1:0028			дворів	
7.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	с. Крупиця	UA65020190 040045403	6520688200:04:00 1:0475	землі сільськогосподарського призначення	-	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
8.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	с. Костирка	UA65020190 020086731	6520685200:02:00 1:0540	землі сільськогосподарського призначення	-	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
9.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	с. Монастирське	UA65020190 080090351	6520688200:04:00 1:0801	землі сільськогосподарського призначення	-	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
10.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	селище Червоний Маяк	UA65020190 090069341	6520688200:04:04 1:0001, 6520688200:04:04 1:0002	землі сільськогосподарського призначення	землі сільськогосподарського призначення	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
11.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 100 м	селище Червоний Маяк	UA65020190 090069341	біля 6520688200:04:04 1:0002	землі сільськогосподарського призначення	землі сільськогосподарського призначення	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
12.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 50м	селище Новорайське	UA65020190 010048952	6520685200:01:00 1:0080	землі сільськогосподарського призначення	території сільськогосподарського виробництва	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
13.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 100м	селище Новорайське	UA65020190010048952	Біля 6520685200:01:001:0080	рілля	території сільськогосподарського виробництва	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
14.	Територія для розміщення с/г виробництва СЗЗ 100м	за межами селища Новорайське	UA65020190000013272	6520685200:02:001:0539, 6520685200:02:001:0531	землі сільськогосподарського призначення	-	території для розміщення сільськогосподарських будівель і дворів	Створення економічних умов для розвитку території громади, збільшення обсягів виробництва та зайнятості населення.
15.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами селища Новорайське	UA65020190000013272	6520685200:02:001:0537, 6520685200:02:001:0535	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
16.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами селища Новорайське	UA65020190000013272	6520685200:02:001:0537, 6520685200:02:001:0535	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
17.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами селища Новорайське	UA65020190000013272	частково 6520685200:02:001:0542	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
18.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами селища Новорайське	UA65020190000013272	частково 6520685200:02:001:0041	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
19.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами с. Заможне	UA65020190000013272	6520685200:02:001:0042	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
20.	Розвиток альтернативних	за межами селища	UA65020190000013272	6520688200:04:001:0473	землі сільськогоспод	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як

Пор. №	Назва проєктного рішення	Назва населеного пункту	КАТОТТГ населеного пункту	Адреса території розташування, (кадастровий номер за наявності)	Функціональне призначення території			Зміст проєктного рішення (обґрунтування)
					Існуюче	Проєктне відповідно до чинної МД	Пропозиція відповідно до програми комплексного відновлення	
	джерел енергії	Червоний Маяк			арського призначення		ння	альтернативне джерело енергії
21.	Розвиток альтернативних джерел енергії	за межами с. Костирка	UA6502019000013272	6520688200:04:001:0473, 6520685200:03:008:0001, 6520685200:02:001:0538 та біля 6520685200:02:001:0058	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
22.	Розвиток альтернативних джерел енергії	с. Степне	UA65020190060060993	біля 6520686700:03:046:0009	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії
23.	Розвиток альтернативних джерел енергії	с. Максима Горького	UA65020190050092764	частково 6520683600:02:001:0140	землі сільськогосподарського призначення	-	території об'єктів електрозабезпечення	Залучення компаній із виробництва сонячної електроенергії як альтернативне джерело енергії

7.7. Пропозиції щодо перенесення об'єктів виробничої сфери

В межах територіальної громади відсутні виробничі об'єкти, які потребують перенесенню.

Додаток 1. Звіт про результати громадських обговорень

Додаток 2. Детальна інформація про чисельність населення ТГ у розрізі населених пунктів.

Наявність інформації в громаді за категоріями:
Статеві-віковий склад населення

осіб, за кожним населеним пунктом

Назва НП	Вік. група, повн. рр.	Жінки								Чоловіки								Загалом								
		на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				
		пост. мешк.	ВПО ²²	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²³	ВПО ТГ ²⁴	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹	
Новорайськ	0-5						4									2			0	0	0	0	0	6	0	0
	6-14						11									5			0	0	0	0	0	16	0	0
	15-18						5									2			0	0	0	0	0	7	0	0
	19-35						12									5			0	0	0	0	0	17	0	0
	36-59						16									19			0	0	0	0	0	35	0	0
	60+						21									10			0	0	0	0	0	31	0	0
	Всього	0	0	2 100	0	950	69	0	0	0	0	0	0	0	0	43	0	0	0	0	2100	0	950	112	0	0
Червоний Маєк	0-5																	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6-14																	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	15-18																	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	19-35															2			0	0	0	0	0	2	0	0
	36-59						2											0	0	0	0	0	0	2	0	0
	60+						1											0	0	0	0	0	0	1	0	0
	Всього	0	0	1 487	0	400	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	1487	0	400	5	0	0
Костирка																										
	0-5															1			0	0	0	0	0	1	0	0
	6-14															1			0	0	0	0	0	1	0	0
	15-18																	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	19-35						1									1			0	0	0	0	0	2	0	0

²² прийняті

²³ які перемістилися до інших громад

²⁴ внутрішні Якщо у межах НП - ставимо просто цифру, якщо приїхали з інших НП - ставимо "+" перед цифрою, якщо виїхали з цього НП у інший НП громади - ставимо "-"

Назва НП	Вік. група, повн. рр.	Жінки								Чоловіки							Загалом								
		на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23			на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				
		пост. мешк.	ВПО ²²	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²³	ВПО ТГ ²⁴	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹
	36-59																0	0	0	0	0	0	0	0	
	60+						3								1			0	0	0	0	0	4	0	0
	Всього	0	0	642	0	224	4	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	642	0	224	8	0	0
Заможне	0-5																0	0	0	0	0	0	0	0	
	6-14																0	0	0	0	0	0	0	0	
	15-18																0	0	0	0	0	0	0	0	
	19-35																0	0	0	0	0	0	0	0	
	36-59																0	0	0	0	0	0	0	0	
	60+																0	0	0	0	0	0	0	0	
	Всього	0	0	87	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	87	0	18	0	0	0
Крупиця	0-5																0	0	0	0	0	0	0	0	
	6-14						1										0	0	0	0	0	0	1	0	0
	15-18																0	0	0	0	0	0	0	0	
	19-35						1								1		0	0	0	0	0	0	2	0	0
	36-59						1								2		0	0	0	0	0	0	3	0	0
	60+						2								1		0	0	0	0	0	0	3	0	0
	Всього	0	0	167	0	47	5	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	167	0	47	9	0	0
Монастирське	0-5																0	0	0	0	0	0	0	0	
	6-14																0	0	0	0	0	0	0	0	
	15-18																0	0	0	0	0	0	0	0	
	19-35																0	0	0	0	0	0	0	0	
	36-59																0	0	0	0	0	0	0	0	
	60+																0	0	0	0	0	0	0	0	
	Всього	0	0	328	0	47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	328	0	47	0	0	0
Максима Горького	0-5						1								2		0	0	0	0	0	3	0	0	
	6-14														5		0	0	0	0	0	5	0	0	
	15-18						1										0	0	0	0	0	1	0	0	
	19-35						6										0	0	0	0	0	6	0	0	
	36-59						11								7		0	0	0	0	0	18	0	0	
	60+						11								5		0	0	0	0	0	16	0	0	

Назва НП	Вік. група, повн. рр.	Жінки								Чоловіки								Загалом								
		на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				на 01.01.21		на 01.01.22		на 01.01.23				
		пост. мешк.	ВПО ²²	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²³	ВПО ТГ ²⁴	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	пост. мешк.	ВПО ¹⁹	ВПО ТГ ²⁰	ВПО ТГ ²¹	
	Всього	0	0	507	0	210	30	0	0	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	507	0	210	49	0	0	
Степне	0-5																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	6-14														2			0	0	0	0	0	0	2	0	0
	15-18																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	19-35							2										0	0	0	0	0	0	2	0	0
	36-59							4							2			0	0	0	0	0	0	6	0	0
	60+							11							3			0	0	0	0	0	0	14	0	0
	Всього	0	0	507	0	210	17	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	507	0	210	24	0	0	
Кошара	0-5																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	6-14																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	15-18																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	19-35																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	36-59																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	60+																	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Всього	0	0	119	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	119	0	3	0	0	0	

Додаток 3. Перелік джерел інформації про показники сфери екології, використані для підготовки Розділу 3 Програми

Таблиця Д.3.1.

№ з/п	Компонент	Показники	Джерело даних
1	Природоохоронні території	Площа і частка території природно-заповідного фонду, га / %	Дані Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України станом на 01.01.2022. Публічна кадастрова карта. Портал відкритих даних data.gov.ua
2	Природоохоронні території	Площа і частка території Смарагдової мережі, га / %	Emerald Network. Council of Europe. https://emerald.eea.europa.eu/
3	Природоохоронні території	Площа і частка територій водно-болотних угідь, га / %	Ramsar Sites Information Service. https://rsis.ramsar.org/
4	Землі лісового фонду	Площа і частка земель лісового фонду, га / %	ВО "УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ", Матеріали лісоустрою, відкриті дані станом на 2021 рік
5	Землі лісового фонду	Наявність пожежо-небезпечних лісів	ВО "УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ", Матеріали лісоустрою, відкриті дані станом на 2021 рік
6	Землі лісового фонду	Структура пожежо-небезпечних лісів за класами пожежної небезпеки, %	ВО "УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ", Матеріали лісоустрою, відкриті дані станом на 2021 рік
7	Корисні копалини	Родовища корисних копалин	Інтерактивна карта ділянок надр, на які надано спеціальні дозволи користування надрами. https://data.gov.ua/dataset/d4a4b07b-55dc-40a4-8b05-d35d7b0aef32
8	Корисні копалини	Видобування води	Інтерактивна карта ділянок надр, на які надано спеціальні дозволи користування надрами. https://data.gov.ua/dataset/d4a4b07b-55dc-40a4-8b05-d35d7b0aef32
9	Альтернативні джерела енергії	Потенціал сонячної енергії. Потенціал фотоелектричної потужності, або потенційне виробництво фотоелектричної електроенергії (PVOUT), середнє за рік. Потенційне виробництво фотоелектричної електроенергії (PVOUT). PVOUT характеризує потенційну кількість електроенергії, яку може виробити фотоелектрична система (сонячні панелі) протягом певного періоду часу (у даному випадку – протягом року загалом). Представлений потенціал виробництва фотоелектричної енергії для вільно розміщеної фотоелектричної електростанції з модулями, встановленими під оптимальним нахилом для максимізації місячного виробництва фотоелектричної енергії. PVOUT являє собою кількість електроенергії, що виробляється на одиницю встановленої потужності	Longterm yearly average of Potential photovoltaic electricity production –Ukraine - Global Solar Atlas 2.0 ESMAP. 2020. Global Photovoltaic Power Potential by Country. Washington, DC: World Bank

№ з/п	Компонент	Показники	Джерело даних
		<p>фотоелектричної системи в довгостроковій перспективі. Вимірюється в кіловат-годинах на встановлений кіловат-пік потужності системи (фотоелектрична електрична потужність за стандартних умов). PVOUT вказує на максимальну енергію, яку сонячні панелі можуть здати в систему, враховуючи фактори, такі як сонячна радіація, кліматичні умови, нахил панелей, облаштування та ефективність панелей.</p>	
10	Альтернативні джерела енергії	<p>Потенціал вітрової енергії. Щільність потужності вітру (ПМВ) (Wind Power Density (WPD) на висоті 50 м і на висоті 100 м</p> <p>Щільність потужності вітру (Wind Power Density (WPD) використовується для оцінки потенціалу вітрової енергії на певній території; є середньорічною потужністю, що припадає на квадратний метр площі охоплення турбіни, і розраховується для різних висот над землею (на рисунку – на висоті 50 м). Wind Power Density виражається у ваттах на квадратний метр (W/m^2) або у кіловаттах на квадратний метр (kW/m^2) і характеризує кількість енергії, яку можна видобути з вітру на певній площі за певних умов. Розрахунок Wind Power Density враховує такі параметри, як швидкість вітру, щільність повітря, площа і висота над рівнем землі. Чим вища Wind Power Density, тим більший потенціал для виробництва електроенергії з вітрової енергії на даній території. Вимірювання Wind Power Density дозволяє встановити, наскільки ефективно можна використовувати вітроенергію для виробництва електроенергії на різних висотах, на яких можуть бути встановлені установки, та прийняти рішення про встановлення вітроелектростанцій на певній території. Вітроенергетичні ресурси оцінюються з точки зору класів вітроенергетики від класу 1 (найнижчий) до класу 7 (найвищий):</p> <p>Power Density (W/m^2)</p> <p>Class 1, 0-200</p> <p>Class 2, 200-300</p> <p>Class 3, 300-400</p> <p>Class 4, 400-500</p>	<p>«Global Wind Atlas 3.0, a free, web-based application developed, owned and operated by the Technical University of Denmark (DTU). The Global Wind Atlas 3.0 is released in partnership with the World Bank Group, utilizing data provided by Vortex, using funding provided by the Energy Sector Management Assistance Program (ESMAP). For additional information: https://globalwindatlas.info</p> <p>National Renewable Energy Laboratory (NREL) Wind Power Classes can be viewed at http://rredc.nrel.gov/wind/pubs/atlas/tables/A-8T.html</p> <p>Wind Energy Resource Atlas of the United States can viewed at http://rredc.nrel.gov/wind/pubs/atlas/atlas_in dex.html</p>

№ з/п	Компонент	Показники	Джерело даних
		Class 5, 500-600 Class 6, 600-800 Class 7, 800+ Кожен клас представляє діапазон середньої щільності потужності вітру (в одиницях Вт/м ²) або еквівалентної середньої швидкості вітру на певній висоті (висотах) над землею. Території, віднесені до класу 3 або вище, підходять для більшості застосувань вітрових турбін, тоді як території класу 2 є маргінальними. Території класу 1, як правило, не підходять, хоча деякі місця (наприклад, відкриті вершини пагорбів, які можуть бути не показані на картах) з достатнім вітровим ресурсом для вітрових турбін можуть існувати в деяких районах класу I. Загалом, комерційні вітроенергетичні проекти з використанням великих турбін вимагають середньої потужності щонайменше 400 Вт/м ² (клас 4 або вище)	
11	Клімат	Середня температура повітря, щомісячно	Global climate and weather data. https://www.worldclim.org/data/index.html
12	Клімат	Середня кількість атмосферних опадів, щомісячно	Global climate and weather data. https://www.worldclim.org/data/index.html
13	Клімат	Характеристика кліматичних умов	Сервіс кліматичних даних https://weatherspark.com/y/92635/Average-Weather-in-Chernivtsi-Ukraine-Year-Round
14	Клімат	Температура поверхні Землі з супутника Landsat	Серія аналітичних знімків за 2018 – 2021 роки Remote Sensing Lab http://rslab.gr/index.html Parastatidis, D., Mitraka, Z., Chrysoulakis, N., Abrams, M., 2017. Online Global Land Surface Temperature Estimation from Landsat. Remote Sens., 9, 1208.
15	Тенденції змін клімату	Climate Models: 2040 - 2059 Low Emissions (RCP 2.6) Temperature&Precipitation	вебшар Esri with the Research Applications Laboratory (RAL) from the National Center for Atmospheric Research (NCAR) https://hub.arcgis.com/maps/esri::climate-models-2040-2059-analyses-low-emissions-rcp-2-6-mature-support/about
16	Тенденції змін клімату	Climate Models: 2040 - 2059 Moderate Emissions (RCP 4.5) Temperature&Precipitation	вебшар Esri with the Research Applications Laboratory (RAL) from the National Center for Atmospheric Research (NCAR) https://hub.arcgis.com/maps/1071ced6c1314e1db1b3edef58c3a25f/about
17	Тенденції змін клімату	Climate Models: 2040 - 2059 High Emissions (RCP 6.0) Temperature&Precipitation	вебшар Esri with the Research Applications Laboratory (RAL) from the National Center for Atmospheric

№ з/п	Компонент	Показники	Джерело даних
			Research (NCAR) https://home-pugonline.hub.arcgis.com/maps/97c47837d64a4be28703ebfe98fd90c5/about
18	Тенденції змін клімату	Climate Models: 2040 - 2059 Very High Emissions (RCP 8.5) Temperature&Precipitation	вебшар Esri with the Research Applications Laboratory (RAL) from the National Center for Atmospheric Research (NCAR) https://hub.arcgis.com/maps/esri::climate-models-2040-2059-analyses-very-high-emissions-rcp-8-5-mature-support/about
19	Водні ресурси	Характеристика стану поверхневих вод та водозбірних басейнів	Плани управління річковими басейнами. Державне агентство водних ресурсів України. https://davr.gov.ua/site/material?psevd=https%3A%2F%2Fwww.davr.gov.ua%2Fplani-upravlinnya-richkovimi-basejnamiuuyi8 План управління річковим басейном Дніпра https://davr.gov.ua/plan-upravlinnya-richkovim-basejnom-dnipra1 План управління річковим басейном Дону https://davr.gov.ua/plan-upravlinnya-richkovim-basejnom-donu1 План управління річковим басейном річок Причорномор'я https://davr.gov.ua/plan-upravlinnya-richkovim-basejnom-richok-prichornomorya1 План управління річковим басейном Південного Бугу https://davr.gov.ua/plan-upravlinnya-richkovim-basejnom-pivdenного-bugu
20	Водні ресурси	Площа і частка водойм, га / %	OpenStreetMap
21	Ґрунти	Типи ґрунтів	Карта ґрунтів Української РСР . Укр. НДІ ґрунтознавства ім. О. Н. Соколовського, Укрземпроект; - М-б 1:200 000. Київ, 1967 Аркуші: №№ 44, 45, 60, 61, 62, 76, 80, 81, 94, 95, 112, 113, 114, 115, 124, 125, 134, 135
22	Ґрунти	Домінантні види деградації ґрунтів	World map of the status of human-induced soil degradation: an explanatory note / L.R. Oldeman, R.T.A. Hakkeling, W.G. Sombroek. - Wageningen: International Soil Reference and Information Centre; Nairobi: United Nations Environment Programme. -111. https://www.isric.org/projects/global-assessment-human-induced-soil-degradation-glasod
23.	Ґрунти	Субдомінантні види деградації ґрунтів	World map of the status of human-induced soil degradation: an explanatory note / L.R. Oldeman, R.T.A. Hakkeling, W.G. Sombroek. - Wageningen: International Soil Reference and Information Centre; Nairobi: United Nations Environment Programme. -111. https://www.isric.org/projects/global-

№ з/п	Компонент	Показники	Джерело даних
			assessment-human-induced-soil-degradation-glasod
